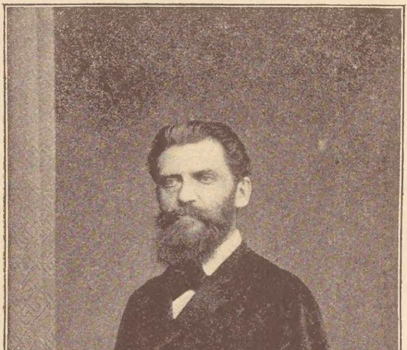
Ex libris
Francisci, Ignatij, Liberi
Baronis de Wunschwitz,
Domini in Veteri zetlitz,
Luckawitz, Purschau, et
Uschau; Sacra Cæsarea Re,
giæque Catholicæ Majestatis
Consiliarij, Aulico=Feudorum
et Camerarii Iudicij Assesso,
ris in Regno Bohemiæ A: 1723

Ex Libris:
Vladimír Dvorský

Fr. J. Dvorský * 1839 † 1907.

Sign. ~~12 B/V~~ 5

BX
3704
.A2
1599
JESUITICA
c.2

REGVLAE SO-CIETATIS IESV.

Franciscus Aber Baro de Wunschw

DILINGAE, A: 1723

Apud IOANNEM MAYER,

Cum facultate Superiorum.

M. D. IC.

U. Dvorsky
Praha.

SVMMARIVM EARVM CONSTITVTIONVM, QVAE AD SPIRITVALEM noſtrorum inſtitutionem pertinent, & ab omnibus obſeruandæ ſunt.

1.

QVAMVIS SVMMA SApientia, & bonitas DEI *creatoris noſtri, ac domini ſit, quæ conſeruatura eſt, gubernatura, atq; promotura in ſuo ſancto ſeruitio hanc minimam Societatem* IESV, *vt eam dignata eſt inchoare: ex parte verò noſtra interna charitatis, & amoris illius lex, quã Sanctus Spiritus ſcribere, & in cordibus imprimere ſolet, potius quam vllæ externæ Conſtitutiones ad id adiutura ſit: Quia tamen ſua-*

Conſtitutionum neceſsitas. In proœ. Conſ. §. 1.

nis diſpoſitio diuinæ prouidentiæ ſuarum creaturarum cooperationem exigit, & quia Chriſti domini noſtri Vicarius ita ſtatuit, & Sanctorũ exempla, & ratio ipſa nos ita docet in domino: neceſſarium eſſe arbitramur Conſtitutiones conſcribi, quæ iuuent ad melius in via incœpta diuini obſequij procedendum, iuxta inſtituti noſtri rationem.

Finis et ratio viuendi Societatis. In Ex. c. 1. §. 2.

2. *Finis huius Societatis eſt, non ſolum ſaluti & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia vacare; ſed cum eadem impenſe in ſalutem, & perfectionem proximorum incumbere.*

3. *Noſtræ vocationis eſt diuerſa loca peragrare, & vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius* DEI *obſequium, & animarum auxilium ſperatur.*

Par. 3. c. 2. lit. G. & Par. 6. c. 3. §. 5. In Ex. c. 1. §. 6.

4. *Ratio viuendi in exterioribus iuſtas ob cauſas, maius* DEI *obſequium ſemper intuendo, communis eſt, nec vllas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones ex obligatione ſubeundas habet; ſed illas aſſumere quiuis poterit, quæ ſibi videbuntur cum approbatione Superioris ad maiorem ſui ſpiritus profectum conuenire, & quas propter eundem finem Superiores eis poterunt imponere.*

5. *Ipſo*

5. *Ipſo initio ſui in Societatem ingreſſus, debet quiſq; generalem totius vitæ confeßionem apud aliquem Sacerdotem à Superiore aßignatum facere, & poſt eam ſacratißimum Christi domini noſtri corpus ſumere: & ſic ſexto quoq; menſe eodem modo generaliter ab vltima inchoando confitebitur.* Et omnes tam Profeßi, quam formati Coadiutores ſemel ſingulis annis parati eſſe debebunt ad confeßionem generalem, quæ ab vltima generali inchoetur, ei quem Superior ſibi ſubſtituerit, faciendam.*

Sacramentorũ vſus & examen conſcientiæ. In Ex. c. 4. §. 41.

*Par. 6. c. 1. §. 2.

6. *Vtantur quotidie omnes conſcientiæ ſuæ examinatione conſueta: * Si Sacerdotes non fuerint, confiteantur oportet, & ſanctißimum ſacramentum Euchariſtiæ ſumant octauo quoque die:* & vnus omnium ſit Confeſſarius à Superiore conſtitutus: quod ſi fieri non poterit, quiſq; certe ſuum ſtabilem habeat Confeſſarium, cui ipſius conſcientia prorſus aperta ſit.*

Par. 3. c. 1. §. 11.
*In Ex. c. 4. §. 25.
*Par. 3. c. 1. §. 11.

7. *Qui autem alij, quam ſuo Confeſſario deſignato confiteretur, debet poſtmodum (quantũ recordari poterit) eidem ſuo Confeſſario totam ſuam conſcientiam aperire, vt nihil ignorando quod ad eam pertineat, melius in domino poſſit eundem iuuare.*

Par. 3. c. 1. lit. Q. & par. 6. c. 3. §. 2.

Exuendus inordinatus ſeculi affectus. In Ex. c. 4. §. 7.

8. *Vnuſquiſq; eorum, qui Societatem ingrediuntur, conſilium illud Chriſti ſequendo, Qui dimiſerit patrem, &c. exiſtimet ſibi patrem, matrem, fratres, & ſorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum; immo ſibi dictum exiſtimet verbum illud: Qui non odit patrem, & matrem, inſuper & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus. Et ita curandum ei eſt, vt omnem carnis affectum erga ſanguine iunctos dexuat, ac illum in ſpiritualem conuertat, eoſq; diligat eo ſolum amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo, ac proprio amori mortuus, Chriſto domino noſtro ſoli viuit, eumq; loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet.*

Vera ſui abnegatio. In Ex. c. 4. §. 8.

9. *Ad maiorem in ſpiritu profectum, & præcipue ad maiorem ſubmiſsionem, & humilitatem propriam, contentus eſſe quiſq; debet, vt omnes errores, & defectus ipſius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo, & obſeruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confeſsionem eas acceperit, manifeſtentur.*

In Ex. c. 4. §. 8.

10. *Boni etiam omnes conſulant ab aliis corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare, ac manifeſtare ſeſe inuicem ſint parati debito cum amore, & charitate ad maiorem ſpiritus profectum:*

præ-

præſertim vbi à Superiore, qui illorum curam geſſerit, fuerit ita præſcriptum, aut interrogatum ad maiorem DEI *gloriam.*

11. *Diligenter animaduertant oportet (magnifaciendo ſummique momenti id eſſe ducendo in conſpectu Creatoris, ac domini noſtri) quantopere iuuet, ac conferat ad vitæ ſpiritualis profectū omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur, & admittere, & concupiſcere totis viribus quidquid Chriſtus dominus noſter amauit, & amplexus eſt. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi ſunt, ſequuntur, diligunt, & quærunt magna cum diligentia, honores ſcilicet, famam, magni nominis exiſtimationem in terra, ſicut mundus eos edocet: ſic qui procedunt in ſpiritu, & ſerio Chriſtum dominum noſtrum ſequuntur, amant, & ardenter exoptant, quæ iis omnino contraria ſunt, indui nimirum eadem veſte, ac inſignibus domini ſui pro ipſius amore, ac reuerentia; adeo vt ſi ſine offenſione vlla diuinæ maieſtatis, & abſq; proximi peccato foret, vellent contumelias, falſa teſtimonia, & iniurias pati, ac ſtulti haberi & exiſtimari (nulla tamen ad id per eos data occaſione) eo quod exop-* In Ex. c. 4. §. 44.

tant aſsimilari, ac imitari aliquo modo creatorem, ac dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, eiuſq; veſtibus, & inſignibus indui: quandoquidem illa ipſe propter maiorem profectum noſtrũ ſpiritualem induit, nobiſq; exemplum dedit, vt in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina gratia aſpirante, eum imitari, & ſequi, cum vera ſit via, quæ ducit homines ad vitam, velimus.

In Ex. c. 4. §. 46. 12. *Vt melius ad hunc perfectionis gradum in ſpirituali vita tam precioſum perueniatur, maius, ac impenſius ſtudium cuiuſq; ſit quærere in domino maiorem ſui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem.*

In Ex. c. 4. §. 28. 13. *In exercendis officiis abiectis, & humilibus, promptius ea ſuſcipi conuenit, à quibus ſenſus magis abhorrebit: ſiquidem iniunctum fuerit, vt in eis ſe exerceat.*

Par. 3. c. 1. §. 13. 14. *Anteuertere oportet tentationes, adhibitis earum contrariis: vt cum quis animaduertitur ad ſuperbiam eſſe propenſus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quæ ad humiliandum ipſum vtiles futuræ videantur: & ſic de aliis prauis animæ propenſionibus.*

15. Om-

15. *Omnes conſtanti animo incumbamus, vt nihil perfectionis, quod diuina gratia conſequi poſſimus in abſoluta omnium Conſtitutionum obſeruatione, noſtriq; inſtituti peculiari ratione adimplenda, prætermittamus.* Perfectionis, ſolidarumque virtutum ſtudium. Par. 6. c. 1. §. 1.

16. *Omnes qui ſe Societati addixerunt in virtutum ſolidarum, ac perfectarum, & ſpiritualium rerum ſtudium incumbant: ac in huiuſmodi maius momentum, quam in doctrina, vel aliis donis naturalibus, & humanis conſtitutum eſſe ducant: Illa enim interiora ſunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanare ad finem nobis propoſitum oportet.* Par. 10. §. 2.

17. *Omnes rectam habere intentionem ſtudeant non ſolum circa vitæ ſuæ ſtatum, verum etiam circa res omnes particulares; id ſemper in eis ſincere ſpectantes, vt ſeruiant, & placeant diuinæ bonitati propter ſeipſam, & propter charitatem, & eximia beneficia quibus præuenit nos, potius quam ob timorē pœnarum, vel ſpem præmiorum (quamuis hinc etiã iuuari debeant) & in omnibus quærant* DEVM *exuentes ſe, quantum fieri poteſt, amore omnium creaturarum, vt affectum vniuerſum in ipſarum Creatorem conferant, eum in omnibus creaturis a-* Par. 3. c. 1. §. 26.

mando, & omnes in eo, iuxta ſanctiſſimam, ac diuinam ipſius voluntatem,

Par. 3. c. 1. §. 21. *18. In concionibus domeſticis de iȷs crebro tractent, quæ ad ſui abnegationem, & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionem attinent; ad ea ſe inuicem exhortando, & præcipue ad vnionem, & charitatem fraternam.*

Par. 3. c. 1. §. 22. *19. Magnopere conferet, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas, & charitas. Et in vniuerſum loquendo, quanto aliquis ſe arctius* DEO *aſtrinxerit, & liberaliorem erga ſummam maieſtatē ſe præſtiterit, tanto eum in ſe liberaliorem etiam experietur, & ipſe in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona ſpiritualia vberiora recipienda.*

Par. 5. c. 4. §. 5. & in Ex. c. 6. §. 5. & 6. *20. Poſtquam aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, ad alium progredi curare non debet: ſed in ſuo perfici, & obſequio* DEI, *& gloriæ ſeſe impendere.*

Cura interioris hominis.

Par. 3. c. 1. §. 20. & Par. 4. c. 4. §. 3. & 4. *21. Omnes ſuum tempus rebus ſpiritualibus impendant, & deuotioni quærendæ pro menſura gratiæ* DEI *ipſis communicatæ inſiſtant.*

Par. 3. c. 1. §. 10. *22. Ab illuſionibus Dæmonis in ſuis ſpiritualibus exercitationibus caueant, & ſe contra*

omnes

omnes tentationes tueantur: ſimul rationes ſciant, quæ adhiberi poßint, vt eas ſuperent: & ad veras, ſolidaſq; virtutes conſequendas inſiſtant: ſiue plures adſint viſitationes ſpirituales, ſiue pauciores: curent vero ſemper in via diuini ſeruitij progreſſum facere.

23. Paupertas, vt murus religionis firmus, diligenda, & in ſua puritate conſeruãda eſt, quantum diuina gratia aſpirante fieri poterit. Paupertas Par. 6. c. 2. §. 1.

24. Diligant omnes paupertatem, vt matrẽ, & iuxta menſurã ſanctæ diſcretionis ſuis temporibus eius effectus aliquos experiantur: * nullaq; re tanquam propria vtantur: ‡ paratique ſint ad mendicandum oſtiatim, quando vel obedientia, vel neceßitas id exiget. Par. 3. c. 1. §. 25. *Ibidem §. 7. ‡Par. 6. c. 2. §. 10.

25. Victus, veſtitus, & lecti ratio erit vt pauperibus accommodata: & vnuſquiſq; ſibi perſuadeat, quod quæ vilißima erunt ex ijs, quæ domi ſunt, ei tribuentur, propter ipſius maiorem abnegationem, & ſpiritualem profectum. In Ex. c. 4. §. 26.

26. Intelligant omnes, quod mutuo dare, vel accipere, vel diſpenſare quidquam de ijs, quæ domi ſunt, minime poſſunt, niſi Superior conſcius conſenſum præſtiterit. Par. 3. c. 1. §. 8.

27. Omnes, qui ſub obedientia ſunt Societatis,

memi-

Par. 6. c. 2. §. 7. & in Exa. c. 1. §. 3. *meminerint ſe gratis dare debere quæ gratis acceperunt, nec poſtulando, nec admittendo ſtipendium, vel eleemoſynas vllas, quibus Miſſæ, vel Confeſſiones, vel Prædicationes, vel quoduis aliud officium ex ijs, quæ Societas iuxta noſtrum inſtitutum exercere poteſt, compenſari videatur: vt ſic maiori cum libertate poſſit, & proximorũ ædificatione in diuino ſeruitio procedere.*

Caſtitas ſenſuumque cuſtodia. Par. 6. c. 1. §. 1. *28. Quæ ad votum caſtitatis pertinent, interpretatione non indigent, cum conſtet, quam ſit perfecte obſeruanda, nempe enitendo angelicam puritatem imitari & corporis, & mentis noſtræ munditia.*

Par. 3. c. 1. §. 4. *29. Omnes diligentiſſime curent portas ſenſuum ſuorum (oculorum præcipue, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione cuſtodire, ac ſe in pace, & vera humilitate interna conſeruare, & eam in ſilentio, cum id obſeruandum eſt, cum autem loquendum in circumſpectione, & ædificatione verborum, & modeſtia vultus, ac maturitate inceſſus, motuumq; omnium, ſine vllo impatientiæ, aut ſuperbiæ ſigno exhibere: in omnibus procurando, atq; optando potiores partes alijs deferre, omnes in animo ſuo tanquam ſibi ſuperiores ducendo, & exterius honorem, ac reue-*

reuerentiam, quam exigit cuiuſq; ſtatus, cum ſimplicitate & moderatione religioſa exhibendo: atq; ita fiat, vt ſe mutuo conſiderantes in deuotione creſcant, Deumque dominum noſtrum laudent quem quiſq; in alio, vt in illius imagine, agnoſcere ſtudeat.

30. *In refectione corporis curandum eſt, vt* Par. 3. c. 1.
temperantia, modeſtia, & decentia interius, & §. 5.
exterius in omnibus obſeruetur. Præmittatur benedictio, & ſequatur actio gratiarum; quas omnes agere debent cum ea, qua par eſt, deuotione, & reuerentia. Et dum corpus edendo reficitur, ſua etiam animæ refectio præbeatur.

31. *Expedit in primis ad profectum, & valde* Obedien-
neceſſarium eſt, vt omnes perfectæ obedientiæ tia p. 3. c. 1.
ſe dedant; Superiorem (quicunq; ille ſit) loco §. 23.
Chriſti domini noſtri agnoſcentes, & interna reuerentia, & amore eum proſequentes: nec ſolum in executione externa eorum, quæ iniungit integre, prompte, fortiter, & cum humilitate debita, ſine excuſationibus, & obmurmurationibus obediant; licet difficilia, & ſecundum ſenſualitatem repugnantia iubeat, verum etiam conentur interius reſignationem, & veram abnegationem propriæ voluntatis, & iudicij habe-

re,

re, voluntatem, ac iudicium ſuum cum eo, quod Superior vult, & ſentit, in omnibus rebus (vbi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, propoſita ſibi voluntate, ac iudicio Superioris pro regula ſuæ voluntatis, & iudicij: quo exactius conformentur primæ, ac ſummæ regulæ omnis bonæ voluntatis, & iudicij, quæ eſt æterna bonitas, & ſapientia.

Par.4.c.10. §.5. 32. *Liberam ſui ipſorum, rerumque ſuarum diſpoſitionem omnes cum vera obedientia Superiori relinquant, nihil ei clauſum, ne conſcientiam quidem propriam tenendo, non repugnando, non contradicendo, nec vlla ratione iudiciū proprium ipſius iudicio contrariū demonſtrando: vt per vnionem eiuſdem ſententiæ, & voluntatis, atque per debitam ſubmiſſionem melius in diuino obſequio conſeruentur, & progrediantur.*

Par. 6. c. 1. §. 1. 33. *Omnes obedientiam plurimum obſeruare, & in ea excellere ſtudeant: nec ſolum in rebus obligatorijs, ſed etiam in alijs: licet nihil aliud, quam ſignum voluntatis Superioris ſine vllo expreſſo præcepto videretur. Verſari autem debet ob oculos* DEVS *creator, ac dominus noſter, propter quem homini obedientia præſtatur: & vt in*

in ſpiritu amoris, & non cum perturbatione timoris procedatur, curandum eſt.

34. *Ad Superioris vocem perinde, ac ſi à Chriſto domino egrederetur, quam promptiſsimi ſimus, re quauis, atq; adeo littera à nobis inchoata, nec dum perfecta relicta.* Par. 6. c. 1. §. 1.

35. *Ad eum ſcopum vires omnes, ac intentionem in domino conuertamus, vt ſancta obedientia tum in executione, tum in voluntate, tum in intellectu, ſit in nobis ſemper omni ex parte perfecta: cum magna celeritate, ſpirituali gaudio, & perſeuerãtia quidquid nobis iniunctũ fuerit, obeundo: omnia iuſta eſſe nobis perſuadẽdo: omnem ſententiam, ac iudicium noſtrum contrariũ cæca quadam obedientia abnegando.* Par. 6. c. 1. §. 1.

36. *Quiſq; ſibi perſuadeat, quod qui ſub obedientia viuunt, ſe ferri, ac regi à diuina prouidentia per Superiores ſuos, ſinere debent perinde, ac ſi cadauer eſſent, quod quoquo verſus ferri, & quacunque ratione tractari ſe ſinit: vel ſimiliter, atq; ſenis baculus, qui, vbicunque, & quacunque in re velit eo vti, qui eum manu tenet, ei inſeruit.* Par. 6. c. 1. §. 1.

37. *Adimplere quiſq; debet quaſuis pœnitentias, quæ propter defectus, & negligentiam* In Ex. c. 4. §. 33.

ſuam,

*Par. 3. c. 1. §. 15. *ſuam, vel quiduis aliud fuerint iniunctæ.* * *Pœnitentias vero huiuſmodi prompta voluntate admittere deberet cum vero emendationis, & ſpiritualis profectus deſiderio, etiam ſi propter defectum non culpabilem iniungerentur.*

In Ex. c. 4. §. 29. *38. Cum aliquis ad miniſteria culinæ obeunda ingreditur, vel ad eum iuuandum, qui coquus eſt, eidem obedire cum magna humilitate, in rebus omnibus ad ipſius officium pertinentibus debet.* * *Atque valde neceſſarium eſt, vt omnes non ſolũ Superiori Societatis, vel Domus, ſed etiam ſubordinatis officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperũt, obediant: & aſſueſcant non intueri, quis ille ſit, cui obediunt, ſed potius quis ille, propter quem, & cui in omnibus obediunt; qui eſt Chriſtus dominus.*

*Par. 3. c. 1. §. 24.

Part. 3. c. 1. lit. B. & in Ex. c. 4. §. 6. *39. Si aliquis ex ijs, qui domi ſunt, cuiquam ſcriberet, non niſi obtenta facultate, & litteris ei oſtenſis, quem Superior deſtinauerit, id faciet. Si ad eundem literæ mitterentur, ei primo reddentur, qui à Superiore fuerit conſtitutus: qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem ſunt deſtinatæ, prout in domino expedire ad maius ipſius bonum, & DEI gloriam exiſtimabit.*

40. Qui-

40. *Quicunq; hanc Societatem in domino ſequi volet, & in eadem ad maiorem* DEI *gloriam manere ſub ſigillo confeſſionis, vel ſecreti, vel quacunque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipſius conſolationem fuerit, debet conſcientiam ſuam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifeſtare, re nulla, qua dominum vniuerſorum offenderit, celata; & totius anteactæ vitæ rationem integram, vel certe rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit, Societatis, vel cui ex Præpoſitis, vel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire videretur, reddat: & ſexto quoq; menſe rationem hanc ſui, ab vltima, quam reddiderit, incipiendo quiſq; reddet.* * *Sic etiam videtur, quod Coadiutores formati, & Profeſſi ſingulis annis, vel crebrius, ſi Superiori videbitur, ſuæ conſcientiæ rationem dicto modo ei reddant.*

Reddenda ſui ratio. In Ex. c. 4. §. 36.

*Ibidem §. 40. & Par. 6. c. 1. §. 2.

41. *Nullam debent celare tentationem, quā Præfecto rerum ſpiritualium, vel Confeſſario, vel Superiori non aperiant: immo verò totam animam ſuam illis integre manifeſtam eſſe pergratum habeant: nec ſolum defectus aperiant, ſed etiam pœnitentias, vel mortifica-*

Par. 3. c. 1. §. 12.

tiones, & deuotiones, ac virtutes omnes, voluntate pura optantes ab illis dirigi, ſicubi à rectitudine deflecterent; nolentes ſuo proprio ſenſu duci, niſi conueniat cum iudicio illorum, quos Chriſti domini noſtri loco habent.

Vnio & conformitas mutua. Par. 3. c. 1. §. 18.

42. *Idem ſapiamus, idem, quoad eius fieri poſsit, dicamus omnes, iuxta, Apoſtolum. Doctrinæ igitur differentes non admittātur, nec verbo in concionibus, vel lectionibus publicis, nec ſcriptis libris (quiquidem edi non poterūt in lucem ſine approbatione, atq; conſenſu Præpoſiti Generalis.) Immo & iudiciorum de rebus agendis diuerſitas, quæ mater eſſe ſolet diſcordiæ, & inimica vnionis voluntatū, quantum fieri poteſt, euitari debet. Vnio verò, & conformitas mutua diligentiſsime curanda eſt, nec, quæ ei aduerſantur, permittenda: quo iuncti inuicem fraternæ charitatis vinculo, melius, & efficacius poſsint ſe diuino obſequio, & auxilio proximorum impendere.*

Par. 10. §. 11.

43. *In Societate nec ſit, nec ſentiatur animorum propenſio ad partem alterutram factionis, quæ eſſet fortaſsis inter Principes, vel Dominos Chriſtianos: ſed ſit potius quidam vniuerſalis amor, qui partes oẽs (licet ſibi inuicem cōtrariæ ſint) in Domino noſtro amplectatur.*

44. *Omnes quamdiu corpore bene valent, in ſpiritualibus, vel exterioribus rebus habeant, in quo occupentur, ne otium malorum omniũ origo, quo ad eius fieri poſſit, domi noſtræ locum habeat.* Otium & ſecularia negotia vitanda. Par. 3. c. 1. §. 6.

45. *Vt plenius poſſit Societas rebus Spiritualibus iuxta ſuum inſtitutũ vacare, quoad eius fieri poterit, à negotijs ſecularibus abſtineat; (qualia ſunt teſtamentariorũ, vel executorũ, vel procuratorum rerum ciuilium, aut id genus officia) nec ea vllis precibꝰ adducti obeunda ſuſcipiant, vel in illis ſe occupari ſinant.* Par. 6. c. 3. §. 7.

46. *Vt nimia ſolicitudo in ijs, quæ ad corpus pertinẽt, reprehenſibilis eſt: ita cura moderata tuendæ ad diuinum obſequium valetudinis, ac viriũ corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda eſt: & ea de cauſa cum animaduerterint aliquid ſibi nocere, vel aliquid aliud neceſſarium eſſe circa victum, veſtitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & ſic de alijs rebus, admoneant omnes ea de re Superiorem, vel quem ad id Superior conſtituerit, duo interim obſeruantes: Primum, vt antequã ad eum quid referant, ſe ad orandũ recipiant, & poſt orationem ſi ſenſerint rem deferen-* Ratio habenda valetudinis. Par. 3. c. 2. §. 1.

dam ad ſuperiorem, id faciant: Alterum, vt cum verbo, aut ſcripto breui (ne excidat memoria) Superiori rem expoſuerint, ei totam curam rei expoſitæ relinquant: & quidquid ille ſtatuerit, optimum ducant: nec contendere, aut vrgere per ſe, vel alium (ſiue concedatur quod petitur, ſiue non) pergant, quandoquidē ſibi perſuadere debēt, id magis expedire ad diuinū obſequium, ac ſuū maius bonū, quod Superiori, re intellecta, in domino viſum fuerit.

Par. 3. c. 2. §. 4. *47. Vt non expedit tanto labore corporali quemquam onerari, vt ſpiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio, quæ vtrumq; iuuet, omnibus communiter cōuenit, etiam illis, qui mentalibus exercitijs debent inſiſtere: quæ quidem externis interrumpi deberēt, & non continuari, nec ſine menſura diſcretionis aſſumi.*

Par. 3. c. 2. §. 5. *48. Corporis caſtigatio immoderata eſſe non debet, nec indiſcreta in vigiliis, & abſtinentiis, & aliis pœnitentiis externis, ac laboribus, quæ & nocumentum afferre, & maiora bona impedire ſolent. Ideo ſuo Confeſſario detegi ab vno quoq; cōuenit, quidqd in hac parte faciat.*

In Ex. c. 4. §. 32. *49. Ægritudinis tempore non ſolum obſeruare*

ſeruare vnuſquiſq; obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores ſpirituales, vt ipſius animam regant: ſed cum eadem humilitate erga medicos corporales, & Infirmarios, vt corpus eius regant.

50. *Qui ægrotat, humilitatem, & patientiam ſuam præſeferendo, non minorem ædificationẽ, dum morbo laborat, ijs, qui ipſum inuiſent, & cum eo verſabuntur & agent, quam dum valebat corpore, ad maiorem* DEI *gloriam præſtare curet,* verbis pijs, & ad ædificationem facientibus vtendo, quæ oſtendant ægritudinem acceptari, vt donum de manu Creatoris, ac domini noſtri; quandoquidem non minus donum eſt, quam ſanitas.* In Ex. c. 4. §. 32. * Par. 3. c. 1. §. 17.

51. *Aliquoties ſingulis annis omnes à Superiore ſibi pœnitentias iniungi propter defectũ obſeruationis Regularum petant: vt hæc cura indicium ſit illius, quam de ſuo profectu ſpirituali in via* DEI *quiſq; habet.* Conſtitutiones, ac regulæ obſeruandæ. Part. 3. c. 1. §. 28.

52. *Omnes demum obſeruationi Conſtitutionum ſtudeant: ad quam eaſdem ſcire ſaltẽ, quæ ad quemlibet pertinent, neceſſe eſt, quare legere, vel audire eaſdem ſingulis menſibus oportebit.* Par. 10. §. 13.

REGVLÆ COMMVNES.

Quæ quiſque erga ſe ſeruare debeat. Par.4. c.4. §.3. & 4.

SINGVLI *præfinitum ſibi tempus ſuæ conſcientiæ bis quotidie examinandæ, orationi, meditationi, lectioniq; impendant cum omni diligentia in Domino.*

Par. 4. c.4. §.3. & 4.

2. *Omnes quotidie ſacro decenter interſint: & concionem, lectionemve ſacram, cum in templo noſtro habebitur, audiant.*

Par. 3. c.1. §.11. & Par. 6. c.3. §.3. & in Bul. 3. Pauli III.

3. *Singuli ſtatuto die, & aſsignato ſibi Confeſſario confiteantur, & non alteri ſine Superioris facultate.*

*Par.4.c.4. §.5.& c.10. §. 5. & Par. 5. c. 4. §. 6. & Ex. c. 4. §.38. & 41.

* 4. *Omnes (qui Profeſsi, aut formati Coadiutores non ſunt) bis in anno ſua vota renouabunt, præmiſſa confeſsione generali; quo tempore rationem ſuæ conſcientiæ reddent, et quoties etiam Superiori viſum fuerit, iuxta morem Societatis.*

5. *In abſtinentia ſextæ feriæ Societatis conſuetudo ſeruetur.*

6. *Nullus mortificationem publice faciat, nec concionetur, niſi Superiore approbante.*

7. *Nemo pecuniam apud ſe habeat: apud alium vero, nec pecuniã, nec quicquam aliud.* In Ex. c. 4. §. 4.

8. *Libros nemo habeat ſine facultate: * in ijs vero quibus vti licet, nec ſcribat quicquam, nec notam vllam imprimat.* *Par. 4. c. 6. lit. G.

9. *Nemo rem vllam ex domo, vel ex alterius cubiculo ſibi vſurpet, aut ab externo, quouis modo ſibi, aut alij accipiat, ſine Superioris licentia.*

10. *Ad maiorem vnionem eorum, qui in Societate viuunt, maiuſq; auxilium eorum, apud quos habitant, ſinguli addiſcant eius regionis linguã, in qua reſident, niſi forte ipſorũ natiua illic eſſet vtilior: ‡ ſalua tamen Latini ſermonis lege in ijs, qui litteris dant operam.* ‡ Par. 4. c. 6. §. 13.

11. *Nullus ita cubiculum ſuum claudat, quin aperiri extrinſecus poſſit; aut arcam, ſeu quicquam aliud habeat obſeratum abſq; Superioris facultate.*

12. *Aperta feneſtra nemo noctu dormiat, * nec ſine induſio, aut non coopertus.* *Par. 3. c. 2. lit. E.

13. *Nemo cubiculo egrediatur, niſi decenter veſtitus.*

In Ex. c. 6. §. 6. 14. *Nemo eorum, qui ad domeſtica miniſteria admittuntur, aut legere diſcat, aut ſcribere; aut ſi aliquid ſcit, plus litterarum addiſcat: nec quiſquam eum doceat, ſine Præpoſiti Generalis facultate: ſed ſatis ei erit ſancta cum ſimplicitate, & humilitate Chriſto Domino noſtro ſeruire.*

Par. 4. c. 10. §. 9. 15. *Signo campanæ conſtitutis horis audito, omnes ſtatim, vel imperfecta littera relicta, ad id, ad quod vocantur, ſe conferant.*

16. *Vt conſulatur valetudini, nemo extra conſueta tempora bibat, nec extra domum cibum ſumat abſq; facultate Superioris.*

Par. 3. c. 2. §. 6. 17. *Qui male ſe habere præter ſolitum ſenſerit, id Infirmario, vel Præfecto ſanitatis, aut Superiori referat, nemo vero medicinam vllam accipiat, aut medicum eligat, vel conſulat, niſi approbante Superiore.*

18. *Singuli, etiam ſi Sacerdotes ſint, cum primum ſurgunt, lectum operiant, eumq; & reliqua componant hora conſueta, & ſcopis cubiculum verrant tertio ſaltem quoq; die, exceptis ijs, qui ob occupationes maioris momenti,*

ti, aut valetudinis cauſa, iudicio Superioris ſubleuandi ſunt.

19. Munditiès, quæ & ad valetudinem, & ad ædificationem confert, omnibus curæ ſit, tam circa ſeipſos, quam circa alia omnia.

20. Qui grauem tentationem alicuius nouerit, Superiorem admoneat, vt ei ipſe, pro paterna in ſuos cura, ac prouidentia, conuenienti remedio poßit occurrere. Seruanda erga Superiores.

21. Quæ à ſuperioribus circa adminiſtrationem agenda ſunt, nemo curioſe ab alijs exquirat, aut coniecturam faciendo de ijs ſermonem miſceat; ſed vnuſquiſq; ſibi, ac muneri ſuo attendens, quicquid de ſe, atq; alijs conſtituendum erit, tamquam de manu DEI *expectet.*

22. Omnes caput aperiant ſuis Superioribus, & Sacerdotibus ij, qui ſacerdotes non ſunt: diſcipuli etiam ſuis præceptoribus. Vnuſquiſq; autem Superiores alloquatur magna cum reuerentia: is vero, quem Superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter, & ſine interpellatione audiat.

23. Si cui à Superiore denegatum aliquid fuerit, alium Superiorem ne adeat ſuper ea re,

quin ei aperiat, quid ſibi ab alio fuerit reſponſum, & quas ob cauſas negatum.

24. Cui fuerit alicuius rei cura commiſſa, ſi impedimentum aliquod interuenerit, mature admoneat aliquem ex Superioribus, vt prouideat.

25. Nemo cum ex vno loco in alium proficiſcitur, quicquam ſecum aſportet ſine facultate Superioris.

Seruanda erga domeſticos.

26. Extra tempora recreationi aſsignata, hac ratione ſilentium ſeruandum eſt, vt nemo loquatur niſi obiter & perpaucis, aut de rebus neceſſarijs, præſertim in Eccleſia, Sacriſtia, & Refectorio: in miſſa vero, concione, menſa, lectionibus, & diſputationibus ſi quid priuatim dicere neceſſe erit, breuiſsime, & ſubmiſſa voce ſuggeratur.

Par. 1. c. 4. §. 4. & lit. A.

27. Nemo præter eos, qui à Superiore deputati fuerint, loquatur cum ijs, qui in prima probatione verſantur: excipiuntur tamen vſitatæ ſalutationes, quas cum alij alijs obuij fiunt, charitas religioſa exigit.

28. Omnes demiſſa voce, vt religioſos decet, loquantur: nulluſq; cum alio contendat; ſed ſi qua in re nobis eſt diuerſa ſententia, eaque videtur

detur manifeſtanda, rationes modeſte, & cum charitate afferantur, eo animo, vt ſuus veritati ſit locus, non vt in ea re Superiores videantur.

29. Qui facultate accepta ægrotos inuiſent, non ſolum demiſſa voce loquantur, ſed tanta etiam moderatione, vt illis moleſti non ſint, atq; de ijs agant, quæ & exhilarare, & conſolari ægrotos, circunſtanteſq; ædificare in Domino poßint.

30. Caueant ſibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de alijs nationibus ſiniſtre ſentire, aut loqui ſolent, quin potius & bene ſentiant, & peculiari affectu diuerſas à ſua nationes proſequantur in Domino: ac proinde nemo bella, contentioneſue inter Chriſtianos principes in colloquium inducat. Par.10.§.11.

31. Nemo præter eos, quibus per Superiorem licet, quicquam alijs iubeat, alioſue reprehendat.

32. In alterius officium nemo ſe ingerat: in locum vero alieno miniſterio deputatum nullus ingrediatur ſine facultate Superioris, aut præfecti illius loci, in rebus neceſſarijs. Par.4. c.10. §. 6.

33. Nemo in alienum cubiculũ ingrediatur Par. 3. c. 1. lit. D.
ſine

ſine generali, aut ſpeciali Superioris facultate: quod ſi aliquis intus ſit, non prius aperiat oſtium, quam poſt pulſum audiat, ingredere; & tamdiu aperta ſit ianua, quamdiu intus vna fuerint.

34. Vt ea, quæ religioſos decet, grauitas, & modeſtia retineatur, nemo alium etiam ioco tangat, præterquam in ſignum charitatis amplexando, cum quis aut abit, aut redit peregre.

35. Nemo dum menſæ accumbit, cuiquam ex noſtris, præterquam ei Superiori, qui præeſt toti Domui, aut Collegio, caput aperiat. Et cum aliquid in menſa cuiquam deeſt, is, qui illi aſſidet, admoneat eum qui miniſtrat.

Seruanda erga extraneos & cũ foras eundum eſt.

36. Domi nemo loquatur cum externis, aut alios ad id vocet ſine facultate generali, aut particulari Superioris.

37. Nemo cuiuſquam externi ad domeſticum, aut domeſtici ad externum mandata deferat, aut literas, inſcio Superiore: ſeculares autem rumores, qui foris audiuntur, ne temere, & ſine fructu narrentur.

38. Nemo quæ domi acta, vel agenda ſunt, externis referat; niſi Superiori id probari intelli-

telligat. Conſtitutiones vero, alioſue huiuſmodi libros, aut ſcripta, quibus Societatis inſtitutum, vel priuilegia continentur, non niſi ex Superioris expreſſo conſenſu ijs communicet.

39. Nemo ſcriptas dabit, aut mittet cuiquã externo, vel domeſtico inſtructiones ſpirituales, aut meditationes, nec exercitia ſpiritualia Societatis alicui communicabit, niſi à Superiore id approbetur.

40. Nemo ab externis conſilium petat ſine facultate Superioris.

41. Nemo cuiuſquam negotij, etiam pij, ſine facultate Superioris curam ſuſcipiat, nec ad id operam ſuam promittat, aut ſe propenſum oſtendat, ſecularia verò negotia, vt quæ ſunt à noſtro inſtituto aliena, & vehementer à ſpiritualibus auocant, multo magis auerſari conuenit. Par. 6. c. 3. §. 7. & par. 9. c. 6. §. 4.

42. Omnes, pro ratione ſui gradus, data commoda occaſione, enitantur pijs colloquijs proximum ad meliora promouere; & conſilio, ac exhortatione ad bona opera, præſertim ad confeſſionem excitare. Par. 7. c. 4. §. 8. & in Ex. c. 6. §. 4.

43. Nul-

Par. 3. c. 1. §. 3. & in Ex. c. 4. §. 25.

43. Nullus domo egrediatur, niſi quando, & cum quo ſocio Superiori viſum fuerit.

44. Cum quis facultatem à Superiore petit aliquo eundi, ſimul etiam aperiat, quò, & cuius rei cauſa ire velit, præſertim ſi prælatus, aut alius vir primarius conueniendus ſit; eademque die referat eidem, quid egerit, ſicut ipſum velle intelliget, & res poſtulauerit.

45. Ingreſſuri, egreſſuriue domo, tintinnabulum nec vehementius, nec crebrius pulſent, quam par eſt. Nemo autem niſi conſueta domus ianua egrediatur, vel ingrediatur.

46. Qui domo egrediuntur, ſignabunt ſua nomina, quæ prope oſtium domus in tabula deſcripta ſunt, & admonebunt ianitorem, quo ſint profecturi.

47. Omnes ante noctem, qui foris ſunt, ſe domum recipiant, nec egredientur ante lucem ſine facultate Præpoſiti, vel Rectoris.

*48. Cum quis iter faciens tranſit per locum, vbi Domus aut Collegium Societatis ſit, ad aliud hoſpitium ne diuertat, * eiuſq; qui illic præeſt, obedientiæ ſubſit in omnibus, ſicut & reliqui,*

* Can. 13. Cong. 3.

reliqui, qui in eadem Domo, vel Collegio commorantur. Quod ſi quis etiam ad negotia tractanda venerit, ea non niſi ex eiuſdem conſilio, ac directione tractabit.

49. *Singuli has regulas, & officiorum ſuorum habeant atque intelligant, ſibiq; faciant familiares, ac earum memoriã menſibus ſingulis eis legendis, vel audiendis renouent:* * *qui tamen peculiaria miniſteria Coadiutorum obeunt, eas, quæ ad ipſorum officia pertinent, ſingulis hebdomadis repetant.*

* Par. 4. c. 10. lit. F.

REGVLÆ PROVINCIALIS.

De iis, quæ ad eius perſonam, & communem totius prouinciæ adminiſtrationem ſpectant.

Capvt I.

QVÆ Præpoſitis domorum, & Rectoribus, quod ad eorum perſonas attinet in regulis præſcribuntur, eò diligentius ſeruare enitatur Prouincialis, quo pluribus pro ratione officij ſui vitæ ſpiritualis ſtudio præire debet.

2. *Finem officij ſui (quem ante oculos habebit) in eo poſitum eſſe intelligat, vt prouinciam ſibi commiſſam, in acquirenda perfectione, iuxta proprij inſtituti rationem, et regulas ipſi datas promoueat.*

3. *Imitetur in gubernatione charitatem, manſuetudinem, & benignitatem Chriſti Domini noſtri, vt iuxta eam normam, quam tra-* In Bullis Inſtituti Societatis.

 dide-

diderunt Apoſtoli, non dominans, ſed forma factus gregis ex animo, exemplo magis, quàm verbo ſubditos ad perfectionem dirigat.

Par. 8. c. 1. lit. G.

4. Seueritatem ſuo tempore cum benignitate miſceat, ſuamq́ auctoritatem per ſolidas virtutes tueatur, ac dilectionẽ, & curam ſuorum præſeferendo modeſtè, & circumſpectè præcipiendo, ita amabilem ſe reddat, vt omnes fidenter ad illum recurrere poſſint.

Par. 9. c. 6. §. 1. & lit. A.

5. Solicite animum ad gubernationem applicet, neq; tamen in ea ita diſtrahatur, vt in ſtudio orationis, & ſanctis deſideriis, quibus totam ſuſtentare debet Prouinciã, intepeſcat. quamuis autem ordinariè concionari non debet, ſi quando tamen per occupationes officij ſui commode licebit, & hoc, & alia Societatis miniſteria exercere poterit.

6. Nullas regulas, aut ordinationes, aut conſuetudines toti prouinciæ communes abroget, vel nouas inducat inconſulto Generali; ſed ſecundum eas quas habet, gubernet Prouinciam.

Par. 9. c. 3. §. 8. & lit. D. & Par. 4. c. 16. lit. B.

7. Sicut Prouincialis, quando neceſſe eſt, in regulis, ordinationibus, decretis, & in ipſis etiam Conſtitutionibus cum particularibus diſpenſare

ſpenſare poteſt, ſic cum diſpenſauerit in rebus maioris momenti, quæ videantur vrgere, & in quibus ſine graui incommodo Generalis reſponſum expectari nequeat, debet eum primo quoq; tempore de huiuſmodi diſpenſatione, & eius cauſa admonere.

8. Præter facultates, quæ in his regulis conceduntur, habet etiam eas omnes, quæ in compendio facultatum Societatis Prouincialibus conceſſæ ſunt; quas ex compendio ipſo intelliget.

9. Omnes facultates eorum Superiorum, qui Prouinciali ſubordinati ſunt, ad ipſum quoque pertinent, ab ipſoque etiam ſuſpendi poterunt, quando ei expedire in domino videbitur.

10. Poteſt Prouincialis in abſentia, vel in periculo vitæ cõſtitutus nominare Viceprouincialem, ſi Generalis neminem deſignaſſet: quocunque autem modo conſtituatur, eaſdem omnino facultates habeat, quas Prouincialis, niſi à Generali; vel Prouinciali limitentur: rationem tamen adminiſtrationis non immutabit. Can. 12. Cong. 4.

De iis, quæ illum ad bonam Prouinciæ adminiſtrationem iuuabunt.

CAPVT II.

Par.9. c. 6. §.14. Conſultores quatuor habebit à Generali deſignatos in ijs locis, vbi frequentius reſidet, quoad fieri poterit; cum quibus res grauiores communicabit: quod ſi abſentes ſint, per transmiſſas litteras: *quorum vnus ab eodem Generali conſtitutus, erit eius admonitor, & ſocius. In quauis autem Domo, vel Collegio opera Superioris, & eius conſultorum, quos ad conſultationem adhibendos iudicauerit, vtatur in rebus ijs, de quibus ordinarie conſultandum erit.

* Ibidem, c.4. §. 4.

12. Si expediret præter Conſultores, alios etiam nonnunquam ad Conſultationem vocare poterit; & eos quidem, quos de rebus propoſitis melius iudicare poſſe exiſtimauerit; vel ſi abſentes ſint, iubere, vt de rebus ijſdem ſententiam ſuam ad ſe tranſmittant.

13. Litteras, & ſcripta, quæ pertinent ad rem, de qua conſultatio habenda eſt, oſtendat Conſultoribus (niſi quid obſtet) vt bene in-

formati

formati ſententiam ſuam melius dicere poſsint.

14. *Cum ordinationes aliquas communes à Generali acceperit, illas Superioribus ſuæ Prouinciæ, & Conſultoribus manifeſtari faciat. Et quæ alicuius momenti fuerint, ad gubernationem vel inſtructionem pertinentes, in libro ad id deſignato deſcribendas curet.*

15. *In proponenda re, de qua deliberandum eſt, in neutram partem animi ſui propenſionē oſtendat, ne conſultoribus declinandi in eam partem detur occaſio, ſed quiſq; liberius in Domino ſuam ſententiam aperiat.*

16. *Si quando aliquid occurrerit, de quo non liceat cum Conſultoribus agere, poterit iuxta primum, & ſecundum modum in exercitijs ad electionem faciendam traditum, quid agendum ſit, deliberare.*

17. *Libenter ſe ab alijs admoneri patiatur de ijs, quæ ad officium, & perſonā ſuam pertinent, & eum præcipue, qui Admonitoris officio fungitur, benigne audiat.* Par. 9. c. 4. §. 4.

18. *Habeat ſecum litteras Apoſtolicas authenticas, & compendium facultatum Societatis, Conſtitutiones, decreta, regulas omnes,*

& quæ à Generali ordinantur, eaq́ bene intelligat, & obſeruari faciat.

19. In loco, in quo diutius ei reſidendũ eſt, habebit Archiuium, in quo aſſeruabit inſtrumenta authentica, libros, & cetera, quæ ad officium Prouincialis, & communem vſum prouĩciæ pertinent, quæ omnia ex catalogo à ſe ſubſcripto ſucceſſori tradet.

20. Habeat libellum, in quem referat ea, quæ conſultanda, vel prouidenda, vel ad Generalem ſcribenda ſunt, ne memoria excidant.

Par. 2. c. 3. §. 2. & p. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3. & p. 10. lit. B.

21. Orationes, & Miſſas ad tempus indicere poterit etiam in tota prouincia pro cauſis, quæ videbuntur id exigere, modum tamen in ea re non excedat.

De Superioribus ei ſubordinatis, & eorum officialibus.

CAP. III.

Par. 9. c. 3. §. 3. & 14.

22. ETSI Præpoſitos domorum, & Rectores Collegiorum, & domorum probationis ſuæ prouinciæ conſtituere non poteſt; ſi tamen neceſſe eſſet aliquando mutationem facere Superioris alicuius, & periculum eſſet in mora,

mora, vel ſi is moreretur, poterit aliquem qui vices Superioris gerat, interim conſtituere, donec Generalis admonitus prouideat: Miniſtros autem, Procuratores, & Præfectos ſtudiorum ipſe deſignabit, atque etiam Subminiſtros, & Præfectos ſanitatis, vbi opus eſſe iudicauerit.

23. *Conſtituat Magiſtros nouitiorum in locis probationum non ſeparatis, à Generali tamen confirmandos, & eos quidem, qui in rebus ſpiritualibus exercitati ſint, & in modo procedendi Societatis noſtræ bene probati.* Par. 3. c. 1. §. 12.

24. *Deſignabit Præfectos rerum ſpiritualium in omnibus collegiis, & domibus profeſſis, quales in prima regula officij illorum deſcribuntur, idemq́ ordinarios noſtrorum Confeſſarios; ex quibus ferè conueniret Præfectos rerum ſpiritualium deligere.* Par. 4. c. 10. §. 7.

25. *Deligere poterit Conſultores, & Admonitores eorum, qui præſunt in Prouincia, ita vt ſtatim ſuo officio fungi poßint: ſcribet tamen de ijs ad Generalem, vt ab eo confirmentur.*

26. *Prædicatores, & Confeſſarios ipſe conſtituet, præmiſſo tamen domeſtico examine, &* Can. 17. Cong. 2.

approbatione Ordinariorum iuxta formam Concilij Tridentini.

Par. 4. c. 6. lit. F. & c. 1. §. 3. * Ibidem c. 17. lit. A. ‡ Ibidem c. 7. lit. A. * Ibidem c. 12. lit. C.

27. Lectores ordinarios in omnibus claſſibus, & primarios officiales præter Rectorẽ, & Cancellarium in vniuerſitatibus deligat, nouas tamẽ lectiones non addat ‡ nec ſcholas vſquam vllas & præſertim eas, * in quibus pueri legendo & ſcribendo inſtituantur, (quod nec priuatim licebit) ſine facultate Generalis aperiat.*

Part. 8. c. 1. §. 4. & 6. & par. 9. c. 6. §. 2

28. Tueatur auctoritatem Superiorũ immediatorum in ſubditos, ita tamen, vt conſtet poſſe omnes ad mediatos recurrere: ideo quicquid agendum vel immutandum erit, quod ad immediatorum officium pertineat, per eoſdem fieri curabit.

29. Si quos ad gubernationem idoneos iudicabit, curet de illis paulatim & negotijs tractandis, & domeſticis miniſterijs obeundis experimentum ſumere, vt & ipſi talenti accepti ſpecimen dare, & Societatis officia eis tuto cõmitti poßint.

30. Obſeruet, ſi qui detineantur in miniſterijs aliquibus, qui magis idonei eſſent ad alia:

eam

eam tamen habeat cuiuſq; rationem, vt vniuerſale bonum ſemper præferatur.

31. *Neminem ab obedientia Superiorum immediatorum inconſulto Generali eximat, niſi periculum eſſet in mora, & tunc certiorem faciat Generalem de perſona, & de cauſis propter quas eam exemerit.* Par. 8. c. 1. lit. E.

De Admittendis.

Cap. IIII.

32. *EOs ad probationem per ſe, vel per alios admittere poterit, quos ad inſtitutũ noſtrum idoneos in Domino iudicauerit: cauebit tamen, ne cuiuſquam admiſſio iuſtam aliquam externorum offenſionem, aut Societatis nocumentum pariat, quod cum ijs potiſſimum obſeruandum erit, qui in ſcholis noſtris inſtituuntur.* Par. 1. c. 1.

33. *Attendat, ne nimij ſint noſtri in hominibus ad Societatem alliciendis, ſed per virtutes, & bonæ vitæ odorem omnes ad Chriſtum trahere ſtudioſe curent.*

34. *Meminerit, quod inepta turba ad inſtitutum noſtrum admitti non debet, & obſer-* Par. 10. §. 7.

uari faciat in hoc diligenter regulas officij Examinatoris.

In Ex. c. 2. §. 6. & lit. D. & Par. 1. c. 3. lit. G.

35. Quod ad prima quinq; impedimenta attinet; etſi Societas in nullo eorum diſpenſare poteſt, ſi tamen in eo, qui admitti petit, dona aliqua DEI *illuſtriora cernerentur, Generalem admoneat, quod ſi de eiuſmodi impedimentis dubitaret, ad eundem recurrat.*

Par. 1. c. 3. §. 9. & lit. H.

36. In ſecundarijs impedimentis diſpenſandi facultatem habebit, præterquam in deformitate magna aut defectu inſigni, qualem habent Eunuchi, & in ætate infra 15. & ultra 50. expletos annos, & in coniugatis etiam in caſu, in quo non eſt impedimentum eſſentiale.

In Ex. c. 4. §. 9.

37. Poterit in caſu aliquo anteponere, & poſtponere aliqua ex ſex experimentis, eaque moderari, & alia in alia permutare, * *dummodo biennio, & bene probentur Nouitij:* ‡ *quod etiam tempus prorogare poterit, ſi opus eſſe iudicauerit.*

* Can. 1. Cong. 2.
‡ In Ex. c. 4. §. 43.

Can. 1. Cong. 2.

38. Poterit etiam cum Nouitijs in ſecundo anno probationis circa ſtudia diſpenſare, habita ratione perſonarum, locorum, & temporũ, prout expedire in Domino iudicabit. Ii vero cum quibus diſpenſauerit, extra domum probatio-

bationis, & ſeorſum à Collegialibus eſſe debebunt, ſub cura alicuius Sacerdotis ab ipſo conſtituti, qui vicem Magiſtri nouitiorum gerat; eiuſq; regulas & examinatoris habeat; ex quibus ea ſeruabuntur, quæ commode ſeruari poſſunt. Cuiuſmodi erit, vt per dimidiam horã veſperi orent; ſed ijs tantum diebus, quibus à ſtudiis vacauerint.

39. *Coadiutores temporales plures eſſe non debent, quam qui neceſſarij ſint ad ſubleuandas domos, vel Collegia in rebus, quibus occupari Sacerdotes, & Scholaſtici non poſſunt, ſine detrimento maioris boni.* Par. 1. c. 2. §. 1. & p. 4. c. 3. §. 2. & in 1. Cong. tit. 6. decr. 24.

De dimittendis.

CAPVT V.

40. F*Acultatem habet dimittendi eos, qui in prima, & ſecunda probatione ante, & poſt emiſſa vota verſantur; niſi à Præpoſito Generali in illius prouinciam deſtinati, vel de Societate ipſi tam bene meriti eſſent, vt eorum eſſet particularis ratio habenda. In his enim caſibus, inconſulto Generali dimittere non debet; niſi cauſæ ad-* Par. 2. c. 1 lit. C.

modum

modum vrgentes & graues eſſent, ita vt minime dubitaretur Generalis mentem huiuſmodi futuram eſſe.

Par. 2. c. 1. lit. C.

41. *Scholaſticos vero approbatos & Coadiutores non formatos, qui probationem abſoluerunt, inconſulto Generali non dimittat, niſi in grauibus & vrgentibus caſibus, & qui eiuſmodi ſint, vt ſine graui periculo, Generalis reſponſum expectari nequeat: quem tamen poſt dimiſſionem certiorem faciat, adiunctis cauſis dimiſſionis. Et in vniuerſum diligenter Prouinciali diſpiciendum eſt, vt qui minus idonei ad noſtrum inſtitutum, & tandem aliquãdo dimittendi videntur, eos ipſe intra biennium probationis dimittat, quod ſi peracto etiam probationis tempore aliqui huiuſmodi deprehendantur, tempeſtiue Generalis moneatur, ne cum Societatis iactura diutius, quam par eſt, retineantur.*

42. *Prouincialis erit, iuxta commiſſam ſibi facultatem, auditis ſuis conſultoribus, vel ſi neceſſitas vrgeat, Superiore, & conſultoribus eius loci, vbi tunc erit, qui ipſi videbuntur, adhibitis, iudicare de cauſis ſufficientibus ad dimiſſionem: curabit tamen, ne ad hæc extrema,*

ma, niſi quam conſultiſsime; & alijs tentatis remedijs veniatur.

43. *Coadiutores formatos ſiue ſpirituales, ſiue temporales, & Profeſſos nullo modo dimittet.* Par. 2. c. 1. lit. C.

44. *Circa modum dimittendi obſeruet ea, quæ in ſecunda parte Conſtitutionum cap. 3. dicuntur, & intelligat, an is, qui dimittitur, aliquid Societati dederit, & ſi quid ei reddi oporteat, * iuxta eiuſdem cap. declarationem. Scripta vero an ſecum aſportare debeat, conſideret ipſe diligenter.* * Par. 2. c. 3. lit. B.

45. *Declaretur ijs, qui dimittuntur, quod liberi maneant à votis ſimplicibus, ſi ea iuxta formulam Societatis conſuetam emiſerint.* Par. 2. c. 4. §. 3.

46. *Circa dimiſſos aut egreſſos è Societate, & poſtea reductos, vel ſponte redeuntes obſeruentur ea, quæ * in Conſtitutionibus ‡ & Decretis dicuntur: & ſi admittantur, denuo examinentur, & probentur, prout ipſi videbitur. ſi quis autem ſemel egreſſus erit, poterit quidem iterum admitti, ſed aduertatur huiuſmodi homines raro idoneos ad inſtituti noſtri diſciplinam inueniri.* *Par. 2. c. 4. ‡In Cong. 1. tit. 2. decr. 10.

De

De litterarum ſtudiis. CAP. VI.

Par. 4. c. 22. & 13. & c. 6. §. 6.

47. *IN Vniuerſitatibus, et Collegiis, in quibus noſtri literas profitentur, idoneos, et eruditos Profeſſores pro ratione loci, & debiti conſtituat.* * *Et ſi aliquis Lector extraordinarius adiiciendus videretur, Generalem conſulat.*

* Ibidem c. 13. lit. C.

48. *Peculiari cura videat, num lectiones in ſcholis noſtris, & ſcholaſticæ exercitationes diligenter, aſſidue, atq; ordine habeantur: num Magiſtri, & Diſcipuli ſuum in Domino officium faciant. &, ſi quid opus eſſe iudicauerit, prouideat iuxta ea, quæ in quarta parte Conſtitutionum, & regulis habentur.*

49. *Ipſius prudentiæ relinquitur, quid hi, aut illi addiſcere debeant iuxta ætatem, & ingenium vniuſcuiuſq; ad maiorẽ gloriam Dei; eos autem quos non eſſe aptos ad ſtudia inueniet, ab illis remouere poterit.*

c. 5. §. 1. & c. 6. §. 5.

50. *In addiſcendis diſciplinis ordinem ſeruari faciat, efficietq;, vt prius ſcholaſtici in lingua latina ſolidum iaciant fundamentũ, quam ad alia maiora ſtudia tranſeant: curabit vero humaniorum literarũ ſtudia magni fieri, & eorum, qui eas profitentur, peculiarẽ curam haberi: et ne in his profeſſores idonei deſint, illorũ ſeminaria, & inſtituet, & conſeruabit.*

Par. 4. c. 6. §. 4. & c. 5. lit. D. & c. 13. §. 4. & lit. E.

51

51. *Aliarum linguarum ſtudium valde cõmendatum habeat: hebraicæ vero iis tantum concedat, qui in Theologiæ facultate mediocriter eruditi iam ſint, aut certe tam humiles, vt ſperandum merito ſit, hoc ſtudium ſine illorũ detrimento vtile valde futurum.* Par. 4. c. 6. §. 5. & lit. D. & c. 13. §. 4.

52. *Deſignet aliquos, qui & probatæ virtutis in primis ſint, & ingenio polleant, vt abſolutis ſtudiis Philoſophiæ, & Theologiæ ad ea repetenda priuatum, & quietum ſtudium habeant, & poſitiuæ, ac ſacræ ſcripturæ ſe dedant.* Par. 4. c. 6. §. 4. & §. 16. **quo etiam tempore, in diſputationibus publicis rationem ſuorum ſtudiorum reddant, ‡ vt eas facultates priuatim, vel publice ad ſuam, vel aliorum vtilitatem profiteri poſſint.* *Ibidem §. 17. & c. 15. §. 3. ‡ Ibidem c. 6. §. 18.

53. *Diligenter ſtudeat, vt præceptores Philoſophiæ, cum magno delectu eos Ariſtotelis interpretes legant, qui contra Chriſtiana dogmata impie ſcripſerunt, & ita Philoſophiam interpretentur, vt Theologiæ ſcholaſticæ, quã nobis commendant Conſtitutiones ſubſeruire faciant.* Can. 8. Cong. 3.

54. *Cum opinionum nouitas vel diuerſitas non modo finem ipſum, quem Societas ad* DEI *gloriam propoſitum habet, impedire poſſit,* Par. 3. c. 1. §. 18. & lit. O. & p. 4. c. 5. §. 4. & p. 8. c. 1. §. 8. & lit. K.

ſed

ſed etiam ipſum Societatis ſtatum maxime labefactare; neceſſe eſt ingeniorum licentiam in opinionibus vel introducendis vel ſectandis omnibus modis certa aliqua lege coërcere. Quare diligentiſſime curet Prouinciales iuxta mentem Conſtitutionum ea exacte ab omnibus noſtris, & præcipue à profeſſoribus obſeruari, quæ in ratione ſtudiorum præcipiuntur.

Par. 4. c. 5. lit. C.

55. *Curet, vt ij, qui propenſum animum habent ad aliquam facultatem, in qua poſſunt inſignes euadere, in ea diutius verſentur, habita tamen ſpiritualis profectus ratione, & de talibus Generalem admoneat.*

Par. 4. c. 5. lit. D. & c. 13. §. 4. & lit. E. & Can. 17. Cong. 2.

56. *Qui propter ætatem prouectiorem, aut alias cauſas in facultatibus Superioribus, & Scholaſticis ſtudijs progreſſum facere non poſſunt, curabit, ne in illis tempus inſumant, ſed caſibus conſcientiæ diſcendis dent operā, ſintque ſemper aliqui ex noſtris, qui huic diligenter incumbant, vt Societas copiam habere poſſit operariorum, qui confeſſionibus audiendis ſint idonei.*

57. *In ſingulis Domibus, & Collegijs aliquē conſtituat, qui in caſibus conſcientiæ bene verſatus*

ſatus ſit, vt difficultatibus domi, et foris occurrentibus ſatisfacere poßit.

58. *Comœdias, & Tragœdias rarißime agi permittat, & non niſi latinas, ac decentes, & prius aut ipſe eas examinet, aut alijs examinandas committat: eas vero, atque alias id genus actiones in Eccleſia fieri omnino prohibeat.*

59. *Sub finem ſtudiorum Generalem de vniuſcuiuſque talento admoneat, & quantum ſinguli profecerint, ei referat.* Par. 4. c. 9. §. 3.

60. *Curet, vt nullus ex noſtris librum aliquem ex vna in alteram linguam transferat, aut imprimat, abſque Præpoſiti Generalis facultate.*

De promouendis ad ordines, & gradus literarios.

CAPVT VII.

61. P*Oteſt per ſe, vel per alios præſentare ex noſtris eos, quos idoneos iuxta inſtructionem à Generali traditam cenſuerit, ad ordines Eccleſiaſticos recipiendos.*

62. *Quamuis in actibus ſcholaſticorũ com-* Par. 4. c. 6. §. 10. &

17. & c. 15. §. 3. *munibus exercendi ſunt noſtri iuxta Conſtitutiones; nullus tamen ad Philoſophiæ, vel Theologiæ gradus, etiamſi idoneus ſit, promoueatur ſine Præpoſiti Generalis facultate.*

63. *Cum noſtri de Generalis facultate in vniuerſitatibus Societatis promouendi ſunt ad gradus literarios, ſi qua in re neceſſaria ad promotionem erit diſpenſandum (quod rariſſime faciendum eſt, ne huiuſmodi gradus veniant in contemptum) vbi id fecerit, tam de perſona, quam de cauſa diſpenſandi, admoneat Generalem.*

64. *Etſi Doctoratus, & Magiſterij gradus iuxta Conſtitutiones prædicto modo noſtri accipere poſſunt, nomine tamen Doctoris, vel Magiſtri, ratione gradus, inter ſe non vtantur.*

De promouendis in Profeſſos, & Coadiutores formatos, ac ſcholares.

CAPVT VIII.

Par. 4. c. 3. §. 3. & p. 5. c. 4. §. 3. & 6. 65. POTEST *admittere poſt biennium ad vota ſimplicia ſcholaſticorũ approbatorum, & coadiutorum non formatorum, quos in*

in Domino idoneos iudicauerit iuxta regulas & Conſtitutiones.

66. *Curet autem, vt quam primum aliquis biennium Nouitiatus expleuerit (niſi iuſta de cauſa differendus videretur) peractis ijs, quæ in examine* habentur, hæc vota in ſacro an-* *In Ex. c. 4. *tequam communicet, emittat coram aliquibus* §. 41. & 27. *domeſticis tantum, non tamen inter eos, qui tunc forte vota renouarent, etiam ſi ea prius ex deuotione edidiſſet.*

67. *Si quos, vt indifferentes admiſerit (quod* In Ex. c. 1. *raro fieri debet) poteſt eos applicare ad gradũ* §. 11. *Coadiutorum, vel ſcholaſticorum, ſicut magis in Domino conuenire iudicabit.* * *In hac verò claſſe indifferentiũ vltra tempus biennij pro-* * Can. 2. Congr. 4. *bationis nemo maneat.*

68. *Scholaſtici ſimulatq; Superiorum arbi-* In Ex. c. 4. *trio ſtudia abſoluerint, tertiũ probationis an-* §. 10. & p. *num in Domibus probationum peragant, quod* 5. c. 1. §. 3. *ſi commode fieri non poſſit, in Domibus Profeſ-* & c. 2. §. 1. *ſorum, vel in Collegiis probari eos faciat iuxta regulas Nouitiatus.*

69. *Finita viſitatione conſideret, qui ſint* Par. 5. c. 2. *idonei in ſua Prouincia, vt in Coadiutores for-* & p. 4. c. *matos ſpirituales, vel temporales, aut in Pro-* 9. §. 3.

feſſos iuxta Conſtitiones, & inſtructionem à Generali traditam admitti poßint, & ſecundum eandem accurate Generalem informari curet.

In Ex. c. 1. §. 8. & c. 4. §. 2. & 27. 38. 41. & c. 6. §. 8. & p. 5. & 6. c. 2. §. 12. & Can. 3. Cong. 2. * Par. 6. c. 2. §. 1 & p. 10. §. 6.

*70. Antequam admittat eos, qui cum Generalis facultate profeßionem, vel vota Coadiutorum formatorum emiſſuri ſunt, ea ſeruari curet, quæ ab ipſis erunt facienda: eiuſmodi ſunt diſpoſitio bonorum temporalium, ſi quæ adhuc habuerint, exercitia ſpiritualia, confeſſio generalis, & alia, quæ in * Conſtitutionibus, & Decretis congregationum dicuntur. in profeßione etiam & iis votis emittendis ſeruetur, & vt publice fiant, & in ceteris omnibus quod ‡ conſtitutiones, præſcribunt.*

‡ Par. 5. c. 3. §. 2. & c. 4. §. 1.

*71. Qui profeßionem fecerint, etiam trium votorũ, emittant vota illa ſimplicia, quæ poſt profeßionem emittenda ſunt, idq́ iuxta formulam ‡ primæ congregationis, vt à tertia recognita eſt: * & doctrinam Christianam tam ipſi, quam Coadiutores formati ſpirituales per quadraginta dies intra annum doceat.*

‡ In 1. cõg. tit. 6. decr. 23. & in 3. congr. decr. 70. * Can. 20. Congr. 2.

Par. 5. c. 3. & 4.

72. Habeat librum, in quo eorum nomina ſcribãtur, qui vota ſolemnia, vel ſimplicia poſt biennium in Domibus, vel Collegiis ſuæ Prouinciæ

uinciæ emittunt iuxta ordinem Præpoſitis Domorum, & Rectoribus traditum.

73\. *Cum aliqui profeſsionem, vel vota Coadiutorum formatorum fecerint, exempla huiuſmodi votorum, & aliorum quinque, quæ profeſsi poſt emiſſam profeſsionem faciunt, nomine ipſorum ſubſcripta ad Generalem quamprimum tranſmittat.*

74\. *Conſtituat iuxta Conſtitutiones, vt Profeſsi, & Coadiutores ſpirituales formati ſuæ prouinciæ in Domibus Profeſsis, quantum fieri poteſt, commorentur.* Par. 6. c. 2. §. 3. & 4. & p. 4. c. 10. §. 3.

De rebus Collegiorum, & Domorum.

CAPVT IX.

75\. *AEdificia conſeruari, & ſi opus erit, inſtaurari curet: quod ſi quæ ædificanda maioris momenti fuerint, vt eſſet templum, dormitorium, vel aliquid huiuſmodi niſi approbante Generali non fiant, ad quem pertinet formam, & modum noſtrorum ædificiorum præſcribere.* Can. 11. Cong. 1. & Can. 9. Cong. 2.

76\. *Redditus, & reliqua ſtabilia conſeruari*

curet, & an creſcant, vel minuantur, intelligat. ſi quis autem huiuſmodi bona augere vellet, vel aliquid donare, poterit id admittere: ſi tamen conditiones aliquæ exigerentur, non niſi approbante Generali vllam admittat: & eodem modo, quæ dantur Domui profeſſæ accipere, & ſi quid ſtabile donatum fuerit, etiam vendere poterit: ſi tamen Domui neceſſarium pretium non eſſet, & trecentorum ducatorum valorem excederet, conſulat Generalem, vt de eo iuxta ipſius præſcriptum diſponat.

Can.26. Congr. 2. *77. Cum lites pro rebus præſertim temporalibus, diligenter noſtris fugiendæ ſint, non intendat quiſquam è noſtris omnino litem aliquam abſque conſenſu Generalis, aut eius, cui expreſſe ſuas vices ad hanc rem ille commiſerit, niſi in re adeo neceſſaria, vt eius reſponſum expectari nequeat, de quo tamen poſtea ipſum admoneat. Quocirca nitatur Prouincialis primum rem compromiſſione componere. Noſtris autem ſi lis intendatur, curandum etiam diligenter, niſi de iure noſtro manifeſte conſtaret, vt aliqua tranſactione vel concordia res tota componatur. id ſi commode fieri non valeat,*

poterunt

*poterunt in iudicio ſe defendere, cum Prouincialis * poteſtatem habeat conſeruandi & defendendi res Collegiorū etiam in iudicio, cum facultate alios ſubſtituendi, ſi id neceſſarium vel conueniens aliquando fuerit.* *Par. 4. c. 2. lit. C.

78. *Intelligat, an exempla authentica contractuum maioris momenti, præſertim rerum perpetuarum ad Archiuium, quod eſt in Vrbe penes Præpoſitum Generalem, miſſa ſint, alioqui mittenda curabit.* In 1. Cōg. tit. 6. decr. 24.

79. *Videat computa inter Superiorem, & Procuratorem tranſacta, rationemq́; exigat, accepti, & expenſi, & reſolutionem vltimi ſui computi ſummatim ſcribi faciat, quam ipſe ſubſcribet in libro ad hoc deſignato. in hoc autem ſcripto ſimul conſtet tam de ſumma accepti, & expenſi ab vltima viſitatione, quam de eo, quod reſiduum fuerit, vel etiam ſi quid debiti maneat.*

80. *Viſitet bona ſtabilia extra domum, quæ ſine magno incommodo viſitari poßint, vt videat, num qua inſtauratione, vel cultura egeant, & quid ad eorum conſeruationem opus ſit.*

81. *Si Domus, vel Collegia cum commoda* Par. 4. c. 2.

§. 1. & p. 9. c. 3. §. 17. *fundatione offerentur, expendat, quid ad commune bonum ex ijs ſperetur, & an aliquæ conditiones exigantur, & an locus ſit ſalubris, & omnia ad Generalem referat, nihil interim certi promittendo.*

82. Magnum æs alienum Collegia vel Domos conflare non ſinat, ſi ſoluendo fore probabiliter non ſperet habita ratione redditum, & eleemoſynarum, quæ ordinarie dari ſolent, * *nec in ijs plures habitare permittat, quam ali poſſint.*

* Can. 12. Congr. 2.

Par. 4. c. 2. lit. E. *83. Quando contribuendum erit ad ſumptus communes Prouinciæ, ſtatuat ipſe quid cuiq; Collegio, vel Domui, ſeruata proportione debita imponi debeat.*

Par. 6. c. 2. §. 15. *84. In veſtitus ratione tria obſeruari faciat; Primum, vt honeſtus ille ſit: Alterum vt ad vſum communem, & approbatum honeſtorũ Sacerdotum eius loci, in quo viuitur, accommodatus: Tertium, vt profeſſioni paupertatis non repugnet.*

85. Habitationem, officinas, veſtes & reliquam ſupellectilem, omnia denique diligenter inſpiciat; nec neceſſaria deeſſe, aut ſuperflua expendi permittat; & rerum mobilium

inuen-

inuentarium conferri faciat cum inuentario in præcedenti viſitatione à Viſitatore, vel Prouinciali ſubſcripto. Obſeruet etiam, quæ teneatur œconomiæ ratio.

De iis, qui bonis ſuis nondum ſe abdicarunt.

CAPVT X.

86. N*ON permittat noſtros abdicare ſe poſſeßione bonorum ſuorum, niſi quos conſtantes, & ſtabiles in ſua vocatione cognouerit, atq; in ea re maturo ſemper conſilio procedat.*

87. *Non ſinat pactiones inire noſtros cum parentibus ſuis, & quibuſcunque alijs de legitima parte, & alijs bonis ad ſe pertinentibus, niſi illi prius admoneantur Societatem ipſam ad ea bona nullum ius habere, & Generalis de tota re prius informetur.* Can. 4. Congr. 3.

88. *Cum quis ex noſtris eſt diſpoſiturus de bonis ſuis in auxilium Societatis, admoneatur Generalis de eorum valore, & de animo relinquentis, & neceßitate etiam Domorũ, et Collegiorũ Prouinciæ, ſi in ea huiuſmodi bona ſint.* Can. 3. Congr. 2. & can. 3. Congr. 3.

 89. Si

89. *Si aliqua bona applicabuntur Societati cum facultate Generalis, magnopere curet Prouincialis vt cum ædificatione, & charitate, & non cum rigore exigantur, potiuſq; per Procuratores externos, quam per noſtros: expediet quoq; vt ex his eleemoſynæ aliquæ in pauperes eius oppidi, vbi ſunt bona, diſtribuantur: & ratio dati, & accepti talium bonorum ſcripto conſtet, vt ipſe, aut ſuperior illius Domus vel Collegij, cui applicata fuerunt, eam reddere poßit ei, qui à Generali fuerit deſignatus.*

90. *Non ferat noſtros quicquam petere à parentibus, cognatis, vel amicis: ſed omnia eis neceſſaria à Societate prouideantur: * intelligatq; etiam ſi quibuſdam ad tempus proprietas bonorum temporalium permittitur, vſum tamen eorum ad propriam vtilitatem nulli eſſe concedendum.*

*In Ex. c. 4. §. 4. & p. 4. c. 4. lit. E.

De modo, quo cum Generali, & aliis Prouinciis, ac externis ſe habere debeat.

CAPVT XI.

91. OBedientem, reuerentem, ac fidelem, ſe Præpoſito Generali exhibeat, & hac re

ſub-

ſubditis in primis exemplum præbeat: idq́ potiſsimum curet, vt omnes de ſuis Superioribus bene ſentiant, eiſque peculiari deuotione afficiantur.

92. *Perſpecta Generali eſſe cupiat omnia, quæ ad ſuam Prouinciam pertinent, eaq́ per ſe, & Superiores Domorum, & Collegiorum, & Conſultores ſuæ Prouinciæ iuxta formulam ſcribendi manifeſtari diligenter curet.*

63. *Cogitet de communi bono Societatis, illudq́ iuuet: Congregationes Prouinciales ſuo tempore iuxta formulam traditam cogat: ſi quid annotauerit circa Decreta, & Conſtitutiones, vel quid aliud, quod Congregationem generalem expoſcat, Præpoſito Generali ſcribat, vel Procuratori tertio quoq́ anno ad eundem venturo tradat.*

94. *Si occaſio ſe obtulerit iuuandi alias Prouincias, non deſit charitatis officio, & litterarum communicatione iuxta formulã ſcribendi: mutuam concordiam & charitatẽ foueat.*

95. *Beneuolos, & deuotos conſeruet, curetq́, vt benefactoribus ſe gratos noſtri exhibeant, ſi qui autem aduerſantur Societati, ſtudeat, vt melius informati reconcilientur.* Par. 10. §. 11. & lit. B.

96. Quæ

96. *Quæ eleemoſynæ externis pauperibus, ſiue ordinariæ, ſiue extraodinariæ dari debeāt, ipſe Superioribus præſcribet auditis Conſultoribus pro Collegij, vel Domus facultate: Vbi verò habentur bona eccleſiaſtica, eleemoſynas aliquas fieri prouidebit in locis præcipuè, vbi huiuſmodi redditus percipiuntur.*

De communi ratione iuuandi proximos.

CAPVT XII.

Par.4. c.10. §.10. & c.6. §. 3. & lit. C.

97. I*Ntelligat præſertim ſub finem ſtudiorū, qui ex noſtris, & quouſque, quibuſq; rationibus domi, & foris externis ſe communicare debeant: quod tamen non niſi probatis, & in vocatione ſtabilibus, diſcretis,* & bene inſtructis, quiq; alios ædificare poſſint, concedendum erit.*

* Can. 27. Cong. 2.

Par. 4. c. 8. §. 2. & p. 10. §. 9.

98. *Conſideret, num Miſſæ celebrentuer, & ſacramenta alia miniſtrentur iuxta vſum Romanæ Eccleſiæ: concionandi etiam, & doctrinæ Chriſtianæ docendæ modum obſeruet: curetq;, vt in his omnibus noſtri vniformes ſint, & vt finem, quem Societas intendit, aſſequantur.*

tur. Præcipue verò circa concionatores inuigilet, vt ſi quis ex iјs ad ſuas ſe regulas forte non accommodauerit, à concionandi munere amoueatur; & in aliјs Societatis noſtræ miniſteriјs occupetur.

99. Videat, num in Domibus, & Collegiјs concionatores, & confeſſariј ad ſua munera idonei ſint; & ſtatuat pro ratione inſtituti, & loci, quam frequenter domi, vel foris concionandum, vel publice legendum ſit, vel doctrina Chriſtiana tradenda, & tempore peſtis aliqui ab eo deſignentur, qui ſeparati ab aliјs, proximis iuuandis vacent. Can. 27. Cong. 2.

*100. Det operam, vt Confeſſariј maturioris ſint ætatis quantum fieri poteſt, præſertim qui ad confeſſiones mulierum audiendas mittuntur. * Curetque vt noſtri gratiis, & priuilegiis apoſtolicis prudenter, & moderate vtantur.* *Par. 10. §. 12.

101. In iјs locis, in quibus ſimul Domus Profeſſorum, & Collegium fuerit, Societatis miniſteria in Domo exercenda curabit: In Collegiis verò ea, quæ ad ſtudia literarum, & auxilium ſpirituale ſcholaſticorum pertinent, tractanda ſunt. Par. 4. c. 8. & par. 7. c. 4.

102. Ef-

102. *Efficiet, vt in feſtis, quæ à noſtris præcipue celebrari ſolent, ornatus noſtrarum eccleſiarum ſit moderatus, ac religioſus, & quoad fieri poteſt, ſine nimia diſtractione noſtrorum, & moleſtia externorum.*

Par. 7. c. 4. lit. G.

103. *Non permittat, vt cum congregationibus externorum, quæ confraternitates dicuntur, noſtri miſceantur, nec in Domibus, vel Collegijs vlli earum conuentus agantur, niſi qui ad finem earundem Domorum & Collegiorum in diuino obſequio fient.*

Can. 19. Congr. 2. & can. 7. Congr. 4.

104. *Si examinandi miniſterium ab ordinario iniunctũ effugere noſtri nulla ratione poſſint, quamuis de doctrinæ ſufficientia iudiciũ ferre valeant, illud tamen retineant, ne de admittendis, vel non admittendis ferant, ſed illud omnino Prælatis relinquatur.*

De miſsionibus, & mutationibus noſtrorum.

CAPVT XIII.

105. P*Rrouincialis non abeat à ſua Prouincia ſine Generalis, nec Præpoſitus, aut Rector à ſua Domo, vel Collegio abſque Prouin-*

cialis

cialis facultate, niſi locus eſſet vicinus, aut ſine graui incommodo Superioris reſponſum expectari non poſſet. * *Reliquorum vero mutationes intra Prouinciam Prouincialis ipſe ne faciat ſine cauſa alicuius momenti.* *Can. 38. Cong. 2.

106. In mittendis operarÿs per Prouinciam extra Domos, & Collegia, vt in vinea Domini laborent, obſeruet, quæ in Conſtitutionibus, & regulis miſsionum dicuntur: videat tamen, ne Domus, & Collegia neceſſariis miniſtris deſtituantur.

107. Quocunq; mittat aliquem, eum per ſe, vel alium plene inſtruat, & ordinarie in ſcriptis tam de modo procedendi, quam de mediis, quibus eum vti velit ad finem, quem in animo habet. Par. 7. c. 1. §. 5. & c. 2. §. 2. & can. 27. cong. 2.

108. Per crebram literarum communicationem iuxta formulam ſcribendi totius ſucceſſus certior factus ex eo loco, vbi ipſe commoratur, conſilio, & orationibus, & alÿs rationibus eum iuuabit, vt perſona, & negotium poſtulauerit. Par. 7. c. 2. §. 2. & Can. 28. Congr. 2.

109. Optimi quique, & maturiores ad proximos iuuandos, quantum commode fieri poterit, mittantur: & ſi ei videbitur expedire, Par. 8. c. 1. §. 4.

alicui

alicui Superiori vicinioris Domus, vel Collegij ſubiiciantur.

Par. 7. c. 2. lit. H. *110. Cum mutari aliquem oportebit, animaduertat, vt ad eum reuocandum, quoad fieri poterit, iis mediis vtatur, vt ij, à quibus euocatur, potius beneuoli omnino maneant, quã offenſi, vel male affecti.*

In Bul. 3. Pauli. III. *111. Si miſſum à Superiore, vel à ſummo Pontifice minus vtiliter occupari videret, Generalem admoneat.*

112. Extra Prouinciam ſuam neminẽ mittat, nec etiam ad laborandum in vinea Domini, niſi negotij alicuius, aut peregrinationis cauſa, aut niſi ei conſtaret de Generalis voluntate, vel conueniret cum Prouinciali illius Prouinciæ, ad quam mittere aliquem voluerit: ad prouincias tamen extra Europam, & inter ipſaſmet hæ tranſmutationes ſine facultate Generalis ne fiant.

113. Poſt cognitam Generalis mortem Prouincialis neminem ex iis, qui ius ſuffragij habent, ex ſua prouincia in aliam mittat ante congregationem Prouincialem, niſi cauſa ſit adeo vrgens vt ipſe & maior pars conſultorũ ipſius exiſtimet eſſe mittendum.

114. Cum

114. *Cum peregre erit noſtris proficiſcendũ, aliquem cui maxime confidat, præficiet, cui toto itineris tempore ceteri tanquam Superiori in omnibus obediant.*

115. *Ad retinendam religioſam diſciplinam, & paupertatis rationem det operam, vt noſtri in profectionibus, quos ipſorum Superiores id præſtare poſſe iudicauerint, in toto vel in parte pedeſtri itinere vtantur, & in equitando ſolius neceſſitatis ſiue perſonæ ſiue negotiorum ratio habeatur.* Can. 12. Cong. 3.

116. *Expenſas itinerum ſoluere eius erit Prouinciæ, aut Collegij, aut Domus in cuius bonũ, & vtilitatem cedit profectio: quodſi in ea re dubium eſſet, arbitrio ipſius auditis Conſultoribus ſtatuendum relinquitur: ſi aliquando tamen inter aliquos Prouinciales non cõueniret, recurrant ad Generalem.* Can. 10. Cong. 2.

117. *Quando quis ab vno loco ad aliũ transfertur, Superior, ad quem talis mittitur informandus eſt, quantum ad cognoſcendum, & iuuandum eum ſit ſatis. Neminem autem ex vno in alium locum ire permittat ſine literis patentibus.* Par. 3. c. 1. lit. A.

De Viſitatione.

CAPVT XIIII.

Can. 29. Cong. 1. & p. 8. c. 1. lit. I.

118. *SIngulis annis per ſe ipſum ſingula loca ſuæ Prouinciæ viſitet, cum hoc ſit valde proprium ſui officij, & ibi diutius immoretur, vbi magis erit opus, præſertim in loco ad communicationem cum inferioribus, & Generali Præpoſito magis commodo.*

119. *Si quando ob cauſas grauiores viſitare omnia loca ſuæ Prouinciæ ipſe non poſſit, re cum ſuis Conſultoribus collata, ad ea quæ non poteſt, ſibi alium ſubſtituat. Quamuis omnino curandum ſit, vt Domos probationis & ſcholaſticorum ſeminaria peculiari cura, et per ſe viſitet.*

120. *Cum ad Domum, vel Collegium aliquod peruenerit, Superiorem interroget, num aliquid vrgeat, cui ſtatim neceſſario ſit remedium adhibendum: & Viſitationes præteritas petat. deinde omnes ſimul benigne alloquatur, eoſq; ad renouationem in ſpiritu, & ſtudium perfectionis hortetur.*

121. *Incipiat Viſitationem à templo, cuius oſtio clauſo, videat quomodo cuſtodiatur Sanctiſſi-*

ctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum: mox viſitet ſacrum infirmorum oleum, & ſanctorum reliquias, ex quibus nihil vlla ratione auferatur; altaria, ſedesq; Confeſſariorum, atq; alia, quæ tam in templo, quàm in Sacriſtia ad diuinum cultum pertinent.

122. *Poſtea ad viſitationem perſonarum accedat, & curet, vt omnibus beneuolum ſe exhibeat, ne alicuius mentē ſubeat ſuſpicio, quod ob ſiniſtras aliquas informationes minus hilarem vultum ipſis oſtendat.*

123. *Petat à Superiore, & conſequenter à Conſultoribus, & ab aliquibus Patribus antiquioribus, vel præcipuis officialibus, vt ea, quæ ſciunt alicuius momenti de ſtatu Collegij, Domus, aut de perſonis referant: quod ſi iudicauerit expedire, iubere poterit, vt informationes huiuſmodi, vel partem earum breuiter ſcribant, & ſibi tradant: ſcripta autem, quæ ſecretum continent, clauſa ipſe diligentiſſime ſeruet, caueatq; ne minimo quidem indicio eos, qui ſibi aliquid referunt, prodat.*

124. *Huiuſmodi informationibus acceptis, & conſideratis, percurrat cum Superiore catalogum perſonarum Domus, vel Collegij,*

breuemque de ſingulis ab eo capiat informationem.

125. Deinde vocet ſigillatim omnes eo ordine, qui ei magis conuenire videbitur, & ſingulos ſeorſum iuxta inſtructionem ſequenti capite poſitam memoriter potius, quàm ex ſcripto interroget, & quæ aduertenda iudicauerit, ſibi memoriæ cauſa ſcribat. Quid vero à quoque interrogandum ſit, illius prudentiæ relinquitur.

126. Hortetur omnes ad veritatem ſincerè dicendam, ne ipſis imputetur, ſi morbi propter eorum ſilentium incogniti, & latentes curari non poſſint. admoneatq; teneri eos ſeruare ſub ſecreto, quicquid cum eo, quod ſecretum requirit, tranſegerint, licet à quouis alio, qui ipſo ſit inferior, de ea re interrogentur.

127. Non facile credat, ſi quæ forſan contra alios, præſertim Superiores dicentur, ſed ea notet, & expendat, vt veritatem aſſequatur. Caueatque, ne dum ſubditos conſolari ſtudet, illi debiliores in obedientia, & reuerentia, erga ſuos immediatos Superiores reddantur.

Par. 8. c. 1. §. 5.

128. Si quis diuiſionis, aut diſſenſionis eorũ, qui vnà viuunt, inter ſe, vel cum ſuo capite auctor

auctor eſſe inueniretur, diligentiſſime ab ea congregatione, velut peſtis, quæ eam poteſt inficere, ſi præſens remedium non adhibeatur, ſeparandus eſt.

129. *Viſitatio rerum, aut partium domus, iuxta ea, quæ in præcedentibus regulis, præſertim in nono capite huius officij dicta ſunt, fieri debet; in qua ſimul examinandæ ſunt regulæ officialiũ, qui eiuſmodi rerum curam habent; ſi quid autem, non ſolum informationem, ſed inſpectionem requirat, ipſe per ſe, aut per ſocium id præſtabit.*

130. *Summarium Conſtitutionum, & Regulas Communes coram Superiore, Conſultoribus, & Miniſtro examinabit, & ſi quas non obſeruari intellexerit, conſideratis cauſis remedia adhibebit, vt obſeruari poſſint. Regulas autem Miniſtri, Conſultorum, & Admonitoris, Concionatorum, & Sacerdotum, itemque præcipuorum officialium ipſe per ſe cum ipſiſmet examinabit: reliquas vero aliorum officialium poterit ſocio, aut alteri coram ſingulis eorum examinandas committere.*

131. *Prouincialis integram rationem totius anteactæ vitæ, iuxta Conſtitutiones ab ijs exi-* In Ex. c. 4. §. 36. & 39.

 gat,

gat, qui Societatem ingrediuntur: & ab eo tempore, quo ad ſtudia miſſi ſunt ab ijs, qui illis abſolutis ad tertiũ probationis annum peragendum mittuntur. quod ſi id aliquando per ſe præſtare non poterit, ſubſtituat ad id ordinarie Superiorem Domus, vel Collegij. Singulis vero annis in quacumq; Domo, vel Collegio ſuæ Prouinciæ abſoluta rerum domeſticarũ viſitatione, aut in ipſo viſitationis decurſu (ſi id oportunius in aliquibus fore iudicaret) rationem conſcientiæ ab omnibus accipiat ab vltima, quam reddiderunt iuxta modum inferius præſcriptum. Quod ſi viſitatio circa renouationem votorum inciderit (quam extra ſtatutum tempus ratione ſui aduentus in Domum aliquam, vel Collegiũ præſertim per vnum aut alterum menſem præmittere, aut differre poterit) ipſe ad excipiendas confeſſiones generales noſtrorum, aliquos Patres probatos & maturiores deſignabit, eoſq;, qui ſibi confiteri volent, benigne audiet.

132. Poſtremum omnium viſitet Superiorem Domus, vel Collegij circa ea, quæ ad perſonam, & officium eius attinent, iuxta officij eius regulas, & ea, quæ ex acceptis informationibus collegerit.

133. Po-

133. *Viſitatione cuiuſq; Domus, vel Collegij abſoluta, & rebus omnibus perſpectis, vt laboris ſui fructũ capiat, denuo omnia, quæ accepit in viſitatione, conſideret, & ea, quæ maioris momenti ſunt, diligentius expendat; quid item clarum, quidue tantum probabile videatur, & de quibus Generalis conſulendus eſt, & quæ cum ſolo Superiore Domus, vel Collegij, quæ etiam cum Conſultoribus, & quæ cum alijs particularibus ſint tranſigenda, diligenter diſcernat.*

134. *Quæ ad gubernationem ſpectantia ipſi ordinanda videbuntur, hæc vel illa ijs etiã expendenda tradat, quos de vnaquaq; re melius iudicare poſſe confidat. Et antequam vltimam executionis manum rebus imponat, omnia in orationibus, & Miſſarum ſacrificijs* DEO *commendet, vt iuxta ipſius diuinum beneplacitum dirigantur.*

135. *Poſtquam autem apud ſe omnia conſtituerit ex præteritæ viſitationis memoriali, vbi rerum quæ temporariæ ſunt, ordinationes ſcribuntur, eas quæ exequutioni mandatæ fuerint, expungat. In libro vero, in quo non niſi maioris momenti ordinationes ſcribendæ erũt,*

ipſe ea tantum ſcribet, ſuaque manu ſubſcribet, quæ cum Generali communicauerit, & ab ipſo fuerint approbata.

Inſtructio de iis, quæ in viſitatione interroganda ſunt.

CAPVT XV.

Quæ ad gubernationem pertinent, à Superioribus, & Conſultoribus, & alijs, quibus videbitur, petenda.

1. INterroget, ſi quid grauius in ea Domo, vel Collegio accidiſſe extra confeſſionem intellexerit, & quod remedium ſit adhibitum.

2. Quomodo ſeruentur regulæ, quæ ad Nouitios pertinent.

3. An aliqui, præſertim pueri, aut mulieres ad vota emittenda inducantur, vel ad conſilia alia obſeruanda indiſcrete trahantur.

4. An aliquis domi nimis affectus videatur ad conſanguineos, vel ad eorum ſubuentionem teneatur.

5. De numero, & ſufficientia Confeſſariorum,

rum, & de frequentia, & fructu confitentium.

6. *Quomodo litterarum ſtudia vigeant, & quam exacte ſeruentur, quæ de opinionum nouitate & diuerſitate ſtatuta ſunt. Et an aliqui videantur finitis iam ſtudiis educendi è Collegiis.*

7. *An infirmi, hoſpitalia, carceres, & triremes (vbi eſſent) viſitentur, & adiuuentur à noſtris.*

8. *Ex quibus operibus pijs, iuxta noſtrum inſtitutum, maior fructus percipiatur.*

9. *De cura in tradendis ſpiritualibus exercitijs, & quam exacte illa fiant. Et de vigilantia in puerorum ac rudium in doctrina Chriſtiana inſtitutione.*

10. *De modo conuerſandi iuxta rationem, & finem noſtri inſtituti.*

11. *De miſsionibus, & earum fructu, & modo procedendi eorum, qui mittuntur.*

12. *An aliqui prætextu valetudinis iuuandæ à ſpiritus perfectione degenerent, & à laboribus noſtri inſtituti abhorreant, atque ad otium aſpirent.*

13. *An erga noſtros infirmos, & hoſpi-*

tes debita Societatis caritas & cura exerceatur.

14. An aliqua ambitionis & proprietatis indicia in aliquo appareant.

15. Quæ eleemoſynæ externis pauperibus dentur.

Quæ ab omnibus peti poſſunt.

16. QVomodo valeat corpore, & viribus, & quomodo ei conueniat ratio victus, veſtitus, cubiculi, & exercitationis corporalis, qua vtitur.

17. Si quid dubitationis, aut difficultatis, ſi quid etiam ad ſuam conſolationem, inſtructionem, aut profectũ fore putat, confidenter proponat.

18. Quod ad alios attinet, interrogetur, quomodo tractetur à Superioribus ſuis, et quid ſentiat de illis, tam de perſonis, quam de officijs eorum.

19. An aliquis Superior impedierit libertatem ſubditorum ſcribendi ad Superiores mediatos, aut quouis modo ſignificauerit, ſibi non placere, vt noſtri de ipſo, aut eius gubernatione, ad eoſdem ſcribant.

20. An nouerit extra confeſſionem aliquid de quauis perſona, quod non ei probetur, vt de inobedientia, murmuratione, conſpirationibus, præſertim contra Superiores, & ſi quid parum honeſtum, & incautum in familiaritate nimia cum aliqua perſona accidiſſet, vel contra de diſſenſione.

21. Quomodo ſeruentur Domi Conſtitutiones, Decreta, regulæ, communis ordo, & ordinationes, quæ à Præpoſito Generali, & alijs Superioribus emanant.

22. Quomodo exerceantur miniſteria Societatis erga externos, quod ad modum, & fructum attinet.

23. Quis ſit profectus noſtrorum in rebus ſpiritualibus, & quod omnium in ſolidis virtutibus acquirendis ſtudium.

24. Si de ijs etiam, quæ pertinent ad alias Domus, & Collegia totius Prouinciæ aliquid habet, quod alicuius momenti videatur, libere proponat.

Pro Scholaſticis addatur.

25. QVid ingenij, memoriæ, virium, & propenſionis ad litteras in ſe experiatur.

26. An

26. *An occupatione exteriore, vel ſtudijs remoueatur, vel diſtrahatur à rebus ſpiritualibus.*

27. *An habeat libros neceſſarios, & an ſcribat, legat, diſputet.*

28. *De ſuo profectu in litteris quid ſentiat.*

29. *An omnia experimenta Societatis fecerit, & quo fructu.*

Pro ijs, qui in probatione verſantur.

30. *AN firmus ſit in propoſito viuendi, & moriendi in Societate.*

31. *An ſit indifferens ad quemlibet gradum, miniſteria, & exercitia Societatis, prout obedientia conſtituerit.*

32. *An exercitia ſpiritualia, vel aliqua alia experimenta fecerit, & in quibus plus profecerit, & alia, ſi videbitur ex examine.*

Modus accipiendæ rationis conſcientiæ.

33. *QVod in ſummario Conſtitutionū. §. 40. præſcribitur de manifeſtanda cōſcientia, id magni momenti ad* DEI *gloriam &*

Socie-

Societatis noſtræ bonum Pater noſter ſanctæ memoriæ IGNATIVS *exiſtimauit. quare vt omni diligentia & animi ſinceritate ſeruetur, Prouinciali curandum erit. Et cum quiſq; dixerit, quæ dicere voluerit, iuxta inſtructionē datam, poterit Prouincialis, ſi qua exiſtimauerit amplius interroganda, id etiam facere; quamuis, quæ hominem pudore multum afficerent, ea extra confeſsionē interroganda non eſſent. Nec à ſingulis ſingula petet, ſed prudenter & circumſpecte pro ratione perſonarũ. Denique eam ſuauitatem teneat, vt illa omnia non tamquam iudex exigere, ſed vt benignus parens ob ſubditi conſolationem cognoſcere velle videatur.*

INDEX CAPITVM REGVLARVM Prouincialis.

DE ſpectantibus ad Prouincialis perſonam, & communem Prouinciæ adminiſtrationem. cap. 1. pag. 31.
De ijs, quæ Prouincialem ad bonam adminiſtrationem iuuabunt. c. 2. p. 34.
De Superioribus ei ſubordinatis, & eorum officialibus. c. 3. p. 36.
De admittendis. cap. 4. p. 39.
De dimittendis. c. 5. p. 41.
De litterarum ſtudijs. c. 6. p. 44.
De promouendis ad ordines & gradus litterarios. c. 7. p. 47.
De promouendis in profeſſos, Coadiutores & Scholares. c. 8, p. 48.
De rebus Collegiorũ & Domorũ. c. 9. p. 51.
De ijs, qui bonis ſuis nondum ſe abdicarunt. cap. 10. p. 55.
De modo, quo cum Generali & alijs Prouincijs ac externis ſe habere debeat. c. 11. p. 56.
De cõi ratione iuuandi proximos. c. 12. p. 58.
De miſsionibus & mutationibus noſtrorum. cap. 13. p. 60.
De Viſitatione. c. 14. p. 64.
De ijs, quæ in Viſitatione interroganda ſunt. cap. 15. p. 70.

REGV-

REGVLÆ PRÆPOSITI DOMVS PROFESSAE.

De ijs, quæ ad eius Perſonam, & totius Domus adminiſtrationem pertinent.

CAPVT I.

OMNI ſtudio enitatur, vt talis ſit, qualis optatur Rector in noſtris Conſtitutionibus, atque eo magis, quòd illis præſit, quos viros ſpirituales, & perfectionis ſtudioſos eſſe oportet.

2. Primam officij ſui curam in eo poſitam eſſe intelligat, vt oratione, & ſanctis deſiderijs totam Domum, velut humeris ſuis, ſuſtineat; & quæcunque in iis, quibus præeſt, ad ipſorum, aliorumq; ædificationem, iuxta inſtituti

noſtri

noſtri rationem, optare debet, prius in ſeipſo præſtare ſtudeat.

3. Communes regulas ipſe ſeruet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum vſu quantum fieri poteſt, vitet; & familiaritate, atq; indulgentia cum quibuſdam, alios ne offendat.

Par.4.c.10. §.10. & Can.15. Cong.2.

4. Intra annum, poſtquam officium Præpoſiti prima vice inierit, quadraginta diebus Chriſtianam doctrinã eo modo, quo in ſecunda Congregatione de Rectore expoſitum eſt, legat, aut doceat; ſed ex cauſa per alium id munus cum facultate Prouincialis obire poterit.

5. Conſuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas ſeruet, ac ſeruari faciat: ſi tamen aliqua alia à præcedenti Præpoſito inducta fuerit, non mutet inconſulto Prouinciali: ipſe verò, niſi ſuo Superiore approbante, nullam introducat.

Par.4.c.10. §.5. & 6.

6. Eos, qui domeſtica obeunt miniſteria (exceptis quibuſdam, quorum electio ad Prouincialem pertinet) prudenter conſtituat, ſuas cuique regulas tradat, aliquando viſitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eiſdem miniſterijs detineat, vel ab eis remoueat.

*neat. * Quia verò officia quædam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inueniuntur, non facile mutari debebunt.* * Ibidem lit. E.

7. Vt proſpicere officialibus de ſubſidio, ſi neceſſarium id fuerit ne labore grauentur, debebit, ita cum tempus vacuum illis fuerit, vt illud vtiliter impendant diuino ſeruitio, curabit. Par. 4. c. 10. §. 6.

8. Etſi poteſtatem habet deſignandi Confeſſarios ſuis ſubditis, ordinarium tamen Confeſſarium Domus non conſtituet, ſine approbatione Prouincialis. Par. 3. c. 1. §. 11.

9. Quamuis in virtute obedientiæ iubere poßit, non niſi rarißime, & ex graui ac vrgenti cauſſa id faciat. Par. 6. c. 5.

10. Ordinarias tantum pœnitentias imponat, quales ſunt parua menſa, publica reprehenſio, concluſio in circulo, edere ſub menſa, oſculari aliorum pedes, orare in refectorio, dicere culpam ſuam, ſubtractio cibi vſque ad panem, & aquam, ſi res poſtulauerit, diſciplina publica in refectorio, & alia exercitia humilia, & domeſtica.

11. Sicut ad Præpoſitum pertinet diſpenſare in regulis, & Conſtitutionibus, & Decretis Par. 4. c. 10. lit. B. & p. 9. c. 3. §. 8.

F Congre-

Congregationum generalium cum particula-ribus, quando neceſſe erit; ſic & , cum diſpenſauerit in rebus maioris momenti, quæ videntur vrgere, & in quibus ſine graui incommodo Prouincialis reſponſum expectari non poteſt, eum primo quoque tempore de huiuſmodi diſpenſatione, ac eius cauſa admonere.

Par. 5. c. 3. §. 4. & c. 4. §. 4.

12. *Nomina eorum, qui vota ſolemnia, vel ſimplicia emiſerunt, in libro ad hoc parato notentur, in Profeſsis quidem, & Coadiutoribus formatis cum nominibus admittentium; in reliquis vero poſt biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco, & tempore, iuxta Conſtitutiones.*

13. *Quas habeat facultates, partim ex ijs, quæ ipſi in his regulis conceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, vt in ijs, quas non habet, ſciat ad Superiorem recurrere.*

De iis, quæ Præpoſitum ad bonam adminiſtrationem iuuabunt.

CAPVT II.

14. S*It ſolicitus, ne Miniſter, & reliqui officiales ſuo deſint officio, omiſsis aliis, quæ poſſent impedire.*

51. Sin-

15. *Singulis vel ſaltem alternis hebdomadis cum ſuis Conſultoribus conueniat: (niſi pro re nata aliquid extraordinarie eſſet conſultandum) deque rebus maioris momenti, quæ pro temporum, & negotiorũ varietate occurrunt, cum illis agat. quamquam iis auditis, penes ipſum erit de ſingulis ſtatuendi facultas.* Par. 4. c. 10. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 14.

16. *Conſultores, alioſq; omnes, cum ei aliquid proponũt, libenter, & benigne excipiat, & præcipue* * *eum, cui Monitoris officium cõmiſſum eſt: efficiatq; vt in ſua Domo, quæ in formula ſcribendi præſcripta ſunt, ſeruentur.* * Par. 9. c. 4. §. 4.

17. *Habeat librum, in quo ſcribantur viſitationes Domus à Generali approbatæ, in quo etiam ſcribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ÿs, quæ temporariæ ſunt, ſeparatim notentur. aliæ verò, quæ Viſitator, & Prouincialis præſcripſerint, in alio libro ſcribantur.*

18. *Inſtitutum Societatis cognoſcat ex lectione literarum Apoſtolicarum, Conſtitutionum & Decretorum generaliũ Congregationum: magis autẽ particularia ex lectione regularum tam communiũ, quàm officij ſui, et alio-*

 rum,

rum, qui ſub ipſius cura ſunt, ac Prouincialis, & compendij facultatum Societatis, atque ex obſeruatione conſuetudinum receptarum, ac demum ex recurſu ad Superiorem in ijs, de quibus dubitabit.

19. Libellum habeat, in quem referat quæcumq; ſibi ad bonum Domus ſtatum ſubinde occurrent, ne memoria excidant, præcipue illa, de quibus ad Generalem, vel Prouincialem ſcribendum putat.

20. Pro occurrentibus neceſſitatibus communibus, & priuatis, Miſſas, & orationes ſuorum (moderate tamen) iuxta conſuetudinem Societatis applicare poterit.

Par. 2. c. 3. §. 2. & p. 7. c. 2. lit. M. et c. 4. §. 3. & 4. & p. 10. lit. B.

De cura noſtrorum in ſpiritu.

CAPVT III.

Par. 4. c. 10. §. 8.

21. CVret, vt cuique in ſuo officio integram obedientiam ceteri præſtent, & officiales Miniſtro, & ſibi etiam omnes; ſtudeatque eiuſdem exemplo obedientiæ præire, quam ipſe ſuis Superioribus, quos Chriſti loco habet, præſtare debet.

22. Det

22. *Det operam, vt Conſtitutiones,* & regulæ obſeruentur: omnibus domeſticis cum omni ſolicitudine inuigilet, eoſdemque ab ijs, quæ nocere poſſint Domi, & foris defendat, tum præueniendo, tum etiam, ſi quid mali acciderit, remedium adhibendo.* Par. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 1. & p. 10. §. vlt. * In proœ. declar.

23. *Efficiat, vt ſibi, vel alijs ab ipſo deputatis ſtatis temporibus ratio conſcientiæ reddatur, iuxta modum, qui in officio Prouincialis præſcribitur, & inſtructionem ad reddendam conſcientiæ rationem, à Profeſſis quidem, & Coadiutoribus formatis ſemel in anno, ab aliis vero bis: & aliquos præterea maturiores Patres aſſignet, qui eorum confeſſiones generales excipiant, niſi Prouincialis tunc adſit.* In Ex. c. 4. §. 36. 38. & 41. & p. 6. c. 1. §. 2.

24. *Meminerit, vt Scholaſtici, ſi qui erunt, & Coadiutores non formati, bis ſingulis annis circa feſta Circumciſionis Domini noſtri, & Apoſtolorum Petri, & Pauli vota ſua renouēt, præmiſſis ijs, quæ fieri ſolent.* Par. 4. c. 4. §. 5. & p. 5. c. 4. §. 6. & Can. 14. Congr. 2.

25. *Singulis, vel alternis diebus Veneris exhortationem noſtris vel ipſe faciat, vel aliquis alius, qui rationē noſtri inſtituti bene teneat, in qua agatur de obſeruatione Conſtitutionū, & regularum, de fraterna caritate, humilita-* Par. 3. c. 1. §. 28.

te, patientia, mortificatione, & alijs virtutibus, præſertim de obedientia: tametſi exhortationis loco ſpiritualis collatio eiſdem de rebus aliquando haberi poteſt.

26. Crebro, & magna caritatis ſignificatione alloquatur ſubditos, eorumq́; neceſſitatibus non corporis tantum, ſed multo etiam magis animæ, paterno affectu proſpiciat. Si quem vero intelligat aliqua tentatione pulſari, præſertim graui, eius peculiarem curam, & ſolicitudinem non ſolum per ſe, ſed etiam, ſi neceſſe fuerit, per alios gerat, nec remedium longius differendo difficiliorem morbi curationem reddat.

Par. 3. c. 1. §. 15. *27. In correctionibus, & pœnitentiis iniungendis rationẽ habebit diſpoſitionis perſonarũ, & ædificationis vniuerſalis, & particularis earum, ad gloriam* DEI.

Par. 3. c. 1. lit. N. *28. Niſi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obſeruet, vt ij, qui peccant, primo in caritate, & dulcedine admoneantur: ſecundo in caritate quidem, ſed eo tamen modo, vt eis confuſio, & rubor iniiciatur: tertio amori ea, quæ timorem incutiant, ſi opus erit, adiiciantur.*

29. De

29\. *De publicis defectibus publica debet eſſe pœnitentia, ijs tantum, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis.* Par. 3. c. 1. lit. N.

30\. *Poterit mittere interdum aliquem ex ſuis, vt oſtiatim petat eleemoſynam, aut, vel inſeruiat hoſpitali, aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Chriſtianamue doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habita ratione ædificationis, & ſpiritualis vtilitatis noſtrorum.*

31\. *Delegare poterit Confeſſario, vel aliis vices ſuas, vt eas pœnitentias approbent, vel improbent, quas ad maiorem ſui ſpiritus profectum, aſſumere quiſq; volet. Et, vt noſtris, qui Sacerdotes non ſunt, facultatem dare poſſint frequentius quam octauo quoq; die communicandi, quos ea ratione magis in ſpiritu iuuari in Domino iudicauerint.* In Ex. c. 4. lit. C.

32\. *In danda facultate ieiunandi, ſicut & in alijs pœnitentijs concedendis, videat, ne menſuram rectæ rationis excedat; detq; operam, vt omnes intelligant ad ſingularitatem non pertinere, ſi quis ieiunet alijs non ieiunantibus, dummodo ordinaria cõſuetudo ieiunandi, quæ iuxta Conſtitutiones non ſit, nõ introducatur.* In 1. Cõg. tit. 6. decr. 17. & in ex. c. 1. §. 6.

Par. 3. c. 1. §. 18. 33. *Vnio, & conformitas mutua diligentiſſime curanda eſt,* * *nec ferenda inter vllos domeſticorum perturbatio, vel ira mutua. ſi quid autem huiuſmodi accideret, curet, vt ſtatim cum ſatisfactione debita in gratiam inuicem redeant.*

* Ibidem lit. P.

Par. 3. c. 1. §. 19. 34. *Tam ipſe, quam omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Conſtitutiones, aliquando intra annum, officium, vel officia eorum, qui domi inſeruiunt, ad tempus aliquod obibunt.*

In Ex. c. 4. §. 6. & p. 3. c. 1. lit. B. 35. *Videat ſcripta, & literas omnes, quæ ſcribuntur ad domeſticos, & quas ipſi aliis ſcribunt, aut aliquem virum fidelem, & qui donum diſcretionis habeat, domi conſtituat, qui eas lectas reddat, aut non reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit, ſibique referat, ſi quid inuenerit, quod tanti momenti ſit, vt de eo Superior monendus videatur, res autem vanas aut quæ alia ratione offendere poſſint, neminem ſcribere permittat: nec ſigillum quemquam habere ſinat ſine Prouincialis facultate.*

Par. 3. c. 1. §. 14. & lit. M. 36. *Non ſint domi arma, nec inſtrumenta muſica, nec libri laſciui, aut vani, nec nouæ vllæ recreationes introducantur.*

De

De auxilio animarum.

CAPVT IIII.

37. *MEminerit hoc pertinere ad ſcopum totius Societatis, vt ad animarum ſalutem, & perfectionem cum diuina gratia promouendam incumbat, & noſtri inſtituti puritatem in Domibus Profeſsis præcipue eluceſcere debere, quæ non tam circa media ad hunc finem præparanda (quemadmodum Collegia) quam circa finem ipſum; & vſum mediorum ad eum conferentium verſantur.* In Ex. c. 2. §. 2. & p. 4. in proœ.

38. *Videat, an noſtri zelum habeant animarum, & an ſtrenue, ac diligenter earum ſalutem procurent, vt ij ſolent, quos ſanctus* DEI *amor impellit, nec ſolum immoderatos pro ratione viriũ labores ſuſcipi non ſinat, ſed multo etiam minus in proximis iuuandis negligentiam toleret.*

39. *Proponatur populo aßidue in Eccleſia verbum* DEI *in prædicationibus, & ſacræ ſcripturæ, vel doctrinæ Chriſtianæ lectionibus, quod etiam in alijs Eccleſijs, plateis, & locis præſtari poteſt, quando ad maiorem* DEI *gloriam conferre videbitur: nominatim vero* Par. 4. c. 8. §. 3. & 6. & p. 7. c. 4. §. 6. & 7. & Can. 21. Cong. 1. & Can. 20. Congr. 2.

puerorum, ac rudium perſonarum in Chriſtia-niſmo inſtitutionem tamquam proprium no-ſtræ vocationis miniſterium valde commen-
*Can. 14. Cong. 1. *datum habeat:* intelligatq; Chriſtianam do-ctrinam canendo doceri poſſe, vbi ad maiorem ædificationem id fore obſeruabitur. Modus autem ſiue id canendo, ſiue ſecus fiat, pro loco-rum ratione ad ædificationem & maiorem v-tilitatem exigatur.*

Par. 4. c. 8. §. 4. & p. 7. c. 4. §. 5. & 9. & in bulla noſtri inſtit. Pauli. III. & Iul. III.

40. Procuret diligenter, ne deſint deſignati Confeſſarij, qui domi in adminiſtratione ſa-cramentorum confeſſionis, & communionis cum fructu exerceantur; quiq; extra domum ægrotorum confeſſiones audire, morientibus opem ferre, & eos, qui in carceribus, & hoſpi-talibus inueniuntur, viſitare, & conſolari poſ-ſint, & reliquis pietatis operibus, quæ in literis Apoſtolicis inſtituti noſtri, & Conſtitutioni-bus proponuntur, incumbere. ſed hæc omnia ipſe iuxta ordinem à Prouinciali præſcriptum exequatur, qui pro ratione loci, & copia noſtro-rum metietur, quantum in huiuſmodi rebus operæ ſit ponendum.

Par. 4. c. 8. §. 5. & p. 7. c. 4. §. 8.

41. Curet, vt noſtri in ſpiritualibus exerci-tiis tradendis accurate exerceantur, poſtquam

ea in ſe fuerint experti; nullus tamen deberet ea tradere, niſi prudentia, ac rerum ſpiritualium vſu ſatis probatus eſſet.

42. Si operariorum copia ſuppetet, poterit ſuos mittere ad alia loca vicina, habito conſenſu Prouincialis, vt ſimilibus operibus caritatis functi domum, conſtituto tempore, redeant.

43. Non permittat eodem tempore omnes Sacerdotes abeſſe, ſed ſemper domi, aut in Eccleſia aliqui maneant, qui occurrentibus neceſſitatibus proximorum ſatisfacere poſſint.

44. Cum quis prædicationi, lectioni ſacræ, aut confeſſionibus audiendis vacat, prouideat, ne ſtudij tempus, aliaue neceſſaria illi deſint.

45. Si quis ad ſacros ordines promouendus, aut in confeſſarium, vel concionatorem eſſe eligendus videbitur, Prouincialem admoneat. Par. 4. c. 8. §. 2. & p. 7. c. 4. §. 5. & 6.

46. Si quem ex ijs, qui in Eccleſia noſtra aſſidue ad ſacramenta accedunt, intelligeret vitæ ſuæ exemplo alios offendere, quantum in ipſo eſt, remedium per confeſſarium, vel aliquem alium conuenienti ratione adhibere curet.

47. Non permittat, vt noſtri curam mulierum religioſarum, & aliarum quarumcunque Par. 6. c. 3. §. 5.

ſuſci-

ſuſcipiant, vt ordinarie illarum confeſsiones audiant, vel ipſas regant: quamuis nihil repugnet aliquando apud eas concionari, aut ſemel vnius Monaſterij confeſsiones ſpeciales ob cauſas audire; quod tamen non fiet, niſi poſtulent ij, qui eis præſunt.

Par. 9. c. 6. §. 1. *48. Etſi proprium Præpoſiti officium eſt Domum ſibi commiſſam diligenter, ac fideliter gubernare, neque is propter aliud quidquam huic muneri deeſſe debet, ſi quando tamen per officij ſui occupationes licebit, & concionari, & confeſsiones audire, & alia Societatis miniſteria exercere poterit, ac debebit.*

De ordine domeſtico.

CAPVT V.

49. QVotidie poſt orationem matutinam fiat ſacrum, cui interſint omnes, qui ſacerdotes non ſunt; niſi aliquibus propter peculiares cauſas aliud tempus ad ſacrũ audiendum conceſſum ſit.

50. Tempore orationi, & examini aſsignato ſit aliquis, qui obſeruet, num omnes ijs vacent, quod & Miniſter ipſe aliquando faciat, & Præpoſitus huic rei diligenter inuigilet.

51. Syn-

51. *Syndicum domi conſtituat, vbi Miniſtri aut Subminiſtri opera ad id non vteretur, cuius officiũ erit obſeruare in omnibus, quod ad honeſtatem, & decentiam externam pertinet, eccleſiam, & domũ in locis publicis perluſtrando, & ſi quid, quod non conueniat, annotauerit, Superiori referendo.* Par. 3. c. 1. §. 16. & p. 4. c. 10. §. 7.

52. *A poſteriore prandij ſigno ad cœnam, octo vt minimum horæ interſint: aliquid verò amplius vſque ad refectiunculam veſpertinam diebus Veneris, & ieiuniorum, iuxta morem regionis; * à tempore autem, quo ſe noſtri cubitum receperunt vſque ad ſignum, quo excitantur, ſeptem.* *Par. 3. c. 2. lit. E.

53. *Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta vſum breuiarij Romani in prima menſa fiant: in ſecunda verò, & priuata retineri poſſunt antiqua benedictio, & gratiarum actio, quæ à ſingulis ſubmiſſe, & ſtando fieri debent.* Can. 6. Cong. 1.

54. *In menſa Sacerdotes præcedant alios ad eum gradum non promotos; ſed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes non ſunt, vllus ordo conſtituatur.* Can. 30. Cong. 1.

55. *Si aliqua de cauſa Præpoſitus primæ*

menſæ

menſæ adeſſe non poterit, curet, vt miniſter adſit.

Par. 3. c. 2. lit. D.

56. *A prandio, & à cœna hora vna, diebus autem veneris poſt collationem veſpertinam dimidia recreationi religioſe impendatur, idq; in vno loco, ſi commode fieri poterit: ſed neq; extra huiuſmodi horas labores nimium continuari, ſine aliquà conuenienti relaxatione, ſinat.*

57. *Conferentiæ caſuum conſcientiæ bis, ſingulis hebdomadis habeantur, quibus Sacerdotes omnes, qui commode poterunt, intereſſe debent Præſide docto aliquo, qui ea, de quib⁹ agetur, luculentius explicare, ac definire poſſit.*

De iis, quæ pertinent ad res temporales.

CAPVT VI.

58. *MAgno, & conſtanti animo ſperet à Diuina bonitate ſuæ Domui ſubſidia tẽporalia adijcienda, ſi & noſtri ad quærendum* DEI *regnum ſibi, & proximis ſerio incumbant, & ipſe ratione indigentiæ inſtituti noſtri integritatem violari numquam permittat.*

Par. 6. c. 2. §. 10.

59. *Habeat Procuratorem, qui eleemoſynas petat,*

petat, cui alios ad eam rem ſubſtituere poterit, ſi neceſſarium iudicabit, ita tamen, vt quam pauciſsimi in mendicando occupentur.

60. Singulis menſibus à Procuratore rationem accepti, et expenſi præſente Miniſtro exigat, vt totius Domus adminiſtrationis ratio ipſi conſtet, eamq; reddere poſsit cui, & quando per Superiorem conſtituetur. caueat autem, ne Domus alieno ære grauetur. Par. 4. c. 2. §. 5. & p. 9. c. 3. §. 4. & lit. C.

61. In ijs, quæ ad rationem victus, & aliarum rerum vitæ neceſſariarũ, aut conuenientium ſpectant, quamuis curandũ eſt, vt cõmunis illa ſit, & valetudini noſtrorum accommodata; habenda tamen ſemper eſt ratio humilitatis, paupertatis, ac ſpiritualis ædificationis in Domino. Par. 6. c. 2. §. vlti. & lit. N.

62. Vt curare debet ne ij, qui in vinea Domini magno cum proximorum fructu ſe exercent, neceſſario ſubſidio priuati maiora bona relinquere cogantur, neue morbo, aut ætate debiles miniſterio fraternæ caritatis deſtituantur; ita ijs, qui neutra ratione aliorum indigent opera, adiutores aſsignare non debet.

63. Aegrotorum vero cura habeatur magna, & obſeruetur diligẽter tam in victus ratione, quam in ceteris quod medicus præſcripſerit. Par. 3. c. 2. lit. G.

64. *Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem vſum accipiatur, ac diſpenſetur.*

In Ex. c. 1 §. 4. & p. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. §. 3.

65. *Caueat, ne Domus ipſa, aliquiſue Profeſſorum, aut Coadiutorum redditibus Collegiorum, præterquam in rebus minimis vtatur.*

Par. 6. c. 2. lit. E.

66. *Si quid ſtabile donatum, legatumue Domui fuerit, Prouincialem admoneat, vt quãprimum vendatur, & pretium in vſus neceſſarios iuxta illius iudicium expendatur: temporis tamen opportunitas ad vendendum non eſt excludenda.*

Can. 26. Congr. 2.

67. *Lites forenſes fugiat, nec vllam inconſulto Prouinciali intentet, nec intentæ reſpondeat, niſi cogatur.*

Par. 3. c. 1. §. 7. & 9. & Can. 3. Cong. 2.

68. *Si bona alicuius ex noſtris diſtribuenda eſſent, ſi ineundi contractus, ſi fabrica alicuius momenti, & expenſæ extraordinariæ faciendæ, aut ſi bona offerantur cum aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat.*

69. *Depoſitum pecuniæ nullum prorſus admittat; aliarum vero rerum non niſi cautiſſime, dummodo ſint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officij, ſine magna offenſione, denegari non poſſit.*

70. Ne-

70. Neminem ex noſtris in cauſis ciuilibus, nedum criminalibus examinari (niſi, qui ad peccatum obligare poteſt, compelleret) permittat abſq; licentia, quam minime dabit, niſi in cauſis, quæ ad religionem Catholicam pertinent, aut alioqui piæ ſint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant. Par. 6. c. 3. §. 8.

*71. Nullum domi iumentũ æquitandi cauſa ad vſum alicuiꝰ de ipſa Societate ordinarie habeatur, * niſi aut propter continenter infirmã alicuius valetudinem, aut propter publica negotia, id neceſſarium, & vrgens iudicaret Generalis.* Par. 6. c. 2. §. 14. * Ibidem lit. K.

De communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores, & benefactores.

CAPVT VII.

72. MVlieres inuiſere, aut ad eas ſcribere, niſi in neceſſitate, aut cum ſpe magni fructus noſtros non ſinat, nec hoc quidem permittat niſi viris valde probatis, & prudentibus.

73. Non permittat fœminas domum noſtram ingredi. Par. 3. c. 1. §. 14.

Par. 6. c. 2. §. 9. 74. *Curet, ne primarios viros inuiſere noſtri conſueſcãt, niſi ſancto ſtudio piorum operũ ducerentur, vel quando intima beneuolentia in Domino coniuncti eſſent.*

Par. 6. c. 2. §. 9. 75. *Non ſinat offerri munuſcula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas offerri ſolent.*

76. *Non permittat, vt noſtri cibum capiant apud externos, aut ab eis, cum ægrotant, viſitentur, niſi cauſa non leuis momenti ad id concedendum moueret, quam eandem eſſe oportebit, ſi quãdo externus aliquis ad menſam præſertim refectorij, inuitandus videretur.*

Par. 10. lit. B. 77. *Amicos conſeruare, & eos, qui male erga nos affecti ſunt, præcipue ſi homines ſint non vulgaris auctoritatis, orationibus, & rationibus conuenientibus in amicitiam reuocare, aut ſaltem, ne aduerſarij ſint, efficere ſtudeat.*

Par. 4. c. 1. 78. *Obſeruet quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos, quam mortuos obſeruanda ſunt, eiſq; gratitudinem exhibeat, & ſi quã aliam obligationem Domus habet, ei ſatisfieri curet.*

De iis, qui admitti petunt, ad Domum diuertunt, aut foras mittuntur.

CA-

CAPVT VIII.

79. IN Societatem neminem admittat, niſi à Generali, vel Prouinciali id ipſi committatur, * ſed de ijs, qui admitti petunt, ad Prouincialem referat, vel ſcribat, quales illi ſint, & quibus donis DEI præditi. * Par.1.c.2. §.2.

80. Si is, qui admitti petit, ad inſtitutum Societatis valde idoneus videbitur, & neceſſitas vrgeret, poterit eum tanquam hoſpitem Domi recipere, donec reſponſum à Prouinciali accipiat, vel ad eundem mittere, ſi expedire iudicauerit. Par. 1. c. 1. lit. A.

81. Recedentem ſine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimiſſum non admittat, ſed ſi expedire videretur ad Prouincialẽ de eo ſcribat, & eius ordinationem expectet, illo domi vt hoſpite, vel in alio pio loco, ſi videbitur, detento. Par. 2. c. 4. §.1.& lit.A.

82. Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per domum tranſeuntes, eoſque amanter hoſpitio excipiat, ‡ ac meminerit ſe aliquo viatico, aut eleemoſyna eos, ſi indigerent, iuuare poſſe: curet item diligenter dirigere, ac iuuare expeditiones hoſpitum, qui negotiorum cauſa domi verſantur. ‡ Par. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. lit. D.

83. *Externi ne accipiantur hoſpitio, vt domi pernoctent, niſi ij ſint, quibus multum debeatur, aut id officij ſine magna offenſione prætermitti non poſsit: qua in re habeatur præcipua ratio religioſorum, cum neceſsitatis cauſa ad nos diuertunt.*

Par. 3. c. 1. §. 3.

84. *Cum quis domo egredietur, det ei ſociũ conuenientem: ſi quando autẽ aliquis ſolus foras mittitur, is ſit, cui merito poſsit confidere.*

Par. 7. c. 2. lit. M.

85. *Neminem ex ſua Domo in alium locum mittat ſine literis patentibus.*

Par. 3. c. 2. lit. G.

86. *Si quis experimento comperiretur ferre non poſſe domus cælum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialem admoneat, an alio mitti debeat.*

87. *Profecturi ad alia loca, ea, quam ſottanam vocant, & aliis interioribus indumentis, quibus vtuntur, priuari non debent, niſi forte ratio temporis, aut alioqui caritas ſuaderet, melioribus eſſe commutanda. Reliqua vero omnia, quæ ad iter neceſſaria erunt, magna caritatis ſignificatione ab eo loco vnde mittuntur, ſubminiſtrentur, ſumptibus tamen eorũ, quorum erit expenſas itineris ſoluere.*

REGVLÆ RECTORIS.

De iis, quæ ad eius perſonam, & totius Collegij adminiſtrationem pertinent.

CAPVT I.

OMNI ſtudio enitatur, vt talis ſit, qualis optatur in noſtris Conſtitutionibus, primamque officij ſui curam in eo poſitam eſſe intelligat, vt oratione, & ſanctis deſideriis totum Collegium velut humeris ſuis ſuſtineat. Par.4.c.10. §.4. & 5.

2. *Communes regulas ipſe ſeruet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum vſu, quantum fieri poteſt, vitet; & familiaritate, atque indulgentia cum quibuſdam, alios non offendat.*

3. *Intra annum poſtquam officium Rectoris prima vice inierit, quadraginta diebus Chri-* Par.4.c.10. §.10. & Can. 15. Cong. 2.

ſtianam doctrinam eo modo, quo in ſecunda Congregatione expoſitum eſt, legat, aut doceat; ſed ex cauſa per alium id munus cum facultate Prouincialis obire poterit.

4. Conſuetudines receptas, & à Generali, vel Prouinciali approbatas ſeruet, ac ſeruari faciat: Si tamen aliqua alia à præcedenti Rectore inducta fuerit, non mutet inconſulto Prouinciali: ipſe verò, niſi ſuo Superiore approbante, nullam introducat.

Par. 4. c. 10. §. 5. & 6. *5. Eos, qui domeſtica obeunt miniſteria (exceptis quibuſdam quorum electio ad Prouincialem pertinet) prudenter conſtituat, ſuas cuique regulas tradat, aliquando viſitet, & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eiſdem miniſterijs detineat, vel ab eis remoueat.*

* Ibidem lit. E. ** Quia vero officia quædam, vt bene fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei inuenientur, non facile mutari debebunt.*

Par. 4. c. 10. §. 6. *6. Vt proſpicere officialibus de ſubſidio, ſi neceſſarium id fuerit, ne labore grauentur, debebit; ita cum tempus vacuum illis fuerit, vt vtiliter illud impendat diuino ſeruitio curabit.*

Par. 5. c. 1. §. 11. *7. Etſi poteſtatem habet deſignandi Confeſſarios ſuis ſubditis, ordinarium tamen Confeſſarium*

ſarium Collegij non conſtituet ſine approbatione Prouincialis.

8. *Quamuis in virtute obedientiæ iubere poſsit, non niſi rariſsime, & ex graui, ac vrgenti cauſa id faciat.* Par. 6. c.

9. *Ordinarias tantum pænitentias imponat, quales ſunt parua menſa, publica reprehenſio, concluſio in circulo, edere ſub menſa, oſculari aliorum pedes, orare in refectorio, dicere culpam ſuam, ſubtractio cibi vſq; ad panem, & aquam, ſi res poſtulauerit, diſciplina publica in refectorio, & alia exercitia humilia & domeſtica.*

10. *Sicut ad Rectorem pertinet diſpenſare in regulis, Conſtitutionibus, & Decretis Congregationum generaliũ cum particularibus, quãdo neceſſe erit; ſic &, cum diſpenſauerit in rebus maioris momenti, quæ videntur vrgere, & in quibus ſine graui incommodo Prouincialis reſponſum expectari non poteſt, eum primo quoq; tempore de huiuſmodi diſpenſatione, ac eius cauſa admonere.* Par. 4. c. 10. lit. B. & p. 9. c. 3. §. 8.

11. *Nomina eorum, qui vota ſolemnia, vel ſimplicia emiſerunt, in libro ad hoc parato notentur: in Profeſsis quidem, & Coadiuto-* Par. 5. c. 3. §. 4. & c. 4. §. 4.

ribus formatis cum nominibus admittentiũ: in reliquis vero poſt biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco, & tempore, iuxta Conſtitutiones.

12. Quas habeat facultates, partim ex iis, quæ ipſi in his regulis conceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, vt in iis, quas non habet, ſciat ad Superiorem recurrere.

De ijs, quæ Rectorem ad bonam adminiſtrationem iuuabunt.

Capvt II.

13. Sit ſolicitus, ne Miniſter, & reliqui officiales ſuo deſint officio, omiſſis alijs, quæ poſſent impedire.

Par. 4. c. 10. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 14. *14. Singulis vel ſaltem alternis hebdomadis cum ſuis conſultoribus conueniat, (niſi pro re nata aliquid extraordinarie eſſet conſultandum) deque rebus maioris momenti, quæ pro temporum, & negotiorũ varietate occurrunt, cum illis agat: quamquam ijs auditis penes ipſum erit de ſingulis ſtatuendi facultas.*

15. Conſultores, alioſq; omnes, cum ei aliquid propo-

proponunt, libenter, ac benigne excipiat, & præcipue * *eum, cui Monitoris officium commiſſum eſt, efficiatq́ue, vt in ſuo Collegio, quæ in formula ſcribendi præſcripta ſunt, accurrate ſeruentur.* *Par. 9. c. 4. §. 4.

16. *Habeat librum, in quo ſcribantur viſitationes Collegij à Generali approbatæ, in quo etiam ſcribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs, quæ temporariæ ſunt, ſeparatim notentur. alia vero, quæ Viſitator & Prouincialis præſcripſerint, in alio libro ſcribantur.*

17. *Inſtitutum Societatis cognoſcat ex lectione literarum Apoſtolicarum, Conſtitutionum & Decretorum generalium Congregationum: magis autem particularia ex lectione regularũ tam communium, quam officij ſui, & aliorum, qui ſub ipſius cura ſunt, ac Prouincialis, & compendij facultatum Societatis, atq́ue ex obſeruatione conſuetudinum receptarum, ac demum ex recurſu ad Superiorem in ijs, de quibus dubitabit.*

18. *Libellum habeat, in quem referat quæcunque ſibi ad bonum Collegij ſtatum ſubinde*

occurrent, ne memoria excidant, præcipue illa, de quibus ad Generalem, vel Prouincialem ſcribendum putat.

Par. 2. c. 3. §. 2. & p. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3. & 4. & p. 10. lit. B.

19. Pro occurrentibus neceſſitatibus communibus & priuatis, Miſſas & orationes ſuorũ, moderate tamen, iuxta conſuetudinem Societatis applicare poterit.

De cura noſtrorum in Spiritu.

CAPVT III.

Par. 4. c. 10. §. 8.

20. CVret, vt cuique in ſuo officio integram obedientiam Collegiales præſtent, & officiales Miniſtro, & ſibi etiam omnes, ſtudeatq; eiſdem exemplo obedientiæ præire, quã ipſe ſuis Superioribus, quos Chriſti loco habet, præſtare debet.

* P. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 1. & p. 10. §. vlt. & in proe. declar.

*21. Det operam, vt Conſtitutiones, * & regulæ obſeruentur: omnibus Collegialibus cum omni ſolicitudine inuigilet, eoſdemque ab ijs, quæ nocere poſſint domi, & foris defendat, cum præueniendo, tum etiam, ſi quid mali acciderit, remedium adhibendo, ita vt in virtutibus, & litteris proficiant.*

In Ex. c. 4.

22. Efficiat, vt ſibi vel alijs ab ipſo deputa-

tis ſtatis temporibus ratio conſcientiæ reddatur à ſuis iuxta modum, qui in officio Prouincialis præſcribitur, & inſtructionem ad reddendam conſcientiæ rationem: & aliquos præterea maturiores Patres aſſignet, qui eorum confeſſiones generales excipiant, niſi Prouincialis tunc adſit. §. 36. 38. & 41. & p. 6. c. 1. §. 2.

23. *Meminerit, vt Scholaſtici, & Coadiutores non formati bis ſingulis annis circa feſta Circumciſionis Domini noſtri, & Apoſtolorũ Petri & Pauli vota ſua renouent, præmiſſis iJs, quæ fieri ſolent.* Par. 4. c. 4. §. 5. & p. 5. c. 4. §. 6. & Can. 14. Congr. 2.

24. *Singulis, vel alternis diebus veneris exhortationẽ noſtris vel ipſe faciat, vel aliquis alius, qui rationẽ noſtri inſtituti bene teneat, in qua agatur de obſeruatione Conſtitutionũ, & regularum, de fraterna Caritate, humilitate, patientia, mortificatione, & alijs virtutibus, præſertim de obedientia, tametſi exhortationis loco ſpiritualis collatio eiſdem de rebus aliquando haberi poteſt.* Par. 3. c. 1. §. 28.

25. *Crebro, & magna caritatis ſignificatione alloquatur ſubditos, eorumq; neceſſitatibus non corporis tantum, ſed multo etiam magis animæ paterno affectu, proſpiciat. Si quem*

vero

vero intelligat aliqua tentatione pulſari, præſertim graui, eius peculiarem curam, & ſolicitudinem, non ſolum per ſe, ſed etiam ſi neceſſe fuerit, per alios gerat, nec remedium longius differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

Par. 3. c. 1. §. 15. *26. In correctionibus, & pænitentijs iniungendis rationem habebit diſpoſitionis perſonarum, & ædificationis vniuerſalis, & particularis earum ad gloriam* DEI.

Par. 3. c. 1. lit. N. *27. Niſi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictauerit, illud in correctionibus obſeruet, vt ij, qui peccant, primo in caritate* quidem, ſed eo tamen modo, vt eis confuſio, & rubor inijciatur: tertio amori ea, quæ timorem incutiant, ſi opus erit, adijciantur.* *& dulcedine admoneatur: secundo in caritate

Par. 3. c. 1. lit. N. *28. De publicis defectibus publica debet eſſe pænitentia, ijs tantum, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis.*

29. Poterit mittere interdum aliquem ex ſuis, vt oſtiatim petat eleemoſynam, aut vt inſeruiat hoſpitali, aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Chriſtianamue doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire

vide-

videbitur, habita ratione ædificationis, & ſpiritualis vtilitatis noſtrorum.

30. Delegare poterit Confeſſario, vel alijs vices ſuas, vt eas pænitentias approbent, vel improbent, quas, ad maiorem ſui ſpiritus profectum, aſſumere quiſq; volet. In Ex. c. 1. lit. C.

31. In danda facultate ieiunandi, ſicut & in alijs pænitentijs concedendis, videat; ne menſuram rectæ rationis excedat; detq; operã, vt omnes intelligant ad ſingularitatem non pertinere, ſi quis ieiunet aliis non ieiunantibus, dummodo ordinaria conſuetudo ieiunandi, quæ iuxta Conſtitutiones non ſit, non introducatur. In 1. cong. tit. 6. decr. 17. & in ex. c. 1. §. 6.

*32. Vnio, & conformitas mutua diligentiſſime curanda eſt, * nec ferenda inter vllos domeſticorum perturbatio, vel ira mutua, ſi quid autem huiuſmodi accideret, curet, vt ſtatim cum ſatisfactione debita in gratiam inuicem redeant.* Par. 3. c. 1. §. 18. * Ibidem lit. P.

33. Tam ipſe, quam omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, iuxta Conſtitutiones aliquando intra annum, officium, vel officia eorum, qui domi inſeruiunt, ad tempus aliquod obibunt. Par. 3. c. 1. §. 19.

34. Non

Par. 4. c. 4. lit. B.

34. Non permittat noſtros Scholaſticos frequentius, quam octauo quoq; die communicare, niſi particulares ob cauſas, habita magis ratione neceſsitatis, quam deuotionis: diebus tamen ſolemnibus in hac re diſpenſare poterit. Coadiutoribus vero, & iis, qui litteris non dant operam, longe facilius concedi poteſt, vt etiam intra hebdomadam communicent, & Præfecto rerum ſpiritualium, aut Confeſſario delegari, vt id concedat ijs, quos ea ratione magis in ſpiritu iuuari in Domino iudicabit.

In Ex. c. 4. §. 6. & p. 3. c. 1. lit. B.

35. Videat ſcripta, & litteras omnes, quæ ſcribuntur ad domeſticos, & quas ipſi alijs ſcribunt, aut aliquem virum fidelem, & qui donum diſcretionis habeat, Domi conſtituat, qui eas lectas reddat, aut non reddat, prout in Domino magis expedire iudicabit. ſibiq; referat, ſi quid inuenerit, quod tanti momenti ſit, vt de eo Superior monendus videatur, res autẽ vanas, aut quæ alia ratione offendere poſsint, neminem ſcribere permittat: nec ſigillum quemquam habere ſinat ſine Prouincialis facultate.

Par. 3. c. 1. §. 14. & lit. M.

36. Non ſint in Collegio arma, nec inſtrumenta muſica, nec libri laſciui, aut vani, nec nouæ vllæ recreationes introducantur.

De

De litterarum ſtudiis.

CAPVT IIII.

37. *NEminem ad inchoanda ſtudia admittat, nec eos, qui ad illa ex Prouincialis commiſsione admiſsi fuerint, ad aliam facultatem promoueat, abſq; eiuſdem Prouincialis approbatione, cui poſt maturam conſiderationem, & examen, de vnoquoq; ſuo tempore ſignificabit, quid ſentiat.* Par. 4. c. 5. §. 2. & c. 13. §. 4.

38. *Impedimenta remoueat, quæ à ſtudiis animos ſcholaſticorũ auocant, qualia ſunt nimiæ mortificationes, vel deuotiones, vel externæ occupationes. * Et circa illorum valetudinem peculiari cura animaduertat, vt & in laboribus mentis modum ſeruent, & in iis, quæ ad corpus pertinẽt, religioſa commoditate tractentur, vt diutius in ſtudiis perſeuerare tam in litteris addiſcendis quam in eiſdem exercendis ad* D E I *gloriam poſsint.* Par. 4. c. 6. §. 3. *Par. 4. c. 4. §. 1.

39. *Videat, quomodo profeſſores omnes ſuo munere fungantur, curetq; diligenter à Philoſophiæ & Theologiæ Profeſſoribus ea ſeruari circa opinionum diuerſitatem, quæ in ‡ Conſtitutionibus, & ratione ſtudiorum præſcripta ſunt.* Par. 4. c. 6. §. 15. ‡Par. 3. c. 1. §. 18. & lit. O. & p. 4. c. 5. §. 4. & p. 8. c. 1. §. 8. & lit. K.

‡Par. 4 c. 6. §. 15.

ſunt.‡ Intelligat etiam per ſe, vel per alios, quo modo Scholaſtici in ſuis ſtudijs proficiant; quod ſi animaduerteret aliquem in ijs inutiliter tẽpus terere, ad Prouincialem referat.

Par. 4. c. 13. §. 5.

40. Singulis hebdomadis dies vnus ſaltem à prandio Scholaſticis ad quietem deſtinatus ſit, in quo eos ad hortum, aut prædium Collegij, vel alio exercicij corporis, vel recreandi animi gratia mittere poterit: In reliquis autem ſtudiorum intermiſsionibus ſequatur ordinem à Generali, vel Prouinciali conſtitutum.

Par. 4. c. 6. lit. F.

41. Etſi præceptorem publicum in ſcholis inſtituere non poteſt abſque Prouincialis facultate, ad tempus tamen neceſsitatis gratia id facere poterit.

Par. 4. c. 6. §. 17. & c. 15. §. 4.

42. In actibus promouendorum ad gradus litterarios (ad quos noſtri ſine facultate Generalis promoueri non poſſunt) ſi qua in re alicuius momenti diſpenſatione opus eſſet, Prouincialem admoneat.

Par. 4. c. 10. lit. L. & Can. 16. Congr. 2.

43. Conſtitutiones, ſiue regulæ, quæ ad Scholaſticos Societatis pertinent, publice in refectorio bis, aut ter ſingulis annis legantur.

Par. 4. c. 9. §. 3.

44. Sub finem ſtudiorum cuiuſque, ſuarum eſſe partium Rector intelligat, auditis Conſultoribus

toribus, Prouincialem de vniuſcuiuſq; talento admonere, & quantum ſinguli profecerint, referre: & num aliqui ad ſacros ordines promouendi ſint, ‡ aut in Confeſſarios, aut Concionatores, aut Lectores eligendi, proponere.* * Ibidem c. 6. lit. C. & c. 8. §. 2. ‡ Par. 7. c. 2. §. 5.

De ordine domeſtico.

CAPVT V.

45. *QVotidie poſt orationem matutinam fiat ſacrum, cui interſint omnes, qui ſacerdotes non ſunt; niſi aliquibus propter peculiares cauſas aliud tempus ad ſacrũ audiendum conceſſum ſit.*

46. *Quando noſtri ad ſacram communionẽ acceſſuri ſunt, præſertim diebus Dominicis, curet, vt in Eccleſia (ſi commode fieri poteſt) id faciant, ſeparati tamen ab externis, quantũ locus feret.* In Ex. c. 4. §. 25. & p. 3. c. 1. §. 11.

47. *Tempore orationi, & reliquis exercitiis aſſignato ſit aliquis, qui obſeruet, num omnes iis vacent, quod etiam Miniſter, & ipſemet Rector aliquando faciat.*

48. *Syndicum domi conſtituat, vbi Miniſtri, aut Subminiſtri opera ad id non vteretur, cu-* Par. 3. c. 1. §. 16. & p. 4. c. 10. §. 7.

ius officiũ erit obſeruare in omnibus, quod ad honeſtatem, & decentiam externam pertinet, Eccleſiam, & domum in locis publicis perluſtrando, & ſi quid, quod non conueniat, annotauerit, Superiori referẽdo. * *Præter hunc alios particulares Syndicos in claſsibus ſingulis habeat, qui, quantum fieri poterit, ex prudentioribus, & maturioribus deligantur.*

* Ibidem c. 7. §. 17.

Par. 3. c. 2. §. 4.

49. Omnes, præter illos, quos ipſe iudicauerit excipiendos, horæ quadrantem ante prandiũ, vel cœnã corporis exercitationi tribuant.

50. A poſteriore prandij ſigno ad cœnam octo vt minimum, horæ interſint: aliquid vero amplius vſq; ad refectiunculam veſpertinã diebus veneris, & ieiuniorum, iuxta morem regionis: * *à tempore autem, quo ſe noſtri cubitum receperunt vſq; ad ſignum, quo excitantur, ſeptem.*

* Par. 3. c. 2. lit. E.

Can. 6. Cong. 1.

51. Benedictio, & gratiarum actio in refectorio iuxta vſum breuiarij Romani in prima menſa fiant: In ſecunda vero, & priuata, retineri poſſunt antiqua benedictio, & gratiarum actio, quæ à ſingulis ſubmiſſe, & ſtando fieri debent.

Can. 30. Cong. 1. à

52. In menſa Sacerdotes præcedant alios ad

eum

eum gradum non promotos; ſed nec inter Sacerdotes, nec inter eos, qui Sacerdotes non ſunt, vllus ordo conſtituatur.

53. *Si aliqua de cauſa Rector primæ menſæ adeſſe non poterit, curet, vt Miniſter adſit.*

54. *Dominicis diebus, & feſtis, ſi commode fieri poteſt, & alijs etiã, ſi Superiori videatur, ſint aliqui pro multitudine Scholarium à Superiore delecti, qui inter cœnandum pro lectione concionem habeant, quibus conueniens aliquod tempus eodem die ad ſe parandum, pro Superioris arbitrio dandum erit.* Par. 3. c. 1. §. 5. & 21. & in ex. c. 4. §. 25.

55. *A prandio, & à cœna hora vna, diebus autem veneris poſt collationem veſpertinam dimidia recreationi religioſe impendatur, idq; in vno loco, ſi commode fieri poterit: ſed neq; extra huiuſmodi horas labores nimium continuari, ſine aliqua conuenienti relaxatione, ſinat.* Par. 3. c. 2. lit. D.

56. *Scholaſtici omnes, vbi aliqua fuerit eorum copia, pro more Societatis (niſi quis eximendus videretur) diebus ſaltem dominicis ad finem recreationis poſt prandium in tonis, ſeu ratione concionandi exerceantur, de iis crebro tractantes, quæ ad ſui abnegationem, &* Par. 3. c. 1. §. 12.

in virtutibus profectum, & fraternam caritatem ſpectant.

De ijs, quæ pertinent ad res temporales.

CAPVT VI.

* Par. 4. c. 2. §. 5. & p. 9. c. 3. §. 4. & lit. C.

57. *Singulis menſibus à Procuratore rationē accepti, & expenſi præſente Miniſtro exigat, ut totius domus adminiſtrationis ratio ipſi conſtet, eamque reddere poſſit cui, & quando per Superiorem conſtituetur. caueat autem, ne Collegium ære alieno grauetur.*

* Par. 3. c. 2. lit. C.

58. *In ijs, quæ ad victum, veſtitum, & habitationem, & alia corpori neceſſaria pertinent, curet, vt quamuis ſit, in quo probetur virtus, & ſui ipſius abnegatio, non deſit tamē, quo ſuſtentetur natura, habita conuenienti ratione perſonarum in Domino. * Cum Scholaſticis vero in ijs, quæ ad veſtitū attinent, magis quam cum ijs, qui probantur, exterioris decentiæ, ratio habeatur.*

Par. 3. c. 2. lit. G.

59. *Aegrotorum cura habeatur magna, & obſeruetur diligenter tam in victus ratione, quam in ceteris, quod medicus præſcripſerit.*

60. Si-

60. Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem vſum accipiatur, ac diſpenſetur.

61. Caueat, ne qua Domus Profeſſorum, aut aliquis eorum, vel Coadiutorum formatorum redditibus Collegij ſui, præterquam in rebus minimis vtatur, niſi is eidem Collegio neceſſarius ſit, aut conueniens, vt in eo commoretur. In Ex. c. 1. §. 4. & p. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. §. 3.

62. Lites forenſes fugiat, nec vllam inconſulto Prouinciali intentet, nec intentæ reſpondeat, niſi cogatur. Can. 26. Cong. 2.

63. Si bona alicuius ex noſtris diſtribuenda eſſent, ſi ineundi contractus, ſi fabrica alicuius momenti & expenſæ extraordinariæ faciendæ, aut ſi bona offerantur Collegio cum aliqua obligatione, rem ad Prouincialem deferat. Par. 3. c. 1. §. 7. & 9. & Can. 3. Cong. 2.

64. Depoſitum pecuniæ nullum prorſus admittat; aliarum vero rerum non niſi cautiſſime, dummodo ſint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officij ſine magna offenſione, denegari poſſit.

65. Neminem ex noſtris in cauſis ciuilibus, nedum criminalibus examinari (niſi qui ad peccatum obligare poteſt, compelleret) permittat abſque licentia, quam minime dabit, niſi Par. 6. c. 3. §. 8.

in cauſis, quæ ad religionem Catholicam pertinent, aut alioqui pia ſint, & ita vni faueant, vt non in alterius detrimentum cedant.

De auxilio animarum, communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores, & benefactores.

CAPVT VII.

Par. 4. c. 8. §. 3. & p. 5. c. 4. §. 6. & 7.

66. *DEt operam, vt à noſtris miniſteria Societatis iuxta Prouincialis præſcriptũ, & cuiuſq; talentum exerceantur non ſolum in noſtra, ſed etiam in alijs Eccleſijs, carceribus, & alijs locis, quantum commode fieri poterit, *nominatimq; miniſterium doctrinæ Chriſtianæ commendatum habeat.*

* Can. 21. Cong. 1. & Can. 20. Congr. 2.

Par. 4. c. 8. §. 5. & p. 7. c. 4. §. 8.

67. *Curet, vt noſtri in ſpiritualibus exercitijs tradendis accurate exerceantur, poſtquam ea in ſe fuerint experti; nullus tamen deberet ea tradere, niſi prudentia, ac rerum ſpiritualium vſu ſatis probatus eſſet.*

Par. 6. c. 3. §. 5.

68. *Non permittat, vt noſtri curam mulierum religioſarum ſuſcipiant, & aliarum quarumcumq;, vt ordinarie illarum confeſſiones audiant, vel ipſas regant; quamuis nihil repugnet*

pugnet aliquando apud eas concionari, aut ſemel vnius Monaſterij confeſsiones ſpeciales ob cauſas audire; quod tamen non fiet, niſi poſtulent ij, qui eis præſunt.

69. Et ſi proprium Rectoris officium eſt, Collegium ſibi commiſſum diligenter, ac fideliter gubernare, neq; is propter aliud quidquã huic muneri deeſſe debet, ſi quando tamen per officij ſui occupationes licebit, & concionari, & confeſsiones audire, & alia Societatis miniſteria exercere poterit. Par. 9. c. 6. §. 1.

70. Mulieres inuiſere, aut ad eas ſcribere, niſi in neceſsitate, aut cum ſpe magni fructus noſtros non ſinat; neq; hoc quidem permittat, niſi viris valde probatis, & prudentibus.

71. Non permittat fœminas Collegium noſtrum ingredi. Par. 3. c. 1. §. 14.

72. Curet, ne primarios viros inuiſere noſtri conſueſcant, niſi ſancto ſtudio piorum operum ducerentur, vel quando intima beneuolentia in Domino coniuncti eſſent. Par. 6. c. 2. §. 9.

73. Non ſinat offerri munuſcula, quæ magnatibus ad res maiores obtinendas, offerri ſolent.

74. Non permittat, vt noſtri cibum capiant Par. 6. c. 5. §. 9.

apud externos, aut ab eis, cum ægrotat, viſitentur, niſi cauſa non leuis momenti ad id concedendum moueret; quam eandem eſſe oportebit, ſi quãdo externus aliquis ad menſam præſertim refectorij inuitandus videretur.

Par. 4. c. 10. lit. C. & p. 10. lit. B.

75. *Amicos conſeruare, & eos, qui male erga nos affecti ſunt, præcipue ſi homines ſint non vulgaris auctoritatis, orationibus, & rationibus conuenientibus in amicitiam reuocare, vel ſaltem, ne aduerſarij ſint, efficere ſtudeat.*

Par. 4. c. 1.

76. *Obſeruet, quæ erga fundatores, & benefactores, tam viuos quam mortuos obſeruanda ſunt, eiſque gratitudinem exhibeat, & alijs obligationibus, ſi quas Collegium habet, ſatisfieri curet.*

De ijs, qui admitti petunt, ad Collegium diuertunt, aut foras mittuntur.

CAPVT VIII.

77. *IN Societatem neminem admittat niſi à Generali, vel Prouinciali id ipſi committatur, *ſed de ijs, qui admitti petunt, ad Prouincialem referat, vel ſcribat, quales illi ſint, & quibus donis DEI præditi.*

*Par. 1. c. 1. §. 2.

78. Si

78. Si is, qui admitti petit, ad inſtitutum Societatis valde idoneus videbitur, & neceſſitas vrgeret, poterit eum tamquam hoſpitem domi recipere, donec reſponſum à Prouinciali accipiat, vel ad eundem mittere, ſi expedire iudicauerit. Par. 1. c. 1. lit. A.

79. Recedentem ſine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimiſſum non admittat; ſed ſi expedire videretur, ad Prouincialem de eo ſcribat, & eius ordinationem expectet, illo domi, vt hoſpite, vel in alio pio loco, ſi videbitur, detento. Par. 2. c. 4. §. 1. & lit. A.

*80. Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per Collegium tranſeuntes, eoſque amanter hoſpitio excipiat: * ac meminerit ſe aliquo viatico, aut eleemoſyna eos, ſi indigerent, iuuare poſſe: curet item diligenter dirigere, ac iuuare expeditiones hoſpitum, qui negotiorum cauſa domi verſantur.* *Par. 4. c. 2. lit. F. & par. 6. c. 2. lit. D.

81. Externi ne accipiantur hoſpitio, vt domi pernoctent, niſi ij ſint, quibus multum debeatur, aut id officij ſine magna offenſione prætermitti non poſſit: qua in re habeatur præcipua ratio religioſorum, cum neceſſitatis cauſa ad nos diuertunt.

Par. 3. c. 1. §. 3.

82. *Cum quis domo egredietur, det ei ſocium conuenientem: ſi quando autem aliquis ſolus foras mittitur, is ſit, cui merito poßit confidere.*

Par. 7. c. 2. lit. M.

83. *Neminem ex ſuo Collegio in alium locũ mittat, ſine litteris patentibus.*

Par. 3. c. 2. lit. G.

84. *Si quis experimento comperiretur ferre non poſſe Collegij cælum, & male habere continenter cerneretur, vel alia ratione videretur mutandus, Prouincialem admoneat, an alio mitti debeat.*

85. *Profecturi ad alia loca, ea, quam ſottanam vocant, & aliis interioribus indumentis, quibus vtuntur, priuari non debent, niſi forte ratio temporis, aut alioqui caritas, ſuaderet, melioribus eſſe commutanda: Reliqua vero omnia, quæ ad iter neceſſaria erunt, magna caritatis ſignificatione ab eo loco, vnde mittuntur, ſubminiſtrentur, ſumptibus tamen eorum, quorum erit expenſas itineris ſoluere.*

REGVLÆ EXAMINATORIS.

Quæ in examinatore requirantur, & quid præſtare debeat.

CAPVT I.

QVI examinat eos, qui Societatem ingredi petunt, habeat oportet cognitionem rerum eiuſdem Societatis, ac zelum boni progreſſus ipſius, vt nulla ratione dimoueri ab eo poſſit, quod magis in Domino conuenire iudicauerit. Par. 1. c. 1. §. 4.

2. Moderatus admodum ſit in admittendi deſiderio. nam vt par eſt ſolicite cooperari vocationi diuinæ, vt augeatur in Societate numerus operariorum vineæ Chriſti, ita diligenter curandum eſt, ne quis admittatur, niſi qui illis DEI donis præditus ſit, quæ ad ipſius gloriam hoc inſtitutum exigit. Par. 1. c. 1. lit. C.

3. Quan-

Par. 1. c. 1. §. 3. 3. *Quando aliquis Societatem ingredi petit, primus ipſe agat cum eo, vt intelligat quæ ſint eius dotes, & vocatio.* * Ibidem c. 4. §. 2. *ſi quis autem clare deprehenderetur ineptus ad inſtitutũ Societatis, Superiori ſignificet, & accepta ab eo facultate, illum conſilio, & ſi quid aliud caritas ſuggerit, adiutum, ſtatim dimittat.* ‡ Eodem c. 4. lit. D. ‡ *alios vero ad eos mittat, qui à Superiore deſignati fuerint, vt cum illis colloquantur.*

4. *Poſtquam omnes deſignati eum, qui admitti deſiderat, allocuti fuerint, curet examinator, vt à Superiore vocentur, & referant, quid de eo ſentiant: Superior autem, quid facto opus ſit, conſtituet.*

Par. 1. c. 4. lit. D. 5. *Si ille, qui ingredi cupit, nulli fuerit domi ſatis notus, intellecto eius nomine, & eorũ, quibus cognitus eſt, extra domum inquiri poterit, cuiuſmodi homo ille ſit; iuuabit etiam ad hoc ipſum, ſi ad ſacramẽta in eccleſia noſtra frequenter accedat. Quod ſi adhuc de eo dubitaretur, non parum conferet, ſi in ſpiritualibus exercitiis conſtituatur.* * Ibidem §. 3. & lit. C. *quibus peractis, ſi res nondum conſtaret, intelligat à Superiore vtrum differendum reſponſum, aut omnino dimittendus ſit.*

Breue

Breue examen quo vti debet cum ijs, qui ingredi petunt.

CAPVT II.

6. *IMprimis, qui admitti vult, interrogetur decenter de quinq; impedimentis eſſentialibus, prudenter tamen, vt ea impedimenta eſſe, quæ à Societate excludunt ille non intelligat, ne verum occultandi occaſionem accipiat.* In Ex. c. 2. & p. 1. c. 3.

7. *Si aliquod ex ijs impedimentis in quoquã detegeretur, non eſt quod vlterius procedatur, ſed quoad fieri poterit, cum conſolatione dimittatur; ſi tamen in eo dona aliqua* DEI *illuſtriora cernerentur, prius oporteret rem omnem cum Superiore conferre.* In Ex. c. 2. §. 7.

8. *Si nullum tale impedimentum eſſet, vlterius interrogetur, an omnino decreuerit ſeculum relinquere, quibus de cauſis, aut quomodo deſideria hæc ei in mentem venerint, & quam dudum ea habuerit, an in hac animi ſententia remiſſior aliquando factus fuerit, & quatenus.* In Ex. c. 3. §. 13.

9. *A quo tempore deliberauerit Societatem ingredi, & quid ipſum impulerit, vt hoc potius quam aliud inſtitutum amplecteretur.* In Ex. c. 3. §. 14.

An

An à quoquam, præſertim è noſtris primum ad id motus fuerit. Num deliberatum habeat animi propoſitum viuendi, & moriendi in Domino in hac Societate. Et an fuerit in eam alias admiſſus, & quare ſit egreſſus.

In Ex. c. 3. §. 6. * Ibidem §. 8.

*10. Num habeat æs alienum, aut alias obligationes. * Num morbum aliquem occultum, vel manifeſtum, & an hæreditarium, vel defectum in aliqua ſui parte patiatur.*

In Ex. c. 3. §. 1. * Ibidem §. 2.

*11. Interrogetur de ætate, Patria, * Parentibus, & eorum conditione, an rerum temporalium penuria premantur, & an eâ cauſa vel quacunque alia neceſſario ipſius opera indigeãt, aut probabiliter indigere poſſint.*

In Ex. c. 3. §. 2.

12. An ſit ex legitimo matrimonio, num à progenitoribus iam olim Chriſtianis, an à modernis, vel hæreticis deſcendat. An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit, vel declaratus ob aliquem errorem contra noſtram Chriſtianam, & Catholicam religionem.

In Ex. c. 5. §. 1.

13. Si litteris præditus eſt, interrogetur, vbi eis operam dederit, quantum profecerit, Ingenij autem & iudicij ſpecimen ex ſermone, & aliis coniicere licebit.

Par. 1. c. 2. §. 2. & 3.

14. Si Coadiutor eſt futurus, petatur de ætate,

te, ac viribus; an omnino ſorte Marthæ contentus futurus ſit, & num aliquam artem nouerit, & obſeruetur, an ad virtutem, & deuotionem propenſus ſit.

15. *Tandem curandum eſt, vt qui admitti deſiderant, ſummam noſtri inſtituti, probationeſq́, ac difficultates, quæ in eo ſunt, bene intelligant; de iis vero, quæ hic interrogantur, aut de inſtituto explicanda dicuntur, plura, aut pauciora iuxta perſonarum qualitatem, & cognitionem inquiri, & explicari poterunt.* Par. 1. c. 4. §. 3.

16. *Reliqua, quæ ad officium Examinatoris pertinent, ſi quando cum iis, qui in prima probatione ſunt, vel aliis noſtris illi obeunda erũt, petat ex officio Magiſtri Nouitiorum.*

17. *Ceteri vero à Superiore deſignati, vt cum illis colloquãtur, qui admitti petunt, iiſdem fere interrogationibus vtentur exceptis iis, quæ interrogato ruborem inijcere poſſunt.*

REGVLÆ MAGISTRI NOVITIORVM.

De ijs, quæ ad eius perſonam, & inſtructionem pertinent.

CAPVT I.

Rem eſſe magni momenti ſibi commiſſam intelligat, quandoquidem ex prima Nouitiorum inſtitutione pendet maiori ex parte eorundem profectus, & ſpes noſtræ Societatis in Domino, curetq; vt in dies per ſtudium propriæ perfectionis, inſtrumentum aptius ad eos iuuandos reddatur.

Par. 3. c. 1. §. 12. 2. *Amabilem ſe præſtet, & vitæ integritate ac diſcretione ita ſe gerat, vt omnes, qui in probatione ſunt, ad eum in ſuis tentationibus confidenter confugiant, eiq; ſeipſos confidenter aperiant, & ab eo conſolationem & auxilium in omnibus in Domino ſperent.*

3. In

3. *In Domibus probationis ſeparatis præter has regulas officij ſui, habeat etiam regulas, & omnes facultates aliorum Rectorum exceptis ijs, quæ Nouitiatui non conueniunt.*

4. *Habeat ſocium Sacerdotem fidelem & in rebus ſpiritualibus exercitatum à Prouinciali deſignatum, qui in ijs, quæ in Nouitiatu agenda ſunt, ſit eius Coadiutor. Habeat etiam aliquem fratrem ex antiquioribus in virtute probatum, & prudentem, qui iuxta ordinem obedientiæ ſignificet vnicuique exercitia exteriora, in quibus occupandi ſint, & manu ducat illos, cum opus eſt, ad illa facienda.*

5. *In Domo probationis coniuncta Domui Profeſſorum, vel Collegio, habitatione tamen diſtincta, Magiſter Nouitiorum erit ſubordinatus Præpoſito, vel Rectori; non tamen erit ſub obedientia Miniſtri, ſicut nec eius ſocius: in ea autem Domo vel Collegio cænatio ſit communis, menſa aliqua Nouitijs, & eorum Magiſtro deſignata.*

6. *Hic Magiſter Nouitiorum pænitentias in Nouitiatu tantum ſuis Nouitijs imponere poterit, extra vero, non niſi conſulto Superiore.*

7. *Habeat hic idem Magiſter Nouitiorum*

poteſtatem ordinariam abſoluendi à caſibus reſeruatis Nouitios, qui ſub ipſius cura degunt, niſi eius Superiori hæc facultas aliqua de cauſa reſtringenda videretur.

8. *Verſatum eſſe oportebit in lectione librorum ſpiritualium, vt deceptiones, quæ in ſpirituali vita accidunt, non tantum experimento, ſed etiam lectione intelligat. Quibus autem vtiliter ipſe vti poterit, ij fere ſunt, qui in ſubiecto catalogo numerantur. Nouitiis vero eos tantum legendos tradet, qui noſtro inſtituto conueniunt, ne quid ab eo alienum hauriant, aut quacunque ratione quicquam detrimenti capiant.*

LIBRI AD VSVM MAGISTRI NOVITIORVM ACCOMmodati.

Baſilij Aſcetica, & Regulæ.
Gregorij Moralia.
Auguſtini Confeſſiones, & meditationes.
Bernardus.
Bonauenturæ Opuſcula.
Caſsianus.
Homiliæ Dorothei, Macharij, Cæſarij Arelatenſis Epiſc.
Opuſ-

Opuſcula Ephrem, Nili, Eſaiæ Abbatis.

Diadocus.

Vgo de S. Victore de Clauſtro animæ.

Ricardus de S. Victore.

Vmbertus de eruditione Religioſorum.

Innocentius de contemptu mundi.

Thomas de Kempis de Imitatione Chriſti, & alia eius opuſcula.

Vincentij tractatus de vita ſpirituali.

Ludouici Bloſij opera.

Dionyſij Carthuſiani opuſcula.

Albertus Magnus de Virtutibus.

Epiſt. Catharinæ Senenſ.

Landulphus de vita Chriſti.

HISTORICI.

Gregorij Dialogi.

Gregorius Turonenſis de gloria Confeſſorũ, & vita S. Martini.

Euſebij hiſtoria eccleſiaſtica.

Seuerus Sulpitiꝰ de vita S. Martini.

Vitæ Patrum ſelectæ.

Vitæ SS. Lipomani, & Surij.

Petrus Damianus.

Petrus Cluniacenſis de miraculis.

Literæ Indicæ.

Vita Patris N. Ignatij, & alij ſimiles ad Nouitiorum vtilitatem accommodati: ex quibus deſumet aliquos pro illorum vſu.

De prima probatione.

CAPVT II.

In Ex. c. 1. §. 13. & p. 1. c. 4. §. 1. 9. *Poſtquam in Domino ſtatuetur, ad probationem aliquem admittendũ eſſe, in domo, vel habitatione ſeparata primæ probationis, hoſpitum more, duodecim dies, vel vſque ad viginti, & amplius, prout Superiori videbitur, diuerſetur; vt eo tempore de ijs, quæ pertinent ad Societatem ipſe certior reddatur, & Societas eundem plenius in Domino cognoſcat.*

Par. 1. c. 4. §. 4. 10. *Poſtridie ei declarabitur, quomodo in eo loco ſe gerere debeat, ac nominatim ne verbo, aut ſcripto (niſi Superiori aliqua de cauſa non leuis momenti aliud videretur) cum externis, vel domeſticis agat, præterquam cum ijs, quos ad id Superior deſignauerit.*

Par. 1. c. 1. lit. D. 11. *Librum completum examinis abſq; declarationibus, latina lingua pro ijs, qui eam intelligunt, & vulgari pro aliis habeat, nec non & eiſdem linguis, Summarium Conſtitutionum, & regulas communes habere debet.*

In Ex. c. 1. §. 13. & lit. A. & p. 1. c. 4. §. 5. 12. *Elapſis duobus, aut tribus diebus examinari accuratius incipiat, et relinquatur ei ſcri-*

ptum

ptum prædictum examen, vt ſolus id maturius conſideret, niſi in aliquo particulari aliud examen breuius proponendum eſſe Superior iudicauerit,

13. *Poſtea literæ apoſtolicæ* IVLII III. *anno 1550. & Summarium Conſtitutionum, & Regulæ communes eidem oſtendantur, & relinquantur, vt omnia per otium magis conſideret, ijs vero, qui litteras apoſtolicas latinas non intelligerent, ſatis eſſet earum ſummam declarare.* In Ex. c. 1. §. 13. & p. 1. c. 4. §. 5.

14. *Ordo examinandi eſſe debet, in primis proponere, ac proſequi, quæ quatuor primis capitibus examinis continentur: deinde ea, quæ ſpeciatim ad litteratos pertinẽt, vel Coadiutores, vel Scholares, aut indifferentes, quamuis autem omnibus integrum examen relinquatur, non ſunt tamen omnes particulariter examinandi, niſi de ijs, quæ ad vnumquemque pertinent, & ſi quid alicuius momenti occurrerit, quod Superiorem ſcire oporteat, ſcripto notabit.* In Ex. c. 2. lit. E.

15. *In his omnibus proponendis, & declarandis paulatim procedatur, vt qui examinantur, res omnes noſtri Inſtituti, iuxta ipſo-*

rum gradum, bene percipiant, ad ſuam maiorem ſatisfactionem, & ſtabilitatẽ: & illa præſertim ſunt magis explicanda, quæ poſtea aliquam difficultatem afferre poſſent, vt de animi promptitudine ad ſeruiendum DEO *vbique, & in re quauis; de manifeſtatione ſuorũ defectuum iuxta Conſtitutiones; de manifeſtatione etiam conſcientiæ ſtatutis temporibus, de indifferentia ad gradus Societatis in ſcholaribus, & litteratis. ad quam indifferentiam diſerte intelligant, tum initio cum Societatem ingrediuntur, tum poſtea ſexto quoque menſe, præcipue vero cum vota biennio elapſo emittere debent, Noſtros omnes obligari quarto quodam voto: quod verba illa formulæ votorum ſcholaſticorum continent, ſcilicet (Promitto eandem Societatem me ingreſſurum) vt ſcilicet gradum Coadiutoris formati, vel profeſſi recipiant, prout Generalis Præpoſitus iudicauerit.*

Ex. Decr. 66.5. Congreg. generalis.

16. *Si quis ad ſtudia maiorem propenſionem quam par eſſet, & minorem indifferentiam, quam ad alia miniſteria Societatis præ ſe ferret, & videretur nihilominus ad ea minus aptus, non tantum proponatur ei ſcriptum examen*

Decret. 78. Cong. 4.

amen, vt reliquis, ſed & §. 2. ca. 7. accurate illi explicetur, interrogeturq́; an patienter ſe dimitti ſinet à Societate dummodo ab omni voto ac promiſſione liber maneat.

17. *Admoneatur, vt vere omnino, ac ſincere reſpondeat: nam aliter multa grauia incommoda inde oriri poſſent, & nihilominus admoneri Confeſſarium oportet, vt ſi quis vere non reſpondiſſet, eius de ea re conſcientiam ſtimulet.* In Ex. c. 3. §. 1. lit. A. & c. 2. lit. A.

18. *Si quid erit in interrogationibus quod ſecretum requirat, id obſeruabitur, vt par eſt, & interrogato placuerit: * declaretur tamen ei, quod iuxta Conſtitutiones, licebit rem omnem Superiori manifeſtare.* In Ex. c. 3. §. 1. * Ibidem c. 4. §. 8.

19. *Promittat relicturum ſe omnia bona ſua poſt vnum annum ab ingreſſu, quandocunque iniunctum à Superiore ei fuerit, et declaretur, quod actus huius promiſſionis, nec votum eſt, nec ſolum propoſitum, ſed promiſſio ſimplex, illa conditione adiecta, ſi ipſe perſeuerauerit, & Superior ei iniunxerit.* In Ex. c. 4. §. 2. & Can. 1. Cong. 3.

20. *Hoc tempore primæ probationis per quinq́; vel ſex dies accurate informentur præ-* Par. 1. c. 4. §. 1. & Decret 78. Congr. 4.

dicto modo de ijs, quæ ad inſtitutum, & ad ipſos pertinent, & lectione alicuius pij libelli, qualis eſſet de imitatione Chriſti, ſubinde recreentur.

21. Coadiutores vero temporales, qui legere non didicerunt, aut qui minus ad hæc tractanda idonei videbuntur, quamuis in propria vocatione, iuxta ipſorum captũ, plene inſtituendi ſunt; poterunt tamen hoc tempore aliquo exercitio corporali, aut labore manuum iudicio Superiorum occupari, ſeiuncti tamen ab alijs.

In Ex. c. 5. §. 6. & p. 1. c. 4. §. 5. & decrt. 78. cong. 4. *22. Deinde qui litteris operam dederunt, de ſingulis facultatibus, in quibus verſati ſunt, ſingulas prælegant lectiones coram eis, qui à Superiore ad eorum talentum cognoſcendum in doctrina, & proponendi modo ſunt conſtituti, & poſtea exhortationem vnam quiſque faciat.*

Decret. 78. Cong. 4. *23. Tum ſi quis, antequam fuerit in Societatem admiſſus, ſpiritualia exercitia non fecerit, hoc primum experimentum (vt ſequenti capite, vbi de experimentis agitur, mox dicetur)* Ex. c. 4. §. 41. *iuxta 4. c. exam. §. 10. aggrediatur, & iuxta exercitia ſuo tempore generaliter confiteatur,*

teatur, niſi ante ingreſſum, fuerit alicui de Societate generaliter confeſſus: tunc enim ſatis erit, ſi ab eo tempore generalem confeſſionem incipiat, & eodem tempore conſcientiam ſuam Superiori, aut ei, quem Superior deſignauerit, aperiat, iuxta Par 1. conſt. ca. 4. §. 6. & ſi ab aliqua cenſura virtute noſtrorum priuilegiorũ abſolutus fuerit, admoneatur quod ſi non perſeuerauerit, in eandem reincidet. Declaretur etiam illi, ſi qua vota cum adhuc eſſet in ſeculo emiſit (præterquam religionis determinatæ) in noſtra Societate tam diu ſuſpenſa eſſe, dum ipſe in Societate manſerit, quod ſi receſſerit, eadem obligatione teneri qua ante ingreſſum tenebatur. Expleto autem tempore huius experimenti, ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum accipiet, & communem domum habitationis ingrediatur, vbi cum alijs verſari, & in ſecunda probatione diutius exerceri Nouitij ſolent.

In Ex. c. 4. §. 36.

Can. 22. Cong. 2.

Par. 1. c. 4. §. 6.

24. Si vel cuiuſquam valetudo, vel aliqua temporis aut perſonæ ratio perſuaſerit, non eſſe tamdiu hæc mentalia exercitia continuanda, antequam exercitia aggrediatur, per quatuor vel quinq; dies vacare, & ſeparatim re-

Decret. 78. Congr. 4.

treari poterit, vel ſi Magiſtro Nouitiorum videretur, facta confeſſione generali, & peractis exercitijs primæ hebdomadæ. Sed quando hæc relaxatio longius ob valetudinem aut aliam rationem protrahenda Magiſtro Nouitiorum viſa fuerit, poterit ſumpta Euchariſtia etiam ad communem conuictum admitti; & vbi firmior fuerit, ſua exercitia peraget.

In Ex. c. 4. §. 4. & p. 1. c. 4. §. 6. 25. *Si Superior iudicauerit eum domi retinendum, curet vt in libro ad id deſignato, quẽ penes ſe Procurator habere debet, ſcribantur quidquid vnuſquiſq; domum attulerit, cum ſubſcriptione eius qui examinatus eſt, & vt hæc alicubi ſeparatim aſſeruentur, quouſque biennio expleto conſueta vota emiſerit.*

Par. 1. c. 4. §. 6. 26. *In alio libro, quem apud ſe habebit, notabit diem, & annum ingreſſus vniuſcuiuſq; incipiendo à die, quo primam probationem intrauit, & nomen, & patriam, & quod contentus ſit obſeruare omnia ei propoſita. Quando vero aliqui in Coadiutores temporales, & indifferentes admittentur, ſpeciatim id ſcripto declaretur, ꝙ vt tales examinati, & admiſſi fuerint; & hæc, qui examinatus eſt, manu ſua ſubſcribat, & ſi ſcribere neſcit, alius eius nomine ſcribat.*

De

De ſecunda probatione.

CAPVT III.

De experimentis.

27. *IN primis diligenter curet, vt Nouitij ſex illis experimentis, quæ in Conſtitutionibus traduntur, ſerio, & cum deſiderato fructu exerceantur, intelligatq; præcipuã Nouitiatus partem in his probationibus poſitam eſſe.* In Ex. c. 4. §. 9.

28. *Exercitia ſpiritualia primum ſingulis, eo quo procedunt ordine, præſcripto tempore atq; exacte tradantur, ſecundum vniuſcuiuſq; diſpoſitionem, & captum, iuxta Regulas libri exercitiorum. prætermiſſis tamen his, quæ ad electiones ſpectant; vt inde præter alia, certam, ac noſtro inſtituto conſentaneam mente, & voce orandi rationem habeant, quam in poſterum ſeruare debeant.* In Ex. c. 4. §. 10. & p. 3. c. 1. §. 20.

29. *Quoad ſecundum experimentum, quo hoſpitalibus per menſem ſeruire debent, videbit ipſe, quid magis expediat, an noſtros ibidem cibum capere, ac dormire, an vero per aliquot horas quotidie miniſterium ægris impendere.* In Ex. c. 4. §. 11.

30. *In hac probatione aduertat, ne noſtri ni-*

mio feruore ſuæ valetudini noceant, aut periculo contagionis alicuius morbi ſe exponant: admonebitque, ne ingrediantur partem illam Xenodochij, vbi mulieres habitare ſolent.

In Ex. c. 4. §. 12. *31. Menſe alio ad peregrinandum ſine pecunia mittantur, oſtiatim pro Chriſti amore mendicando, ad incommoditatem comedendi, & dormiendi aſueſcant, & vt omni ſpe abiecta, quam in pecuniis, & rebus alijs creatis poſſent conſtituere, eam integre, & vera cum fiducia in Domino conſtituant.*

32. Aduertendum ne imbecilles, aut tenerioris ætatis his peregrinationibus notabile detrimentum patiantur, ne fiant aſperiore hyeme, aut feruentiore æſtate; illiſq; regulas Peregrinorum, literas patentes, & cum opus erit, particularem etiam inſtructionem tradet, * In Ex. c. 4. §. 20. ** & ab vltimo loco, ad quem perueniunt, teſtimonium à Superiore Domus, vel Collegij Societatis, ſi ibi fuerit, vel ab alio fide digno ſecum ferant, quod ſuam deuotionem ſecuti ſine vlla cuiuſq; querela eo peruenerint: & in ſecundo, quinto, & ſexto experimento,* ‡ *iuxta Conſtitutiones idem ſeruetur.* ‡ Ibidem §. 19. & 22.

In Ex. c. 4 §. 13. *33. In quarto experimento, quo in officijs abiectis*

abiectis exercentur, aduertat, ne nimia corporis fatigatione, ſpiritus obruatur; & à Scholaſticis fiat potius ad propriam cuiuſque abnegationem, & humiliaionem, quam pro domeſtica aliqua neceſſitate. Dum autem hæc probatio fit in Domo probationis, vacabit qui ita probatur, ab alijs exercitijs aliorum Nouitiorum, exceptis conferentijs, & exhortatione ordinaria.

34. *Cum hæc probatio non ſit in Domo probationis, ſed in Domibus profeſſis, aut Collegiis, ſit aliquis, qui Nouitiorum peculiarem curam gerat, vbi in recreatione ſeparati ſint, * adiunctis aliis, à quibus in Domino adiuuari poſſint.* In Ex. c. 4. §. 16. *Par. 3. c. 1. lit. D.

35. *In docenda doctrina Chriſtiana pueros, ac perſonas rudes, publice vel priuatim, prout occaſio ſe obtulerit, et in Domino ei commodius viſum fuerit, tanquam in re propria noſtri inſtituti Nouitios exercendos curabit, habita perſonarum ratione.* In Ex. c. 4. §. 14.

36. *In confeſſionibus audiendis, & prædicatione Diuini verbi domi, aut foris, circa finem primi anni probentur; qui ad huiuſmodi miniſteria idonei inuenientur, & bonæ ædificationis* In Ex. c. 4. §. 15.

tionis

tionis ſpecimen iam dederint, eo tamen modo, ne tanquam operarij ordinarij ad miniſteria hæc exercenda exponantur, ſed breui tempore, & ad probationem.

37. Tametſi exercitia ſpiritualia exacte omnibus in principio tradenda ſunt; quo ad reliqua tamen experimenta, ſi quod eorum permutandum, aut multum moderandum iudicaret, id ne faciat inconſulto Prouinciali: quãquam anteponere, aut poſtponere ipſe ea poterit, pro ratione perſonarum, temporum, aut locorum.

*38. Aduertat, vt hæ probationes inter ſe debitis ſpatijs diſtinguantur, ita vt Nouitij vna peracta, aliquandiu ad ſolita exercitia Domus probationis redeant, vt corpore, & ſpiritu recreati, vberiorem fructum ex præteritis laboribus colligant, ea tamen ratione,*vt intra annum omnes abſoluantur. quod ſi peculiari aliqua de cauſa, hæ probationes ad ſecundum annum differendæ viderentur, prius Prouincialis conſulatur.*

* In Ex. c. 4. §. 16.

39. Præter hæc experimenta, alia fieri hoc biennio probationis poſſunt, & hæc eadem ex parte repeti, quando in Domino ita expedire

In Ex. c. 4. §. 16. & p. 9. c. 3. §. 8. & lit. E.

pedire iudicauerit, & quidem omnia cum maturitate, & prudentia, & ædificatione etiam externorum ſunt facienda.

De inſtitutione & regimine Nouitiorum.

40. N*E fiant mortificationes publicæ, niſi ordinariæ, iuxta Conſtitutiones, vt ſunt præter ſolita experimenta, petere oſtiatim eleemoſynam, comitari Emptorem ad comportanda ea, quæ emuntur, indui veſtibus vilioribus, quæ tamen religioſos deceant, & alia id genus, vt in officio Rectoris dicitur.*

41. *Conuenit, vt qui probantur, veſtitus ratione ad mortificationem, & abnegationem ſui, & ad mundum, eiuſq; vanitatem ſub pedibus conculcandam iuuentur; & id quidem quantum conſuetudo, officium, & perſonarum circumſtantiæ patientur. Diſcretioni autem eius relinquitur, habita ratione ædificationis, an cum eiſdē veſtibus, quas ex ſæculo tulerunt, incedere ſint permittendi, an vero cum aliis eas permutari oporteat.* Par. 3. c. 1. lit. C. & in Ex. c. 1. §. 13. & lit. F.

42. *Conferet vt aliquando occaſionem præbeat ijs, qui probantur, exercendi obedientiæ,* Par. 3. c. 1. lit. V.

&

& paupertatis virtutem, eoſdem tentando ad maiorem ipſorum vtilitatem ſpiritualem, in hoc tamen menſura iuxta vniuſcunque vires obſeruetur.

Par. 6. c. 3. §. 1. *43. In pænitentiis, & corporis afflictionibus aduertat, ne nimius huiuſmodi rerũ vſus tantopere vires debilitet, vt poſtea ad miniſteria noſtri inſtituti inutiles reddantur; nec contra, tanta in illis ſit relaxatio, vt feruore ſpiritus refrigeſcente, humani, ac inferiores affectus incaleſcant.*

44. Lectiones fiant de his, quæ ad inſtitutum pertinent & cõtinentur Literis apoſtolicis, Regulis, & Conſtitutionibus præcipue vero de iis, quæ in examine, & tertia parte, habentur, aut de aliis quæ eo referantur, mutata interdũ materia, vt tædium tollatur: modus vero lectionum facilis ſit, & ſimplex, & ad Nouitiorum animos ad inſtituti amorem, & ſolidarũ virtutum perfectionem promouendos accommodatus.

Par. 3. c. 1. §. 20. *45. Explicetur breui enarratione doctrina Chriſtiana, ac modus bene, & cum fructu confitendi, communicandi, Miſſam audiendi, & eidem decenter miniſtrãdi, orandi itidem, meditandi*

ditandi, & libros deniq; pios legendi, pro captu vniuſcuiuſq; tradatur.

46. *Admoneat crebro Nouitios, vt in omnibus rebus* DEVM *quærant, & in ſuis actibus intentionem puram ad* DEI *beneplacitũ dirigant, * vt familiares cum* DEO *in ſpiritualibus deuotionis exercitiis eſſe curent; & tandẽ ita ſint inſtructi Nouitij, ‡ vt nihil perfectionis, quod diuina gratia conſequi poſſint, in abſoluta noſtri inſtituti obſeruatione, prætermittant.* Par. 3. c. 1. §. 26. *Par. 10. §. 2. ‡ Par. 6. c. 1. §. 1.

47. *Omnes perſpectos habeat, vt magis illis prodeſſe poſſit, ad quod iuuabit, cum illis frequenter ſigillatim agere, & rationem ab vnoquoque rerum ſuarum ſuauiter exigere: in his autem priuatis colloquiis magnam vtilitatem poſitam eſſe ſciat.*

48. *Det operam, vt Nouitij religioſam modeſtiam præſeferant, iuxta Conſtitutiones, & Regulas, quæ de ea conſcriptæ ſunt; in quibus tempore Nouitiatus diligenter inſtituendi erunt.* Par. 3. c. 1. §. 4.

49. *Cognoſcat, quem procedendi modum in oratione, & examine ſeruent, & petat interdum, an contra aliquem defectum adhibeant*

examen particulare, & quando reſiſtunt tentationibus, an propriis remediis vtantur: In acquirendis virtutibus, quam rationem teneant, & intelligat demum, an in his omnibus præſtent ea, quæ ab ipſo acceperunt.

Par. 3. c. 1. lit. A.

50. *Si aliquis ſolicitetur, vel perturbetur ab hominibus, qui in via ſpiritus non bene procedunt, & expediat illum in alium locũ transferri, Prouincialem tempeſtiue moneat.*

Par. 3. c. 1. lit. D.

51. *Si duo in eodem cubiculo habitent, alter eorũ eiuſmodi ſit, vt minime dubitetur, quin alter ſit eius Societate profecturus. & eandem ob cauſam inter cubicula, quæ ſeorſum vnicuique iuniorum aſsignantur, par eſt, aliquos maturos ex antiquioribus intermiſceri.*

Par. 3. c. 1. lit. B.

52. *Si aliquando permittendum videretur, vt aliquis conſanguineos, vel amicos, quos in ſeculo habebat, alloqueretur, coram aliquo à Superiore ad id deſignato, id fiat, & breuiter, niſi particulares ob cauſas aliud ſtatueret Superior totius Domus, vel Collegij.*

53. *Nouitij non ſunt, vt plurimum, aſsignandi in ſocios noſtris, qui adeunt domos ſecularium, nec debent habere officia publica, in quibus neceſſarium ſit agere cum externis, vt Emptoris, Ianitoris, & Sacriſtæ.*

54.

54. *Videat, num aliqui in ſchedulis, Nouitiis aſsignandi ſint, vt cum eis loqui poſsint, quorũ exemplo, & colloquiis proficiant in Domino, & ſi cum aliis ſine facultate egerint, debitam eis pænitentiam iniungat.* Par. 3. c. 1. §. 3. & lit. D.

55. *Admoneat eos, ne vota ante biennium emittant ſine Superioris facultate, quam in primo anno Nouitiatus, ſolus Prouincialis re mature conſiderata dare poterit.* Par. 3. c. 1. lit. T. *‡ Horum autem, qui hæc vota ſemel apud ſe ex licentia Superioris, iuxta formulam Societatis, emiſerint, memoria in libro aliquo aſſeruetur, & poſtea tempore Nouitiatus, * bis in anno ſtatutis temporibus, ‡ ſeorſum ab alijs, qui biennium expleuerunt, ipſi ſimul inter ſe illa renouabunt.* ‡ P. 5. c. 4. lit. G. * Can. 9. Cong. 4. ‡ Can. 1. Cong. 2.

56. *Diligenter obſeruare debet in toto probationis decurſu, an ineptus aliquis, aut inutilis noſtro inſtituto probabiliter futurus ſit. in quo maior habenda eſt ratio boni communis Societatis ad gloriam* DEI, *quam particularis cuiuſq;: quid autem ſentiat in hac re, ad minimum ſexto quoq; menſe ad Prouincialem ſcribat, vt ipſe prouideat.*

57. *De ſingulis etiam ſub finem biennij ad eundem ſcribat, vt cum illius facultate, conſueta vota Societatis emittant, * aut diutius probentur. prius autem quam vota emittant, ‡ per hebdomadæ ſpatium ſe colligant, & aliqua exercitia ſpiritualia, præter alia, quæ præſcripta ſunt, faciant. Curandum autem erit, vt in libro in quo notantur nomina eorum, qui huiuſmodi vota ſimplicia emittunt, poſtquam illa quis emiſerit, ſubſcribat, ſe tali die, & anno emiſiſſe vota, & clare intellexiſſe vim illius promiſsionis eſſe, manere ſe obligatum ad eam indifferentiam, de qua in regula 15. dictum eſt.*

*In Ex. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 43.

‡ Ibidem c. 4. §. 41. In Ex. c. 4. §. 16. Ex. Decr. 66. 5. Cōgreg. generalis.

58. *Scholaſtici, qui ſtudiis abſolutis tertium probationis annum peragunt, in varijs experimentis, & ſpeciatim in nonnullis iam dictis, quamuis illis prius iam perfuncti fuerint, probentur. * Huius autem probationis tempore in ſchola affectus ſe exerceant, & in rebus ſpiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate, & abnegatione vniuerſi amoris ſenſualis, voluntatis, & iudicij proprij, & ad maiorē cognitionem, & amorem* DEI *conferunt, inſiſtant.*

In Ex. c. 4. §. 16.

*Par. 5. c. 2. §. 1.

59. Ad-

59. *Adhibeat diligentiam, vt Coadiutores temporales in modo orandi iuxta Conſtitutiones inſtruantur, eoſq; myſteria Roſarij doceat, & priuatim inſtruat, * vt ad ſuæ vocationis miniſteria afficiantur, & ſorte Marthæ contenti ſint.* Par.4. c. 4. §. 4. * In Ex. c. 6. §.6. & 7. & p. 1. c. 2. §. 2.

60. *Exhortationibus ordinarijs omnes interſint, Coadiutores tamen temporales, & indifferentes non interrogentur in Conferentijs, niſi cum rerũ & perſonarũ delectu, nec ad Tonos conueniant, & ij quidem per ſex menſes ad minimum in Domo probationis ſint: reliquo autem biennij tempore, ſic ſub cura Magiſtri erunt, vt alijs officijs ad inſtar aliorum Coadiutorum vacare poſſint, & tempus ordinariũ orationis Domus, vel Collegij, vbi agent, habeant: experimenta tamen, ad quæ apti fuerint, intra annum abſoluant.*

61. *Quando erit concio domi, vel in Eccleſia, quam Nouitij ſint audituri, eo die à Lectionibus, & Conferentijs, & Tonis liberi erunt.*

62. *Singulis hebdomadis, die vna à ſolitis exercitijs vacent, in qua aliquid honeſtæ recreationis poterunt ſumere domi, vel foris.*

De examine ſemeſtri Nouitiorum.

In Ex. c. 1. §. 13. & c. 4. §. 41. * Par. 1. c. 3. lit. D.

*63. SExto quoq; menſe per biennium probationis, literas apoſtolicas & Regulas vnuſquiſq; videre, & conſiderare debet, * & examen, relicto ſecundo & tertio capite, & alijs, quæ ad gradum ſuũ non pertinent, vt Regula 12. & 13. dictum eſt; deinde poſtquam hæc omnia viderit, interrogetur.*

64. An prædictis omnibus contentus ſit, an vero aliquid dubij, vel difficultatis circa ea occurrat; quæ experimenta peregerit; & quomodo in illis ſe habuerit.

In Ex. c. 5. §. 4. ‡ Ibidem c. 3. §. 14.

65. An vires ſibi corporales, & ſpirituales ſuppetere ſentiat ad labores perferendos, qui in Societate requiruntur. ‡ num deliberatum habeat animi propoſitum viuendi, & moriendi in hac Societate IESV *Domini noſtri.*

66. Examen hoc factum eſſe notetur ſcripto, vt conſtet. Quod ſi quid noui occurrat; aut ſi qua mutatio alicuius momenti accidat; Superiorem certiorem reddat.

In Ex. c. 4. §. 38. * Ibidem §. 41.

*67. Demum qui ſic examinatus eſt; reddet rationem conſcientiæ ſuæ Superiori, aut ei, quem Superior delegauerit, * & ab vltima confeſ-*

confeſſione generali incipiendo generaliter cō-fitebitur Sacerdoti, qui fuerit à Superiore deſignatus.

De ordine Domus probationis.

CAPVT IIII.

68. *NOuitij mane poſt pulſum campanæ, dum ſurgunt, dum ſe induunt, & lectum decenter operiunt, aliquas orationes ad* DEVM *fundant, aut aliquid in Domino meditentur, & reliquo ſemihoræ ſpatio, pia aliqua lectione, aut alia ratione ad orationem ſe præparare poterunt.*

69. *Poſtea integram horam orationi mentali, aut vocali vel meditationi dent, iuxta cuiuſq; captum, & Magiſtri Nouitiorum inſtructionem.* Par. 4. c. 4. §. 3. & 4. & lit. B. & C. & Can. 6. Congr. 4.

70. *Abſoluta oratione, media illis conceditur hora ad lectum, & cubiculum componendum, & ad diſpiciendum, quem fructum ex oratione collegerint.*

71. *Poſt hæc, Miſſam deuote, & reuerenter audiant, qua abſoluta, * interſint lectioni, ſeu exhortationi, quæ de rebus ſpiritualibus* Par. 4. c. 4. § 3 * Par. 3. c. 1. §. 12. & 20.

bis in hebdomada, per dimidiam horam, illis fiet; reliqua autem dimidia ſtatim repetent audita, & conferent inter ſe terni, aut quaterni, ſine vlla diſputatione, ſed cum humilitate, & modeſtia.

72. Sequenti die, ijs de rebus, vt melius ad praxim reducantur, eadem hora fient collationes, hac ratione, vt lectione præcedenti breuiter per vnum, aut plures à Magiſtro deſignatos repetita, proponat aliquis quomodo vincatur talis tentatio, aut difficultas in re propoſita, aut vnde oriatur hoc, vel illud impedimentum, & quid remedij poßit adhiberi; & alia ſimilia: poſtquam autem aliqui dixerint quid ſibi occurrat, Magiſter conſtituet, quid tenendum ſit.

Par.4. c. 4. §. 3. & 4. *73. Reliquo toto tempore vſque ad examen, quod ſemper ante prandium fiet per quartam horæ partem, in ſuis officiis, aut in aliquo exercitio corporali, aut labore manuum à Magiſtro Nouitiorũ præſcripto occupabuntur:* * *aliquid tamen temporis quotidie, præſertim ante prandiũ tribuant Regulis, & Doctrinæ Chriſtianæ, & alijs, quæ iudicio Magiſtri Nouitiorum cuiq; conuenient addiſcendis, & memoriæ mandandis.*

* Par.3. c.1. §. 20.

74. Poſt

74. *Poſt examen ſequatur prandium, quo abſoluto, horam integram recreationi dabunt, tam qui in priore, quam qui in poſteriore menſa pranſi erunt. Tempore autem recreationis, poterunt mutuo colloqui, dummodo pauciores quam quatuor non conueniant, niſi aliter Magiſtro videretur. Agent autem de exemplis vitæ Chriſti, vel Sanctorum, aut de his, quæ cum ædificatione in Societate fiunt, aut de re aliqua vtili in Domino.* Par. 3. c. 2. lit. D.

75. *Expleto recreationis tempore, audito campanæ pulſu, ſeſe ad cubicula recipiãt, (præter eos, qui in aliquibus officiis occupati erunt) vt aliquid legant, vel ſcribant, vel quid aliud agant, iuxta Magiſtri præſcriptum.*

76. *Poſt finitam horam, omnes cum Magiſtro conuenient, & penſum aliquod eorum, quæ antea memoriæ mandauerint, reddent.* * *poſtea explicabitur illis bis ſingulis hebdomadis, per dimidiam horam Doctrina Chriſtiana; deinde eam recitabunt vno ſtante, & interrogante, & aliјs reſpondentibus, vel ſe ſe inuicem interrogantibus, & inſtruantur in modo docendi illam, iuxta morem regionis. vno vero die cuiuſq; hebdomadæ, fiant Toni.* *Par. 3. c. 1. §. 20.

77. *His expletis, ad ſua officia, vel ad aliquid legendum, aut ad alias occupationes, ſe conferent:* * *deinde ante vltimam horam, quæ cœnam præcedit, per ſemihoram orationi vacabunt: ipſam vero horam vltimam ſequentem ante cœnam, partim officijs domeſticis, partim corporali exercitationi, vel alijs occupationibus, quas Magiſter præſcripſerit, impendent.*

Decret. 41. Congr. 2. & Can. 12, Cong. 1.

78. *Poſt cœnam, horam integram recreationi dabunt, reliquo tempore vſq; ad examen (* ‡ *quod ſemper fiet, antequam cubitum eant per quartam horæ partem, (poterunt aliquid legere, vel alia ratione ſe ad orationem ſequentis diei præparare, vel aliud facere, pro arbitrio Magiſtri Nouitiorum.*

* Par. 4. c. 4. §. 3. & 4.

79. *Nouitios inter ſe conuerſari non conuenit, ſed ſilentium inuicem, & cum alijs obſeruare, niſi in rebus, in quibus loqui neceſſe ſit, excepto recreationis tempore, de quo iam ſupra dictum eſt.*

Par. 3. c. 1. lit. D.

De examine eorum, qui biennio abſoluto in Scholaſticos approbatos admittuntur.

CAPVT V.

80. *POſtquam quis biennium nouitiatus, peractis experimentis, expleuerit, & ad interrogationes, quæ ſexto quoq; menſe fiunt, reſponderit, antequam vota Scholaſticorum emittat, interrogetur.* Par. 4. c. 3. §. 3.

81. *An velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debet, ac ſtudiorum modum, & tempus iuxta quod Superiori videbitur.* In Ex. c. 7. §. 3.

82. *An contentus futurus ſit eodem, atq; alij, modo, in Collegio agere, nulliſq; priuilegijs, aut prærogatiuis minimum omnium, qui in eo fuerint anteire, omnem ſui curam Superiori relinquendo.* In Ex. c. 7. §. 4.

83. *An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudijs abſolutis, ac probationibus peractis, Societatẽ ad viuendum in ea, & moriendum ingredi in eo gradu, quem Superior conſtituerit, ad maiorẽ* DEI *gloriam.* In Ex. c. 7. §. 5.

84. *Admoneatur, quod votis poſt bienniũ ab ipſo emiſſis non poterit ſine facultate Generalis à Societate noſtra recedere, nec ad aliam religionem, excepta Carthuſienſium, tranſire ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrenda iuxta Bullam Pij* V. *anno 1565. expeditã.*

De

De examine Scholaſticorum ſtudiis abſolutis.

CAPVT VI.

In Ex. c. 7. §. 7. *85. Scholaſtici ſtudiis ſuis abſolutis, ſtatim poſtquam ad tertium annum probationis peragendum miſſi fuerint, generatim interrogandi ſunt, an firmi in ſua deliberatione, & votis, & promiſſione* DEO *oblatis, antequam ad ſtudia ſe conferrent, permaneant; vt eorum ſtatus melius cognoſcatur, & ipſi magis in Domino iuuari poſſint.*

In Ex. c. 7. §. 8. *86. Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eiſdem interrogationibus, & examine, quo ſexto quoque menſe, antequam ad ſtudia mitterentur, interrogati fuerunt, vt Superioribus eorum memoria renouetur, & mutatio, ſi aliqua in rebus iam affirmatis accidiſſet, cognoſcatur.*

In Ex. c. 4. §. 39. *87. Poſtremo reddent rationem vitæ ſuæ, inchoando ab eo tempore, quo eam reddiderunt, quando ad ſtudia miſſi ſunt.*

REGVLÆ MODESTIÆ.

IN conuerſatione noſtrorum illud in vniuerſum dici poteſt, vt in omnibus externis actionibus, appareat in noſtris modeſtia, & humilitas coniuncta cum religioſa maturitate: ſpeciatim autem hæc obſeruanda erunt. Par. 3. c. 1. §. 4.

2. Caput huc illuc leuiter non moueatur, ſed cum grauitate, vbi opus erit; & ſi opus non ſit, teneatur rectum cum moderata inflectione in partem anteriorem, ad neutrum latus deflectendo.

3. Oculos demiſſos vt plurimum teneant, nec immoderate eos eleuando, nec in hanc, aut illam partem circumflectendo.

4. Inter loquendum cum hominibus, præſertim alicuius auctoritatis, non defigatur aſpectus in eorum vultus, ſed potius ſub oculos.

5. Ruga

5. *Rugæ in fronte, ac multo magis in naſo euitentur; vt ſerenitas exterius cernatur, quæ interioris ſit indicium.*

6. *Labia nec nimis compreſſa, nec nimium diducta.*

7. *Tota facies hilaritatem potius præ ſe ferat, quam triſtitiam, aut alium minus moderatum affectum.*

8. *Veſtes ſint mundæ, & cum religioſa decentia compoſitæ.*

9. *Manus, ſi non in ſuſtinenda veſte occupentur, decenter quietæ teneantur.*

10. *Inceſſus ſit moderatus ſine notabili feſtinatione, niſi neceſſitas vrgeret: in qua tamen, quantum poterit, decori ratio habeatur.*

11. *Omnes denique geſtus, ac motus eiuſmodi, ſint qui apud omnes ædificationem pariant.*

12. *Si plures ſimul erunt, ordinem præſcriptum à Superiore, bini, vel terni incedendo, ſeruent.*

13. *Si loquendum fuerit, meminerint modeſtiæ & ædificationis tum in verbis, tum in ratione, ac modo loquendi.*

IN-

INSTRVCTIO AD REDDENDAM CONSCIENTIAE RATIONEM IVXTA MOREM SOCIETATIS.

INtelligant ſinguli, dum rationẽ conſcientiæ ſunt reddituri, quãti momenti Pater noſter ſanctæ memoriæ IGNATIVS *id duxerit, ad maiorem Diuinæ bonitatis gloriam; vt ſubditi magis in ſpiritu cũ gratia vberiori proficiant, ac tanto maiore cum diligentia, amore & ſolicitudine iuuari, et à periculis conſeruari poſſint, vt quæ * in Examine, & Conſtitutionibus toties commendantur, & §. 40. ſummarij Conſtitutionum præſcribuntur, de reddenda ratione conſcientiæ, exacte ſeruentur. Proinde vnuſquiſque magna cum puritate, ſub ſigillo confeſſionis, aut ſecreti, aut quacumque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipſius conſo-*

* In Ex. c. 4. §. 34. & ſeq. & p. 4. c. 10. §. 5. & Par. 6. c. 1. §. 2.

conſolationem fuerit, totam animam ſuam integre manifeſtam faciat, nullam rem celando, qua Dominum vniuerſorum offenderit, poſt vltimam rationem redditam conſcientiæ; vel certe aperiat eos defectus, qui magis ab eo tempore grauant ipſius animam.

Capita vero, quibus conſcientiæ ratio reddi debet, hæc fere erunt: ex quibus cum ea retulerint, quæ ad plenam ſui manifeſtationem dicenda putauerint, petant à Superiore, vt eos interrogando iuuet, ac ſuppleat, ſi quid eſſe iudicet, quod ad maiorem DEI *gloriam & ſuorum notitiam ſcire velit.*

1. An viuat contentus iuxta ſuam vocationem.

2. Quomodo ſe habeat circa obedientiam etiam intellectus, paupertatem, caſtitatem, & vſum aliarum virtutum, et quarum præcipue ſtudio intentus ſit.

3. An ſentiat aliquas animi perturbationes, aut tentationes moleſtas, & de facilitate, ſeu difficultate, & modo eis reſiſtendi, & ad quos affectus, vel peccata ſit magis propenſus & incitatus.

4. An contra Conſtitutiones, vel Regulam aliquam

aliquam, vel ordinationem Superiorum firmum iudicium habuerit, vel contra eam diſputauerit.

5. Quid ſentiat de ipſo inſtituto Societatis, & medÿs, quibus illa vtitur ad ſuum finem conſequendũ, & quem experiatur in ſe zelum animarum.

6. Quomodo ſpiritualibus rebus ſit affectus, quantum temporis orationi tribuat, & num vocali, an potius mentali iuuetur, & vtri plus temporis tribuat, & quem modum in orando teneat.

7. Num in vſu rerum ſpiritualium conſolationem & deuotionem habeat, an vero contra deſolationem, ariditatem, & vagationem animi patiatur, & quomodo in iis ſe gerat.

8. De fructu quem ex communione, confeſſione, examine, præſertim particulari, & aliis exercitiis ſpiritualibus percipiat.

9. Num poſt vltimam rationem conſcientiæ, quam reddidit, maiorem an minorem fructum fecerit, & quem animum experiatur ad perfectionem conſequendam.

10. Quomodo obſeruet, quæ ex Conſtitutio-

nibus, & Regulis tum communibus, tum officij ſui ad eum pertinent.

11. De mortificationibus, pœnitentijs, & alijs exercitationibus, quæ faciunt ad ſpiritus profectum; & in ſpecie de præparatione ad iniurias, & ad alia, quæ ad Chriſti crucem pertinent, ferenda, atque de eorum deſiderio.

12. De ſocijs, & quomodo ex eorum conuerſatione proficiat in Domino, & an alicui plus ſit familiaris, quam alijs.

13. An auerſionem animi ſentiat ab aliquo, & an offenſus ſit in aliquo à Superioribus, vel Officialibus, vel quauis alia perſona, & quomodo ſit affectus erga Superiores.

14. An tentationes aliquas ſit paſſus, quas alij intellexerint, præſertim circa vocationem.

REGVLÆ PEREGRINORVM.

PErſuadeant ſibi, peregrinationis finem non tam eſſe corporis defatigationem, et vt multum iter conficiant, quam vt ex ea fructū aliquem ſpiritualem percipiant; atq; ex eo fine, & iter ipſum, & ceteros peregrinationis labores moderentur.

2. Litanias ſimul omnes quotidie in ipſo itineris ingreſſu, vel Itinerarium dicant; nec orationem, & conſueta examina prætermittant, & alias etiam Regulas obſeruent, quantum ratio itineris permittet.

3. Studeant frequenti oratione, & meditatione comitem itineris ſibi Chriſtum facere: & colloquijs interdum pijs, & religioſis, ac lectione alicuius libri pij moleſtias itineris leuare poterunt. quod ſi cum externis in via,

aut in hoſpitiis egerint, meminerint ꝓ ratione ſui gradus, habita ratione temporis, & perſonarum, ſermones de rebus ſpiritualibus inducere, & fructum aliquem, quoad poterunt, efficere.

In Ex. c. 4. §. 12. *4. Eleemoſynas ſimpliciter pro Chriſti amore petant; vt omni ſpe illa abiecta, quam in pecunijs, & rebus creatis habere poſſunt, integre, vera cum fide, & ardenti amore eam in ſuo creatore, ac Domino conſtituant; memores, à Chriſto Domino Apoſtolos ſine ſacculo, & pera miſſos; ipſum etiam Dominum non habuiſſe, vbi caput ſuum reclinaret.*

In Ex. c. 4. §. 12. & 26. *5. Indigentia, & penuria rerum corpori neceſſariarum probari exoptent, vt ad incommoditatem cibi, ſomniue capiendi libenter aſſueſiant:* * *iniurias vero, illuſiones, & opprobria, quæ illis in itinere inferri contigerit, patienter cum* DEI *gratia ferant, gaudeantque, materiam præberi ſibi imitandi aliquo modo Chriſtum Dominum, eiuſq; veſtibus, atque inſignibus ſeipſos induendi.*

* Ibidem §. 44.

6. Qui maioribus pollent ad viam peragendam viribus, eos, qui ſunt infirmiores, ſubſequi & non præcedere debent, & iter cuiuſque

diei

diei horum debilium infirmitate commenſuretur: quod ſi quis viribus deſtitueretur, iumento, aut alia ratione iuuari debet: qua in re non qualitatis perſonarum, ſed neceſſitatis, & caritatis fraternæ ratio eſt habenda.

7. *Si quis in morbum incideret, ita vt vlterius progredi non poſſet, nec expediret reliquos ibi moram trahere, ſi vicinum eſſet Collegiũ, aut Domus Societatis, eo eſſet æger (ſi modo morbus patiatur) deducendus: alioqui aliquis ex noſtris illi erit ſocius relinquendus, vt conſolationi ei ſit, & auxilio: ægro autem viribus reſtituto, cœptum iter ambo proſequentur.*

8. *Si in via ab honeſto, & pio amico inuitarentur, poſſet, qui præeſt, hoſpitalitatis beneficium admittere: tunc autem curare debent verbis, & religioſo exemplo hoſpites ædificatos in Domino relinquere.*

9. *Eiuſdem ædificationis, & exempli in omnibus hoſpitijs meminiſſe debent; ſobrietatis etiam in menſa, & modeſtiæ in conuerſatione numquam obliuiſcantur.*

10. *Cum in itinere ad Collegia, vel Domos Societatis diuertent, ſtudeant omnes bonum ædificationis odorem exemplo vitæ, ac morũ,*

noſtris relinquere. De rebus vero aut perſonis aliorum Collegiorum, aut Domorum nihil loquantur, aut tractent, niſi ad ædificationem.

11. *Si tranſierint per locum, vbi Domus, aut Collegium Societatis ſit, nihil ab externis nec pro ſe, nec pro alijs petant, aut accipiant, ſine facultate Superioris eiuſdem Domus, vel Collegij.*

12. *Omnes alij, qui iter faciunt ex noſtris equites, aut pedites, has regulas peregrinorum ſuo modo, quantum fieri poteſt, etiam ſeruent; & tam peregrini, quam reliqui, qui iter faciunt, patentes literas ſui Superioris habere curent.*

REGVLÆ MINISTRI.

EIVS officium erit, Præpoſitum, vel Rectorem iuuare in ijs, quæ in genere, vel in particulari ei commendabit: nec diſpenſandi, aut mutandi, aut quidquam faciendi, niſi ex eiuſdem præſcripto, facultatem habebit. Par.4.c.10. §.7.

2. *Valde commendatum ſibi exiſtimet quod pertinet ad obſeruationem Conſtitutionum, Regularum, Ordinum communium, & approbatarum conſuetudinum Domus, vel Collegij: ideoq; habeat in ſcriptis, & aliquando legat, tam communes omnium, quam particulares Superioris, & officialium Regulas; & eoſdem officiales ſuas habere, intelligere, atq; obſeruare curet.*

3. *Officiales viſitet quoties opus fuerit, obſeruando quomodo ſuũ officium exequãtur; quod*

ſaltem alternis diebus faciet, frequenter etiam viſitabit cubicula, & alia loca domus, vt videat, quomodo omnia habeant.

4. Cum quis ab officio aliquo amouetur, curet, vt is ſuum ſucceſſorem inſtruat de ratione exercendi illud, iuxta Regulas, & conſuetudines à Superiore approbatas.

5. Animaduertat in temporum mutationibus, quomodo in Collegio vel Domo fieri debeat horarum, ciborum, veſtiumq; mutatio, & Superiori in memoriam reducat, præſertim bis in anno, ſub initium veris & autumni: obſeruet etiam crebro, num aliquid deſit ex neceſſariis, aut abundet; eorumq; potiſſimum rationem habeat, qui in corporis cura minorem de ſeipſis ſolicitudinem gerunt; curetq;, vt adſit, cum Medicus ægrotos inuiſet.

6. Quotidie hora ſibi deſignata, de rebus omnibus domus rationem Superiori reddat, à quo excipiet in libello ad id parato, quæ ei facienda committet, & cum primum commode poterit, eidem referat, quæ executus fuerit.

7. Redigat Superiori in memoriam ea, quæ neceſſaria domui iudicabit, vt de coemendis rebus ad victum, & veſtitum neceſſarijs ſuis tempo-

temporibus, de fratrum nimio, aut exiguo labore, de ſanitate, & ſimilibus.

8. Notet, ac referat Superiori tam defectus, ſi quos vel Domi, aut in Collegio animaduerterit, vel aliunde intellexerit, quã quæcunq; alia quæ ad bonam gubernationem conuenientia ei occurrent: tum etiam circa res ſibi commiſſas, & quaſuis alias, vt quomodo ſe noſtri habeant circa Obedientiam, orationem, ædificationem, & in omnibus virtutibus profectũ, & ſtudium.

*9. Curet per æditũum, vel aliquem alium deſignatum obſeruari an omnes die ſtatuto communicauerint; & ſi quis intra tempus deſignatum ad confeſsionem, aut communionem non accederet, intelligat à Superiore, num *ſubtrahendus ei ſit cibus corporis, donec cibũ ſpiritus ſumat.* * Par. 3. c. 1. lit. Q.

10. Peculiarem habeat curam, vt domus munda ſit, & omnia vbique decenter ſuis locis compoſita; ſed præcipue in ijs, quæ ab externis videri ſolent.

11. Noctibus ſingulis portas domus, quibus in publicum exitur, videat an bene clauſæ ſint.

12. *Deſignet aliquem ex commiſſione Superioris qui communes lucernas domus opportuno tempore incendat, & extinguat, qui item publicas feneſtras ſuo tempore aperiat, & claudat, ac pro abluenda facie, & manibus in loco deſtinato aquam infundat, & pro ijs extergendis, mantilia, ab ijs, quæ in vſum refectorij ſunt, diſtincta, adhibeat, quæ, alia, Sacerdotibus, alia, non Sacerdotibus, deſtinata erunt, & bis ſaltem in hebdomada mutabuntur.*

13. *Studeat animos Patrum, & Fratrum inter ſe per beneuolentiam, & præſertim cum Superiore per obedientiam vnire, & ſi quid minus æquo animo aliquis ferret, velit potius in ſe (quoad fieri poteſt) quam in Superiorem, cauſam reijci, veluti in iniungendis pænitentijs, quas ipſe iuxta præſcriptum Superioris imponet, & tam in eis, quam in reprehenſionibus, ab animi perturbatione caueat, caritatemq; præ ſe ferendo ſtudeat vt illi quibus pænitentias imponet, merito ſibi iniungi cognoſcant.*

14. *Si quando abſente Superiore aliquid acciderit, quod adeo vrgeat, vt commode Superior expectari nequeat, id Miniſter, auditis*

Conſultoribus, exequi poterit, quamuis in ſpecie non ſit ipſi commiſſum; dummodo exiſtimet iuxta Superioris mentem id fore, ſtatimq; redeunti quod factum fuerit, referat. Quod autem ſibi ordinarie agendũ erit, abſente Superiore, ab eo curet intelligere.

15. *Si Subminiſtrum habuerit, vtatur eius opera in ijs, quæ commode per ſe facere non poterit, iuxta præſcriptum Superioris: ſi vero non habuerit, alternis ſaltem diebus ſingula cubicula viſitet, & alia quæ in officio Subminiſtri continentur, ſuppleat.*

REGVLÆ CONSVLTORVM

Par. 4. c. 10. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 14. *INtelligant quanti momenti ſit eorum officium, vt Superiores eorum conſilio, & relatione adiuti melius, & facilius gubernare poßint.*

Par. 9. c. 5. §. 2. *2. Sint amatores boni communis, illudque in omnibus conſultationibus præ oculis habeant: atque vt Diuinæ inſpirationi dent locum, & ſaniora ſint eorum conſilia, in ſuo ſenſu non nimis abundent.*

3. In conſultationibus ſynceram intentionẽ habeant, & à perturbatione liberam, vt fideliter, & debita cum modeſtia Caritatis, & Obedientiæ memores ſententiam dicant.

4. Sint inter ſe maximè Caritate coniuncti, & alter alterum honore præueniat, atq; apud alios alter alterius exiſtimationem verbis fa-

ctiſq;

ctiſq; tueatur. Si vero contingat aliquem in conſultationibus diuerſæ aut etiam ſingularis eſſe ſententiæ, nemo vllam ab eo alienationem, vel habeat, vel oſtendat.

5. Rem, de qua conſultatur, bene intelligant; nec ſint in dicendo præcipites; ſed negotio ſecũ cõſiderato, & oratione præmiſſa, præcipue cum de reb⁹ agitur difficilibus, ſententiã ſuam aperiant. quòd ſi quid ex tempore diſcutiendum proponeretur, & id ſibi maturius conſiderandum iudicarent, Superiori ſignificabunt.

6. Explicare breuiter debent ſententiæ ſuæ rationes: quòd ſi ad rem confirmandam aliorũ rationes eſſent diſſoluendæ, id etiam modeſte faciant.

7. Cum Superior Conſultoribus auditis aliquid ſtatuerit, iudicium ipſi ſuum illius iudicio ſubmittent, neq; extra conſultationem, aut quod ſtatutum fuerit, ſibi diſplicere, aut ſe in alia fuiſſe ſententia ſignificabunt; laudent potius Superioris conſilium apud alios, atq; tueantur. Quod ſi ob rei, de qua agitur, grauitatem, adhuc ſentirent ad alium Superiorem eſſe rem deferendam, quod nihil monitione ſua ſe effecturos ſperarent, re prius apud ſe maturius

rius conſiderata, & oratione præmiſſa ad immediatum illius Superiorem, aut ſi is non prouideat, ad ſupremum id facere ne prætermittant.

8. Etiam ſi non interrogentur, ſi quid tamẽ in mentem venerit, quod ad commune bonũ, vel alicuius perſonæ particularis pertineat, poterunt id Superiori proponere, vt is ſtatuat num ea de re ſit deliberandum, nec ne.

9. Conſultores neque ea, quæ quiſq; in conſultatione ſenſerit, neq; ea, quæ propoſita ſunt, aut definita, alijs ſignificare debent; præcipue cum res ipſæ ſecretum exigunt. Superioris autem erit ea quæ definientur, promulgare, cum opus eſſe iudicabit.

Par. 4. c. 17. § 7. *10. De literis ad Superiores ſuo tempore mittendis, ſeruent diligenter quæ in formula ſcribendi à Conſultoribus exiguntur. Et hæ literæ ſigillo quod apud Admonitorem erit, obſignatæ mittantur. nec quiſquam eorum ſciat, quid alius ſcripſerit.*

11. Si quis ex noſtris ad Generalem ſcripſerit, & Admonitori, aut alicui ex Conſultoribus tradere voluerit, is acceptas cum ſuis, aut

ſub

ſub ſuæ propriæ manus inſcriptione ad Generalem mittendas curabit.

12. *Si quid circa victum, veſtitum, labores, & occupationes Superioris, aut circa gubernationem, moderandum, augendum, vel mutandum cenſerent, illum præmiſſa oratione admonendũ curent, quod fere per Admonitorem faciant.* Par. 9. c. 4. §. 2. 3. & 4. & Can. 34. Cong. 1.

13. *Si quis cum eis de difficultate aliqua ſua, aut perturbatione agat, ita eum ſuis monitis, & conſilio iuuare ſtudeant, vt ſemper, quantum poſſint, exiſtimationem Superioris tueantur.*

14. *Ad omnia melius obeunda, Superiorũ ſuorum, & aliorum Officialium Regulas teneant, Conſtitutioneſq;, & reliqua omnia, quæ ad noſtrum inſtitutum, & adminiſtrationem pertinent, familiaria ſibi reddant.*

15. *Ita ſuum munus exequantur, vt nullam gubernationis partem ſibi aſſumant, atque ea ſubmiſſione ſe gerant, vt ceteris Obedientiæ exemplum præbeant.*

REGV-

REGVLÆ ADMONITORIS.

Par. 9. c. 4. §. 4. EA modeſtia, & humilitate officium ſuum obeat, vt ſubditum decet erga Superiorem, quem Chriſti loco habet: niti enim debet, ne huius muneris occaſione, reuerentia, atque Obedientia interior, vel exterior in ipſo debilior reddatur.

2. Animaduertat autem, ne reuerentia hæc, & Obedientia fidelitatem, aut neceſſariã libertatem opprimat, quo minus Superiorem admoneat de ijs quæ, præmiſſa oratione, proponenda in domino iudicabit.

3. Admoneat Superiorem de ijs, quæ maior pars Conſultorum ei dicenda iudicauerit: de aliis vero, quæ ſiue ipſi in mentem venient, ſiue ab alijs ſuggerentur, non facile eum admonebit, ſed de ijs dumtaxat, quæ non leuis momenti poſt orationem eſſe cenſuerit, ſiue illa

ad

adperſonam ſiue ad officium Superioris pertinebunt iuxta Conſtitutiones & Decreta.*

*Par. 9. c. 4. §.4. & c. 5. §. 2. & Can. 34. Cong. 1.

4. *Ea, quorum Superiorem admonuerit, meminerit tacitus apud ſe ſeruare; quamuis interrogatus à Conſultoribus de ijs, quæ ipſi commiſiſſent dicenda, vel à Superioribus, rationẽ ſui officij eis debebit reddere.*

5. *Cum Superior cuiuſpiam rei admonitus, illi remedium non adhibuerit, Admonitoris erit cum debita ſubmiſsione iterum, & ſæpius eum commonefacere: quod ſi emendationem non ſperat, facta prius oratione, id Superiori ſignificet.*

6. *Admonitoris erit ordinarias epiſtolas Conſultorum ſuis temporibus colligere, atque ad mediatos Superiores mittere, niſi eas illi alia via mittere voluerint, ſimulque referat eiſdem, vtrum illi ſcripſerint, an non.*

7. *Caueat, ne occaſione ſui officij debitam ſubordinationem, & obſeruantiam ſubditorum erga ſuos Superiores aliqua ex parte imminuat, aut debilitet.*

M 8. Si

8. Sigillum apud ſe habeat, quo ſuas, & Conſultorum ac aliorum noſtrorum literas, ſi ad eum detulerint, qui ad mediatos Superiores ſcribere voluerint, obſignare poſſit. Hoc tamen nulla ratione, ſine facultate Superioris, vti licebit, niſi in ijs litteris, quæ ad Superiores mediatos ſcribentur.

FOR-

FORMVLA SCRIBENDI.

MAgnopere iuuerit ad animorum vnionem in Societate, literarũ vltro citroque miſſarum inter inferiores, & Superiores frequens commercium, & crebro alios de alÿs certiores fieri, & audire quæ ex varÿs locis ad ædificationem, & eorum quæ geruntur cognitionem afferuntur. Par. 8. c. 1. §. 9.

2. *Superiores Domorum, & Rectores ſcribant ſingulis hebdomadis ad ſuum Prouincialem in Europa, in Indÿs vero, vt ſuis Prouincialibus viſum fuerit cõmodum & opportunũ.* Par. 8. c. lit. L. & Can. 28. Congr. 2.

3. *Scribant autem ad ſuum Prouincialem de ſtatu perſonarum, & rerum omnium, non ſolum quæ inter noſtros, ſed etiam quæ per miniſteria Societatis erga externos in Domibus ſuis, vel Collegÿs fiunt; & non tantum*

de his, quæ recte ſe habent, ſed etiam de his, quæ ſecus; & quoad fieri poterit, curent vt omnia tanquam præſentia Prouincialis cernat.

Par. 6. c. 4. §. 4.

*4. Primo quoque tempore ad ſuum Prouincialem ſcribant Superiores Domorum, & Rectores de obitu eorum, qui in ſuis locis decedunt: Prouincialis vero reliquos de ſua Prouincia admonebit vt quamprimum * ſolitis ſuffragijs, & orationibus eorum animæ iuuentur, & ſtatim Præpoſitum Generalem, & vicinos Prouinciales certiores reddat, vt ſimile officium præſtare poßint.*

* Can. 11. Cong. 3.

Par. 8. c. 1. lit. L. & Can. 28. Cong. 2. ‡ Par. 4. c. 2. §. 2.

5. Mißi ad fructificandum in agro Domini, ſcribant ad ſuũ Prouincialem, aut ad eum, quem ille deſignauerit, ſingulis hebdomadis, vel quoties ipſis fuerit præſcriptum, ‡ vt per crebram literarum communicationem, quantum fieri poteſt, totum ſucceſſum ſuarum miſſionum illi declarent.

Par. 8. c. 1. lit. L. & Can. 28. Congr. 2.

6. Prouinciales Superioribus Domorum, & Rectoribus, ac ijs, qui in mißionibus verſantur, ſingulis menſibus, priuatis autem perſonis quibus, & quando opus erit, ſcribant.

Par. 8. c. 1. lit. L. &

7. Prouinciales omnium Prouinciarum Europæ ſcribant ad Generalem ſemel quolibet menſe:

menſe: Rectores autem, & Superiores Domorum, & Magiſtri Nouitiorum tertio quoque menſe. Can. 28. Cong. 2.

8. *Prouinciales Indiarum ſcribant Præpoſito Generali, quando ſe obtulerit nauigationis commoditas: Rectores vero, & Superiores Domorum, ac Magiſtri Nouitiorum ex Indiis ſemel, ex Braſilia, & noua Hiſpania bis in anno, ſi ſe obtulerit occaſio.* Can. 28. Congr. 2.

9. *Prædicti omnes extraordinarie ſibi mutuo ſcribant quoties neceſſitas vrgebit.* Par. 8. c. 1. lit. L. & Can. 28. Cong. 2.

10. *Superiores Domorum, & Collegiorum, & Magiſtri Nouitiorum ſcribant ad Generalem, quæ alicuius momenti fuerint, etiamſi approbante Prouinciali fiant: Illa vero potiſſimum ſcribant, in quibus Prouincialis admonitus, vel non prouidet, vel prouidere nequit, vel poſtquam Prouincialis cum illis tractauerit, ipſi ab eius iudicio diſſentiunt: ſed tunc quidem addant, quid Prouincialis reſponderit, & quibus rationibus ipſi ab eo diſſentiant, interim tamen ei per omnia obediant.*

11. *Cum Prouinciales ſcribent Generali, curabunt vt ſtatum Domorum, & Collegiorum ſuorum, ac totius Prouinciæ bene explicent, &*

ſuppleant ſi quid intellexerint, quod Superiores Domorum, & Collegiorum minus declarauerint, & in vniuerſum ita ſcribere debent, vt Generalis omnium rerum, omniumque perſonarum, ac Prouinciarum ſtatum, quoad eius fieri poßit, ante oculos habeat.

Can. 28. Cong. 2. *12. Generalis ad Prouinciales ſcribet ſecundo quoq; menſe, ad Rectores vero & Præpoſitos Locales ſexto quoq; menſe, niſi aliqua neceſſitas prius ad reſpondendum ſuadeat.*

13. Si quis noſtrorũ aliquid per literas cum Præpoſito Generali, aut ſuo aliquo alio mediato Superiore tractare velit, ne impediatur, nec ipſorum literæ ad eos ſcriptæ aperiantur, neq; mediatorum Superiorum ad ipſos.

14. Literæ noſtrorum, quæ negotia continent, ſolum ad Præpoſitum Generalem, & non ad alios, qui cum ipſo agant, deſtinentur; poterit tamen ad eos ſcribi, vt illa tractari, & expediri curent.

15. Literæ negotiorum, ad quorum expeditionem Procuratoris Generalis opera, aut informatione opus erit, proprijs literis ad Præpoſitum Generalem ſcribantur, adiecta exterius litera. P. ſub inſcriptione earum.

16. Ne-

16. *Negotia maioris momenti, ex vtraque India, & Braſilia ternis exemplis ſcribantur, binis autẽ ex reliquis Prouincijs, ſi ſit periculũ ne literæ intercidant, vel certe in proximis literis earum ſumma repetatur, et vt inueniantur, cum opus fuerit, quæ ſcripta ſunt ad Generalem, exemplum eiuſmodi literarum, vel earum ſummam in libro aliquo, qui ſcribunt, apud ſe retineant.*

17. *Si quid ſecreti ſcribendum, vel ſoli Superiori committendum ſit, ſeorſum in propria epiſtola ſcribatur, quæ cum alijs in eodem faſciculo colligata includatur, adiecto exterius (ſoli) ſub inſcriptione eiuſdem epiſtolæ: quod ſi eiuſmodi epiſtola ſola mitteretur, alia charta inuoluatur, quæ abſque (ſoli) inſcriptionem habeat.*

18. *In rebus, quæ ſecretum requirunt explicandis, his vocabulis vtendum erit, vt ea intelligi niſi à Superiore non poſſint; modum autem præſcribet Generalis.*

19. *Nullus inferior, niſi morbo impeditus, literas ad Superiorem ex ſua commiſſione ſcribi faciat.*

20. *Conſultores Rectorum, & Superiorũ Lo-*

calium literas obſignatas ad Prouincialem dabunt bis in anno, menſe Ianuario, & Iulio, & ad Generalem ſingulis annis menſe Ianuario: Conſultores vero Prouincialiũ ad Generalem menſe Ianuario, & Iulio niſi res aliqua ita vrgeret, vt de illa, etiam extra hæc tempora ſcribendum iudicarent.

21. Iis literis ſyncere, & ſine amplificatione omniq; priuato, aut humano reſpectu ſemoto, ſignificabunt, quid ſibi de Superioribus quorum ſunt Conſultores, & de eorum adminiſtratione, ac rerum ſtatu ſcribendum in domino videatur, oratione tamen præmiſſa, & re prius diligenter conſiderata.

Par. 4. c. 17. § 7. *22. Vt Rector Vniuerſitatis de omnibus Præceptoribus, & alijs de Societate; ita etiam Cancellarius & Conſiliarij Vniuerſitatis de ipſo, ac alijs ſcribent ſemel ſingulis annis menſe Ianuario Præpoſito Generali, & bis in anno menſe Ianuario, & Iulio Prouinciali.*

Par. 4. c. 17. lit. L. *23. Huiuſmodi literæ Conſultorum, & horum Officialium Vniuerſitatis mittantur obſignatæ, nec quiſquam eorum ſciat, quid alius ſcripſerit.*

24. Quiuis Præpoſitus, & Rector habeat librum,

brum, in quo ſcribantur Viſitationes Domus, vel Collegij à Generali approbatæ, in quo etiam ſcribantur ordinationes aliæ alicuius momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab ijs quæ temporariæ ſunt, ſeparatim notentur; alia vero quæ Viſitator, & Prouincialis præſcripſerint, in alio libro ſcribantur.

25. *Si quid ſcribendum eſſet de rebus, quæ externorum aliquem attingerent, ita ſcribatur, vt etiam ſi literæ in eius manus inciderint offendi non poſſit.*

De literis annuis.

26. *SVperiores Domorum, atq; Rectores curent ea obſeruari, quæ in dies in eorum Domibus Collegiiſq; per noſtros Dominus operari dignatur, quæq; ad noſtrorum conſolationem, ac proximorum ædificationē pertinent, ex quibus ſeligant optima quæq;, atq; in ordinem redacta, ſub finem cuiuſq; anni ad ſuum Prouincialem mittant.* Par. 8. c. 1. lit. M. & Decret. 73. ac can. 28. congr. 2.

27. *Prouinciales ex omnibus Superiorum Localium, atq; Rectorum ſuæ Prouinciæ, & eorum, qui in Miſſionibus verſantur, epiſtolis,*

reiectis vel additis ijs, quæ videbuntur, ſingulis annis menſe Ianuario, rerum geſtarum capita latine collata, ex quibus deinde vna literæ annales Romæ conficiantur, manu ipſorum ſubſcripta Romam ad Generalem deſtinent.

28. In ea compendiaria narratione hic ordo ſeruabitur: Recenſebunt initio numerum noſtrorũ in vniuerſum, tum etiam ſingulis Domibus, Collegijs, & Miſſionibus nominatis, quot ſint in ijs Sacerdotes, Præceptores, Scholaſtici, & Coadiutores temporales, itemque quot admiſſi ſint eo anno in Societatem, quotque è vita deceſſerint: neque deinde neceſſe erit ad ſingula Collegia aut loca redire, niſi aliquid in ijs contigerit peculiari narratione dignum.

Par. 8. c. 1. lit. M.

29. Agent primo de profectu noſtrorum in Domino, & explicabunt ſi quid in eo genere ad ædificationẽ facere poſſit: deinde de miniſteriis Societatis erga proximos, vt de concionib⁹, lectionibus ſacris, doctrina Chriſtiana, & exercitiis ſpiritualibus, viſitatione carcerum & hoſpitalium, reconciliatione diſſidentium, de pænitentium frequentia, & de aliis noſtri inſtitu-

ſtituti pijs operibus ; ita tamen vt ea tantum commemorentur, quæ ſunt alicuius momenti. Item de Scholis, & diſcipulorum numero, & profectu præſertim in Vniuerſitatibus, & Collegiis maioribus, de bona item Societatis exiſtimatione., de contradictionibus autem, & perſequutionibus, ſi quæ fuerint, ea tantum attingant, quæ ædificationi fore videbuntur. Dicent etiam de piorum erga noſtros caritate, & eleemoſynis paulo inſignioribus.

30. Hæc omnia exponent quam pleniſſime fieri poterit (ſemper tamen vitata nimia prolixitate) adhibitis omnibus circumſtantiis, etiam nominibus eorum, qui eas res geſſerunt, vt ſi opus fuerit, aliquando conſcribi poſſit hiſtoria. Qua etiam de cauſa cum aliquid occurret dignum memoria, quod tamen propter aliquam cauſam non expediat omnibus vulgari, id ſcribent ſeparatim integre, & perfecte ; in illa autem communi narratione vel omnino reticebunt, vel ea tantum excerpent, quæ ædificationi eſſe poſſunt. Et quæ ad externos pertinent, ita narrentur, vt in ea ipſa domo aut ciuitate, vbi ſcribuntur, ac vbique publice legi citra cuiuſquam offenſionem poſſint.

21. Cum

31. *Cum literæ annuæ Romæ confectæ ad Prouincias mittentur, legantur quam primū in ſingulis Domibus, & Collegiis. Et vt Coadiutores noſtri temporales ex latinis etiam literis fructum aliquem percipiant, ſit aliquis qui illarum ſummam, aut interpretationem aliquo modo eis explicet, neq; vltra duas hebdomadas retineri debent, vt ad reliqua loca citius deferantur: poſtquam vero vbiq; perlectæ fuerint, in præcipua Domo, vel Collegio eiuſdem Prouinciæ aſſeruentur, & ſimul conſuantur.*

De Catalogis & Informationibus annuis.

Par. 8. c. 1. lit. N. & p. 9. c. 6. §. 3. & Can. 28. Congr. 2.

32. A*D clariorem omnium noſtrorum cognitionem, Superiores Domorum, & Collegiorum duos catalogos conficiant ante id temporis, quo Procuratores Prouinciarum ad Generalem veniunt, ita exacte, ac ſi nunquam miſſi fuiſſent: in primo deſcribantur omnes, qui in ſuis Domibus vel Collegiis, ac miſſionibus ſunt, in quo contineatur vniuſcuiuſq; nomen, cognomen, patria, ætas, vires, tempus Societatis, ſtudiorum, & miniſteriorum, quæ exer-*

exercuit, & gradus in literis, ſi quos habet, & an Profeſſus, vel Coadiutor ſit, &c. & à quo tempore.

33. In ſecundo catalogo dotes, & qualitates vniuſcuiuſque deſcribantur; videlicet, ingenium, iudicium, prudentia, experientia rerũ, profectus in literis, naturalis complexio, & ad quæ Societatis miniſteria talentum habeat: quæ omnia diligenter, re DEO *prius commendata, & mature conſiderata, & omni priuato affectu ſemoto, ſyncere, & breuiter perſtringenda erunt, & vtrumq; catalogum ad ſuum Prouincialem mittant.*

34. Sub finem cuiuſque anni interiecti, tertium etiam alium breuem catalogum ad Prouincialem mittant, continentem nomina, & miniſteria, in quibus vnuſquiſque noſtrorum occupatur: mittant etiam ſupplementum primi, & ſecundi catalogi, in quo ea tantum adnotabunt, quæ eo anno de nouo occurrerint addenda; vt qui in Societatem interim fuerint admiſſi, aut ab ea defuerint, vel quod mortui ſint, vel alia quauis cauſa.

35. Hunc tertium catalogum, & ſupplementum primi, & ſecundi catalogi totius prouin-

ciæ,

ciæ, cum narratione pro annuis litteris, de qua dictum eſt, ad Generalem mittet Prouincialis menſe Ianuario: primum vero, & ſecundum per Procuratorem Prouinciæ ad eundem ſigillo ſuo obſignatos perferendos curabit: Quod ſi quid ipſi in his catalogis, & informationibus notandum addendumue videretur, id ſeorſum ad Generalem ſcribat.

REGVLÆ PRÆFECTI RERVM SPIRITVALIVM.

*PRæfectus rerum ſpiritualium cognitionē inſtituti Societattis, & zelum boni progreſſus ipſius habeat, & in obedientia, & Humilitate exemplum aliis præbeat, * & amabilem ſe eis exhibeat, vt ad eum omnes confugiant, confidenterq; ſua omnia detegant, & ab eo conſolationem, & auxilium ſperent in Domino.* Par. 4. c. 10. §. 7. * Par. 3. c. 1. §. 12.

2. *Inſtruat noſtros priuatim, ſecundum vniuſcuiuſque captum, quomodo interius, & exterius ſe habere debeant, & ad id exhortetur, & in memoriam redigat, & amanter admoneat, ‡ præſertim vt puram habeant intentionem diuini ſeruitij, et familiaritatem cum* DEO *in ſpiritualibus deuotionis exercitiis & zelum ſyncerum animarum.* Par. 3. c. 1. §. 12. ‡ P. 10. §. 2.

3. Peta

3. Petat quem procedendi modum in oratione, & examine habeant, & ſi contra aliquẽ defectum examẽ particulare faciant, & ſi contra inordinatos affectus propria remedia adhibeant, & in ſolidis virtutibus acquirendis, præſertim in Obedientia quid obſeruent, & de pœnitentiis, & aliis deuotionibus.

4. Sicubi in his à rectitudine deflexerint, eos dirigat, iuxta modum Societatis; erga cuius inſtitutum, curet, vt omnes bene affecti ſint, & det operam, vt orandi, & meditandi modos, quos docuit Pater noſter IGNATIVS *in libro Exercitiorum, retineant, & vt illo libro familiariſsime vtantur; videatq; ne dum noſtri deuotionem habere procurant, caput lædant, aut vires corporis nimis debilitent.*

5. Verſatum ipſum eſſe oportebit in lectione librorum ſpiritualium, & vnicuique decernat tempus, * *& modũ cum fructu eos legendi, qui ſint faciliores, & noſtro inſtituto magis conuenientes.*

* Par. 3. c. 1. §. 20.

6. Peculiarem habeat curam conſolandi afflictos, & tepidos exhortandi, remedia pro cuiuſque infirmitate, vel neceſsitate adhibendo; qualia ſunt frequentius communicare; plus

tem-

temporis orationi impendere, Exercitia ſpiritualia facere, plus aliquid pænitentiæ aſſumere, libros aliquos ſpirituales legere, & ſimilia. Quæ autem ex his ipſe concedere poßit, & in quibus ad Superiorem recurrendum ſit, ab eo intelligat.

7. Parem quoque adhibeat diligentiam, vt Coadiutores temporales quieti ſint, & ſorte Marthæ contenti, * & pro eorum captu illos inſtruat, ‡ myſteriaq; Roſarij doceat, vt maiore deuotione illud recitare poßint. Par. 1. c. 2. §. 2. * Par. 3. c. 1. §. 20. & lit. R. ‡ Par. 4. c. 4. lit. C.

8. Doceat omnes, vt præmiſſa oratione, & cum magna reuerentia ad Sacramentum altaris accedant, & poſt eius perceptionem per aliquod temporis ſpacium orent, & gratias agant.

9. Præter eos, quos ſatis inſtructos Superior iudicauerit, cum vnoquoq; agere de his vltra menſem ne differat; ſæpe vero conſideret, quem fructum bonorum operum ex oratione, & ex reliquis rebus ſpiritualibus colligant, vt in dies magis in Domino proficiant.

10. In his autem omnibus videat, ne ordo vnicuique præſcriptus impediatur, ac præſer-

tim ſtudia illorum, qui literis dant operam, niſi cum Superior aliter iudicauerit.

11. Curam peculiarem habeat Nouitiorum, ſi qui Domi, vel in Collegio fuerint, niſi à Superiore aliunde proſpectum ſit, & erga eos obſeruare ſtudeat ea, quæ iuxta Magiſtri Nouitiorum, & Examinatoris Regulas obſeruari commode poterunt.

REGVLÆ PRÆFECTI ECCLESIÆ.

1.

CVret, vt Aedituus Regulas ſuas obſeruet, quas Præfectus ipſe apud ſe etiam habeat.

2. Præbeat illi catalogum ſingulis diebus ſabbathi, quo dies feſti, ac ieiuniorum proximæ hebdomadæ contineantur, vt eum in refectorio recitet in cœna diei Dominicæ ſequentis.

3. Singulis diebus ſabbathi veſperi in Sacriſtia ſcripto proponat, quemadmodum quotidie Sacra ſint facienda ſequenti hebdomada, & quo ordine rem diuinam in Altari ſummo facturi ſint, qui ad hoc fuerint deſignati.

4. Detur opera, ne in Altari maximo deſit vnquam Sacrum quo tempore celebrari ſolet, habeaturq; ratio, ne plura Sacra ſimul inchoentur, ſed commode omnia ſuis ſpaciis diſtinguantur.

Par. 6. c. 4. §. 3. 5. *Curam gerat Miſſarum, & orationum, quæ pro defunctis Societatis,* * *& pro Fundatoribus, & Benefactoribus,* ‡ *ac pro ipſa Societate fieri debent, quas ex ſubiecto catalogo intelliget; & catalogum earum quæ ſecundum noſtrum inſtitutum, & ex præſcripto Generalis ordinarie faciendæ ſunt, referat in duas tabellas, quarum alteram appendat in Sacriſtia, alteram in alio conuenienti loco; quæ initio cuiuſque menſis publice in refectorio legetur.*

* Par. 4. c. 1. & p. 7. c. 4. §. 3. & 4.
‡ Par. 10. §. 1.

6. *Cum Superior aliquid in Sacro* DEO *commendari, aut Sacra ipſa, quæ ab omnibus facienda ſint, applicari ad finem aliquem iuſſerit, curet ſcribi in ſchedula in Sacriſtia affigenda.*

7. *Quæcunque autem ex his non ab omnibus facienda erunt, ea Præfectus vnicuique priuatim ſignificanda curabit.*

8. *Librum habeat vbi mandata Superiorum de his rebus, ſi aliquandiu duraturæ, aut non ſtatim faciendæ ſint, ſcribantur, ne memoria excidant, & cum fuerint adimpleta, deleantur.*

Par. 4. c. 1. §. 3. 9. *In Collegiis & Domibus probationum, curet*

curet iuxta ordinē Superioris de candela danda Fundatoribus iuxta Conſtitutiones.

10. *Si quando externi Sacra aliqua fieri poſtulauerint, ſe Superiorem conſulturum reſpondeat; niſi eius animum perſpectum iam habeat.*

11. *Externos Sacerdotes ad faciendum Sacrum in noſtro templo, non ſine delectu admittat; ſed eos tantum, qui ædificationi ſint, præſertim notos, idque iuxta ordinem Superioris: & intelligat an à ſuo Ordinario legitimam habeant facultatem.*

12. *Videat an Sacerdotes Regulas ſuas obſeruent, & num barbam, & coronam decenter tonſam habeant.*

13. *Per ſe, vel per alium à Superiore deſignatum promouendos ad Sacerdotium inſtrui curet, videat vt ad Romanæ Eccleſiæ ritum tam ij, quam omnes Sacerdotes ſe accōmodent, * & ne confeſſiones audiant, niſi ſint legitime approbati.* Par. 4. c. 8. §. 2. *Par. 7. c. 4. §. 5.

14. *Animaduertat, ne vllæ pro Sacris faciendis aut confeſſionibus audiendis eleemoſynæ admittantur.* in Ex. c. 1. §. 3. & p. 6. c. 2. §. 7. & p. 10. §. 5. Par. 6. c. 2. §. 8. &

15. *Nulla ſit in eccleſia arcula, in quam Elee-*

Can.23. Cong. 2. *moſynæ coniiciantur, ſiue pro nobis, ſiue pro alijs.*

16. Det operam, vt Sanctiſſimum Domini Noſtri Corpus decenter in cuſtodia cõſeruetur, diligenter cauens, ne vnquam in ea Sacramẽtum deſit, habita communicantium ratione, & vt ſaltẽ decimoquinto quoq; die innouetur, & Sacris abſolutis in tabernaculo claui obſeretur.

17. Quando noſtri in templo communicauerint, curet Præfectus, vt id faciant ſeparatim ab externis.

18. Oleum Sanctum, vt oportet, aſſeruatũ ſingulis annis renouet, & Sanctorum reliquias (quæ quidem mobiles fuerint) in tabernaculo ad id deputato decenter cuſtodiat: ſi quando autem deuotionis cauſa oſtendendæ erunt, duo cerei accendantur; atq; huius tabernaculi clauem vnam ipſe habeat, & alteram diuerſam Præpoſitus, aut Rector.

19. Cruces, Calices, ornamenta, & reliqua id genus, vt par eſt cuſtodiantur; nec deſint velamina ad cooperiendos calices, & alia ad diuinum cultum, & ornatum neceſſaria.

20. Mutari faciat Altarium, & Sacerdo-

tum

tum ornamenta, quod ad colorem attinet, habita temporum, & Feſtorum ratione, iuxta ritum Romanæ Eccleſiæ.

21. *Cum templum ornandum fuerit, nihil ſine facultate Superioris ad eam rem commodato ab externis petat; detq́; operam, vt quod acceptum fuerit, accurate cuſtodiatur, & dominis quam primum reddatur.*

22. *Si templum inſtauratione, aliqua in parte indiguerit, aut alijs ad diuinum cultum neceſſariis, prouideat, ſicut ipſi à Superiore fuerit præſcriptum.*

23. *Superiori in memoriam redigat, vt aliquos deſignet, qui de concionibus, & modo cōcionandi iudicare poſsint; quorū ſaltem vnus concioni interſit, vt Concionatorem, cum opus fuerit, et Superiori videbitur, admonere poſsit.* Par. 4. c. 8. lit. C.

24. *Conciones, & lectiones templi horæ ſpatium ſuperare non debent: eo vero ordine Miſſæ dicantur, ne impediant, quo minus conciones tempore præfixo inchoentur.*

25. *Aduertat ne viri in templo mulierum locum occupent, neue ex aduerſo earum, quantum fieri poterit, maneant.*

26. *Curet ne domi deſint Confeſſarij, qui ne-*

ceſſarij in templo noſtro ſunt, & vt confeſſiones veſpere decenti hora abſoluantur.

Par. 7. c. 4. §. 5. & lit. D.

27. Pridie Palmarum Confeſſarios admoneat, vt Conſtitutionem illam obſeruent, quæ ad externos ad ſuas Parochias dimittendos Euchariſtiæ ſumendæ gratia pertinet, & ante id tempus, ſi conſuetudo regionis id poſtulauerit.

Par. 6. c. 3. lit. B. & & Can. 9. Congr. 3.

28. Officia Hebdomadæ Sanctæ, & veſperæ (ſi hæ dicentur) fiant tono ſimplici more Societatis ſine cantu etiam firmo, niſi vbi Generalis Præpoſitus diſpenſauerit: id autem quod de veſperis dictum eſt, de Benedictione cadelarum, & ramorum intelligatur.

29. Cum aliquid petendum erit pro Eccleſia, aut vſu Sacriſtiæ, intelligat in ea re Superioris voluntatem, eamq; exequatur; cunque pecuniæ alicuius momenti ſumma dabitur, aut colligetur, eam deponat apud Procuratorem in ſcrinio aliquo, cuius clauem vnam Superior habeat, & alteram diuerſam ipſe Præfectus.

30. Librum habeat, in quo eleemoſynarum, quæ pro Eccleſiæ vſibus dantur, & expenſarũ rationes conſtent.

31. Pan-

31. *Panni omnes linei ſemper mundi ſeruentur, & ſeparatim corporalia, atque etiam purificatoria (quæ quatuor cruces in angulis habeant) lauentur, & vtrorumque ablutio, & cineres eorum, quæ vetuſtate conſumpta comburuntur, in ſacram piſcinam mittantur.*

32. *Catalogum vnum rerum omnium Eccleſiæ mobilium quæ alicuius momenti ſunt, cuſtodiat; in altero vero illa ſcribantur, quæ aut noua ſibi traduntur cum die, anno, &c. aut vetuſtate conſumuntur, vt poßit cum exigetur, prioris catalogi rationem reddere: ſæpe etiam res pretioſiores inſpiciet, ne aut lædantur, aut amittantur, arcis in quibus ſeruantur; & Sacriſtiæ ianuis bene clauſis, & munitis.*

33. *Cum noſtrorum aliquis extremum diem obierit, ſpatio diei naturalis decenter teneatur, niſi ratione mali odoris, aut ex alia iuſta cauſa, anteuerti hoc tempus Superiori poſſe videretur.* Par.6. c. 4. lit. B.

34. *Obſeruetur circa veſtitum Sacerdotum mortuorũ, quod de viuentibus dicitur in Con-* Can. 27. Cong. 1.

ſtitutionibus, vt ſcilicet vtamur eo modo, quo Sacerdotes honeſti eius regionis, in qua verſamur vti ſolent: fratres vero qui Sacerdotes non ſunt, ſepeliantur eo modo induti, quo alij Clerici honeſti, qui Sacerdotes non ſunt, ſepeliri ſolent.

Par.6. c. 4. §.3. & can. 37. cong. 1.

35. *Curam ſuſcipiet ſepulchri, candelarum, & precum, quæ conſueto more dicuntur, rerumq; ceterarum, quæ ad eam rem erunt neceſſariæ.*

CAT

CATALOGVS MISSARVM ET ORATIONVM, QVAE NOSTRIS PRAESCRIBVNTVR.

Sacra iuxta noſtrum inſtitutum à Sacerdotibus Societatis ordinarie facienda.

Singulis annis.

IN principio cuiuſq; anni vnuſquiſque Sacerdos Miſſam celebret pro noſtra Societate.

Orationes iuxta noſtrum inſtitutum, ab ijs, qui Sacerdotes non ſunt, ordinarie faciendæ.

Singulis annis.

Par.10. §.1. ET ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem integrum Roſarium Dominæ noſtræ, videlicet centũ quinquaginta Aue MARIA, & quindecim

Pa-

2. *Singulis annis præſcripto die, in quo memoria fundationis Collegij, vel Domus ſit, Miſſa cum ſolemnitate pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, et benefactoribus viuis, & defunctis celebretur; et reliqui Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo habitauerint, pro eiſdem ſua Sacrificia offerant.* Par. 4. c. 1. §. 2. & Can. 18. Congr. 3.

Singulis menſibus.

3. *In principio cuiuſque menſis vnuſquiſque Sacerdos Miſſam celebret pro noſtra Societate.* Par. 4. c. 1. §. 2.

Pater noſter, aut tres coronas.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam partem Roſarij recitent.

Singulis menſibus.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem tertiam Roſarij partem, aut vnam coronã recitent.

4. *Initio cuiuſq; menſis omnes Sacerdotes, qui in Collegio, vel Domo fuerint, pro Fundatore proprij Collegij, vel Domus, & benefactoribus viuis, & defunctis ſemel Miſſæ ſacrificium offerant.* Par. 4. c. 1. §. 2.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam Roſarij partē recitent.

Singulis hebdomadis.

5. *Singuli Sacerdotes pro illis de Societate, qui extra Prouinciam moriuntur, ſemel in quauis hebdomada Miſſæ Sacrificium offerant.* Can. 11. Cong. 3.

Singulis hebdomadis.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem vnam coronam, aut tertiam Roſarij partē recitent.

6. *Singulis hebdomadis, vbicunque fuerint decem, vel pauciores Sacerdotes, pro noſtra Societate vna Miſſa à deſignato à Superiore* Par. 10. §. 1.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem ſeptem Pater noſter, et ſeptem Aue Maria recitent.

Et

dicetur; duæ verò, ſi fuerint plures, quã decem; tres autem, ſi fuerint plures, quã viginti; et ita deinceps in reliquis decadibus, ſi numerus Sacerdotũ fuerit maior.

7. *Singulis hebdomadis pro Benefactoribus viuis, et defunctis propriæ Domus, vel Collegij præter eas, quæ pro Fundatore dicuntur, vna, aut duæ, aut plures Miſſæ pro numero Sacerdotũ offerantur, ſeruando ordinem modo prædictum.* Par. 7. c. 4. §. 4.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem ſeptem Pater noſter, & ſeptem Aue Maria recitent.

8. *Singulis hebdomadis Miſſa ſemel pro Fũdatore proprij Collegij, vel Domus & benefactorib⁹ viuis et defunctis à deſignato à Superiore celebretur.* Par. 4. c. 1. §. 1.

Et vnus ex ijs, qui Sacerdotes non ſunt à Superiore deſignatus, ad eandem intentionẽ vnam coronã, aut tertiam partem Roſarij recitet.

Et

9. *In Domibus & Collegiis, quæ ſaltem viginti ex noſtris alere poſſunt, etiam ſi non habeant propriũ Fundatorem, fiant pro ijs viuis, & defunctis, qui eorum fundationem notabiliter adiuuerũt, eadem Sacra quæ pro Fundatoribus ordinarie fieri ſolent.*

Par. 4. c. 1. lit. E.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem pro eiſdẽ facere debent eaſdem orationes, quæ pro Fundatoribus ordinarie fieri ſolent.

Sacra ab eiſdem extraordinarie facienda.

Orationes ab eiſdem extraordinarie faciendæ.

10. *Cum primum Societas in Collegij alicuius poſſeßionem venerit, quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro ſuperſtite Fundatore ipſius, ac Benefactoribus.*

Par. 4. c. 1. §. 4.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem Roſarium integrũ aut tres coronas recitent.

11. *Cum ex hac vita*

Par. 4. c. 1. §. 4.

Et ſinguli, qui Sacer-

idem Fundator exceſſerit, ſinguli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illius, & Benefactorum faciant.

Par. 4. c. 1. lit. D.&E.

12. *Idem iudicium erit de Communitatibus, vel Rebuſp. quæ non moriuntur: fient enim tria Sacra pro viuentibus, et tria pro defunctis earum. Sic etiam faciendũ, quando plures ſimul fundationem conſtituunt.*

Can. 18. Congr. 3.

13. *Cum primum Societas in alicuius Domus profeſſæ poſſeſſionem venerit, quilibet Sacerdos intra illam Prouinciam ter Sacrũ faciat pro ſuperſtite Fundatore ipſius, ac benefactoribus, & quan-*

cerdotes non ſunt, ad eandem intentionem Roſarium integrũ aut tres coronas recitent.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, integrum Roſarium, aut tres coronas pro viuẽtibus Communitatibus, & totidem pro defunctis earum recitabunt. Similiter facient, quando plures ſimul fundationem cõſtituunt.

Et ſinguli eiuſdem Prouinciæ, qui Sacerdotes non ſunt, integrũ Roſarium, aut tres coronas pro ſuperſtite Fundatore, ac benefactoribus; & quando vita functus fuerit, alterum Roſarium integrum

do vita functus fuerit, alia tria Sacra ab eiſdẽ pro animabus illius & benefactorum fiant.

grum, aut tres coronas pro animabus illius, ac benefactorũ recitent.

14. Pro Communitatibus vero, & pluribus, qui ſimul Domus profeſſæ fundationem conſtituunt; fiant intra eandem Prouinciã, quæ de Collegijs dicta ſunt num. 10. 11. 12.

Par. 4. c. 1. lit. D. & E.

Et ſinguli eiuſdem Prouinciæ, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem faciant quæ de Collegijs, eiſdem numeris dicta ſunt.

15. In Domo, vel Collegio, vbi quis de Societate deceſſerit; ſinguli Sacerdotes pro eo tria Sacra, in alijs vero Prouinciæ locis duo Sacra faciant.

Can. 11. Cong. 3.

Et ſinguli eiuſdem Domus, aut Collegij, qui Sacerdotes nõ ſunt, pro eo tres coronas, aut tres partes Roſarij; pro alijs vero eiuſdem Prouinciæ duas coronas, aut duas partes Roſarij recitent.

16. Cum de obitu cuiuſque noſtrorum, qui extra Prouinciã obiit, ſignificatur, per vni-

Can. 11. Congr. 3.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, in ſuis orationibus illius animam DEO commen-

uerſam Societatẽ omnes Sacerdotes in Miſſis illius animam Deo commendent, pro cuiuſq; deuotione.

mendent, pro cuiuſque deuotione.

17\. *Omnes Sacerdotes curent, iuxta Conſtitutiones, frequenter orare pro vniuerſa Eccleſia, ac pro iis præſertim, qui maioris ſunt momenti ad eius vniuerſale bonum, cuiuſmodi ſunt Principes Eccleſiaſtici, & ſeculares, & alij qui multum prodeſſe, vel obeſſe bono animarum poſſunt; & pro amicis, & benefactoribus viuentibus, & vita functis, & pro aliis, in quorum auxilium peculiariter ipſi, & reliqui de Societate in va-*

Par. 7. c. 4. §. 3. & lit. A.

Et omnes, qui Sacerdotes nõ ſunt, idem iuxta Conſtitutiones curare debent.

Ora-

*rijs locis inter fideles, & infideles incumbũt, *et etiam pro male affectis erga noſtram Societatem.*

*Par. 10. lit.B.

Sacra ex præſcripto P. N. Generalis ab vnoquoq; Sacerdote Societatis ordinarie facienda.

18. *Vnuſquiſque Sacerdos ſingulis menſibus duo Sacra faciat, alterum pro Indiis, & Gentium conuerſione: alterum pro Regionibus Septentrionalibus, & Hæreticorum reductione, & in aliis Sacrificiis, et orationibus eadem Domino commendabit.*

Orationes ex præſcripto P.N. Generalis à ſingulis, qui Sacerdotes nõ ſunt, ordinarie faciendæ.

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, vnã coronam, aut tertiam partem Roſarij pro Indiis, & Gentium conuerſione, & alterã coronam, aut tertiã Roſarij partem pro regionibus Septemtrionalibus, & Hæreticorum reductione recitent, & in alijs orationib⁹ eandem Domino commẽdabunt.

19. *Singulis hebdomadis vnuſquiſq; Sacerdos Sacrum vnum ad intentionẽ Reuerendi Patris noſtri Generalis faciat, & in alijs Sacrificijs, & orationibus eandem Domino commendabit.*

Et ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eandem intentionem vnam coronã, aut tertiam Roſarij partem recitent, et in alijs orationibus eandẽ Domino commendabunt.

Non intendimus per ea, quæ ſuperius recenſentur, excludi reliqua Sacra, & orationes omnes, quæ pro occurrentibus neceſſitatibus à Superioribus imponi ad tempus ſolent.

REGVLÆ SACERDOTVM.

QVÆ de diſciplina religioſa in Regulis, & inſtituto noſtro ſeruanda omnibus propoſita ſunt, ea Sacerdotes, pro ratione ſui gradus, ſibi præcipue dicta exiſtiment, & obſeruent.

2. Diuinum Officium nitantur attente, deuote, & opportuno tempore recitare.

3. Ita viuere ſtudeant, vt quotidie merito celebrare poſsint; ad idque conducet (quamuis ex * Conſtitutione octauo vt minimum quoq; die confiteri teneantur) ſæpius in hebdomada confiteri. *In Ex. c. 4. §. 25.

4. Cærimonias Miſſæ ex vſu Romano accurate vnus quiſq; obſeruet; in eaq; celebranda pronunciationem, & quamcunq; aliam exteriorem actionem ita moderetur, vt non minus aliorum ædificationi, quam propriæ deuotioni Par.4. c. 8. §. 2.

ſeruiat; & ideo ſemihoram in faciendo Sacro nec multum excedat, neq; ita breuis ſit vt illam non expleat.

5. Qui in ſummo Altari Sacra facturi ſunt, ſimulatq; campanæ ſe vocantis pulſum audierint, vel admoniti fuerint, ad veſtes ſacerdotales induendas ſe conferant, vt in tempore exire ex Sacriſtia poſſint.

Par. 4. c. 8. §. 6. & lit. F. & Can. 21. Congr. 1. & Can. 20. Congr. 2.

6. Salutare tradendæ doctrinæ Chriſtianæ miniſterium pueris, ac rudibus, quod à ſui origine noſtra Societas tanto affectu complexa eſt, pari omnes ſtudio promouere curent.

Par. 4. c. 8. §. 5. & p. 7. c. 4. §. 8. & lit. F.

7. Intelligant ſibi ratione peculiari incumbere, vt exercitiorum ſpiritualium, quæ tantopere ad DEI obſequium conferre cernuntur, vſum valde familiarem habeant; quò, & alios ad ea ſuſcipienda adducere, & in eo tam vtili armorum ſpiritualium genere tractando dexteritatem habere poſſint.

Par. 7. c. 4. §. 5.

8. Omnes ij, quibus ex Obedientia confeſſiones audiendi ſanctum munus committitur, multum ad id affici ſtudeant, & tanquam noſtri inſtituti valde proprium magni faciant.

Par. 7. c. 4. §. 5.

9. Nemo ad confeſſiones audiendas accedat, niſi

niſi à Superiore deputatus, & qui ſimul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat.

10. *Modum ea Sacramenta miniſtrandi, quæ Sacerdotes noſtræ Societatis tractare poſſunt, perſpectum omnes habeant, * in eoque vniformes ſint, quantum regionum varietas patietur: formam tamen & rationem abſoluendi ab excommunicatione, & alijs cenſuris, & peccatis, eandem omnes ſequantur; attendantque, ne ex modo vtendi facultatibus Societatis, Ordinarij, & Parochi iurè offendi poſſint.* Par. 4. c. 8. §. 4. & lit. D. * Par. 8. c. 1. §. 8. & p. 10. §. 9.

11. *In caſibus conſcientiæ, ijſque præſertim, qui ad cenſuras, caſus reſeruatos, & reſtitutiones pertinent, ſeſe diligenter exerceant; earumque rerum Compendia, breuem interrogandi methodum, ac contra ſingulorum peccatorum ſpecies, exempla, & dicta Sanctorum, atq; alia ſalutaria remedia comparare ſtudeant.* Par. 4. c. 8. lit. D.

12. *Confeſſarij inter ſe ipſos, & in modo procedendi cum pænitentibus conformes eſſe curent; & quantum res tulerit ita aliorum Confeſſariorum exiſtimationi vnuſquiſque* Par. 3. c. 1. §. 18. & p. 8. c. 1. §. 8. & Par. 10. §. 9.

conſulat, vt omnes intelligant, mutuo caritatis & vniformis doctrinæ vinculo Societatis Confeſſarios in Chriſto eſſe colligatos.

13. Vocati ad Eccleſiam, ad confeßiones audiendas, ſtatim cum animi alacritate eo ſe cõferant: & quo maior pœnitentium multitudo futura eſt, eo magis tempeſtiue ab aliis occupationibus ſe expediant.

14. In templo confeßiones, dum concio ſit, vel ſacra lectio, nemo audiat.

15. Confeſſarij ita audiant pœnitentes, vt mutuum aſpectum fugiant; ſic enim attentius, & liberius audient. quod ſi locus non erit eiuſmodi, vt tabula Confeſſarium à confitente diuidat, manus interpoſita inter faciem propriã, & confitentem, qui ad latus eſſe debet, id præſtabit.

16. In audiendis confeßionibus fœminarum præſertim, ſeueros potius ſe, quam familiares exhibeant: in vniuerſum tamen paterna quædam, & ſpiritualis grauitas in eis eluceat.

17. Eos, qui crebrius confitentur, maxime fœminas, breuiter expediant, nec de rebus ad confeßionem non pertinentibus in confeßione loquantur: extra confeßionem vero, ſi oporte-

oportebit eas alloqui, longum ſermonem ne miſceant, & oculos modeſte demiſſos habeant.

*18. Quando quis à Superiore mittetur ad confeſsiones fœminarum audiendas, vel alia de cauſa eas adierit, * ſocius, quem Superior ipſi deſignabit, quamdiu cum fœminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, vnde videre eos, ſed non, quæ ſecreta eſſe oportet, audire, poſsit, quantum loci diſpoſitio patietur; quod ſi non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne oſtium ſit clauſum, nec locus obſcurus.*

*Par. 3. c. 1. §. 3.

19. Particularem perſonarum, præſertim fœminarum curam nemo ſuſcipiat. & quamuis Confeſſarius pro ſuo munere in vita ſpirituali pœnitentem inſtituat, nullius tamen obedientiam admittat.

Par. 6. c. 3. §. 5.

20. Si quis vni confiteri ſolitus, ab eodem alium Confeſſarium adeundi facultatem petierit, vel ea non petita adierit, id ſibi gratum eſſe Confeſſarius benigne oſtendat.

21. Vt ſanitatis etiam ratio ad DEI *gloriam habeatur, confeſsiones mane ad horam vſque prandij tantum audiant; ita vt cum ſignum primæ menſæ audietur, ſtudeant ſe ita accom-*

 modare,

modare, vt ad ſecundam accedant; niſi forte pænitentium neceßitas aliud exigat.

22. Nemini aut petere, aut accipere quidquam liceat, ſiue ab ijs, quorũ confeßiones audiuerit, ſiue ab alijs, quod vel in pauperes diſtribuat, vel alteri ſatisfactionis nomine reſtituat; niſi Superior, cum opus eſſet, ſecus faciendum iudicaret.

23. Etſi vota ad perfectionis ſtatum pertinentia, vt ſancta laudari debent, & circa ea Confeſſarij conſilium, ſed magna cum conſideratione, dare poßint: quia tamen non humanam, ſed diuinam vocationem requirunt, nemo ad ea emittenda quemquam inducat; verum ad orationem tales hortetur, vt à DEO *adiuti vocationem ſuam melius intelligant, & exequantur.*

24. Si quos viderint ad Religionem propenſos, non facile ad vnam potius quam ad aliam, ad hoc, quam ad illud Monaſterium inuitent; ſed liberam illis ſuam electionem relinquant: poterunt tamen petentibus conſilium eas Religiones, vel Monaſteria proponere, quæ illis magis commoda in domino iudicauerint.

25. Nullus eis, quorum audit confeßiones,

certum

certum veſtimenti genus, hunc aut illum habitum, vel colorem præſcribat: tametſi omnes ad honeſtum, & ſuo ſtatui conuenientem veſtitum hortari poſsint.

26. *Vt pium eſt ad frequenter communicandum fideles exhortari; ita quos ad id propenſos viderint, admonere debent, ne crebrius, quam octauo quoq; die accedant, præſertim ſi matrimonio ſint coniuncti.*

27. *Admoneant eos, qui ſibi confitentur, à Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis incluſiue, eo tempore (niſi aliud conſuetudo loci poſtulauerit) debere ſemel in ſua Parochia communicare, exceptis Peregrinis, & ijs, qui facultatẽ haberent, et reliquis, quos ius excipit.* Par. 7. c. 4. lit. D.

28. *Qui vocantur ad iuuandos eos, qui morti vicini ſunt, ea in promptu habeant, quæ eo tẽpore, in quo tantum eſt momenti, vſui eſſe poſſint; tamdiuq; illis adſint, quamdiu ſola neceſſitas poſtulabit: ceterũ etſi, cum opus eſt, ægrotos ad condenda teſtamenta hortari conueniat, ijs tamen conficiendis non aſsiſtant.* Par. 4. c. 8. §. 7. & lit. G.

REGV-

REGVLÆ CONCIONATORVM.

Regulæ, quæ Sacerdotibus propoſitæ ſunt, eas ſibi Concionatores in primis commendatas exiſtiment, nec minore cura, quam ceteri obſeruent.

Par. 10. §. 2. *2. Memores ſint vocatos ſe eſſe ad reducendas animas ſuo creatori, quod cum ſit opus omnium difficillimum, ſummo ſtudio media illa adhibeant, quæ inſtrumentum cum* DEO *coniungunt: eiuſmodi ſunt ſolidæ virtutes, ac præcipue Caritas, pura intentio diuini ſeruitij, familiaritas cum* DEO *in ſpiritualibus deuotionis exercitijs, & zelus ſyncerus animarum ad gloriam diuinæ maieſtatis.*

Par. 7. c. 4. §. 2. *3. Enitantur cum* DEI *gratia eſſe ceteris exemplo; vt non minus vita, quam doctrina, ad omnem virtutem proximos alliciant.*

4. Le

4. Lectioni Sacræ Scripturæ, ac Patrum præcipue incumbant. conferet etiam peculiari ſtudio vidiſſe Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quæ vſui eſſe poſſunt, adnotaſſe; itemque compendium feciſſe explicationis rerum ad fidem, & Christianam vitam neceſſariarũ; atq; in communes locos redegiſſe omnia, quæ ad virtutum commendationem, & peccatorum deteſtationem pertinent. Par.4. c. 8. lit. B. & F.

5. Conferet vidiſſe præceptiones, ſi quas de modo concionandi illi tradunt, qui bene hoc munus obierunt; bonos audiſſe Prædicatores, & in concionibus Domi, vel in alijs locis minus frequentibus ſe exercuiſſe. Par. 4. c. 8. lit. C.

6. Optare debent, vt admoneantur; ſi quid in concione corrigendum videbitur ijs, qui à Superiore ad id deputati fuerint, & humili, & grato animo id accipere. Par. 4. c. 8. lit. C.

*7. Ita operam ſuam in celebrioribus concionibus libenter impendant, * vt non minus ſe ad docendos pueros, & alios rudes inſtruendos, faciles, & paratos exhibeant.* * In 1. Bulla noſtri inſtituti, & Par. 5. c. 3. lit. B. & p. 7. c. 4. §. 7.

8. Si quando occaſio tulerit, vt alius eodem tempore concionari velit, quantũ in ipſis erit, libenter cedant.

9. Ea

Par. 4. c. 8. §. 3. & lit. B. 9. *Ea populo proponant, quæ ad captum, & vtilitatem auditorum erunt accommodata; iiſque inſiſtant, quæ ad Chriſtianam inſtitutionem, atq; ad extirpanda vitia, & virtutes inſerendas valent; & à rerum ſubtilium curioſa tractatione ſe abſtineant.*

In vltimis regulis libri Exercit. reg. 2. 10. *Commendare debent Confeſſionis, & Euchariſtiæ frequentem vſum, in bonis operibus profectum, & perſeuerantiam, Eccleſiaſticarum cæremoniarum obſeruationem, et cætera, quæ ad cultum diuinum pertinent, eamque obedientiã, quæ Principibus, & Prælatis, qui* DEI *in terris vices gerunt, exhibenda eſt.*

Ibidem reg. 7. * Ibidem reg. 3. ‡ Ibidem reg. 6. 11. *Commendabunt etiam peculiari ratione pænitentiæ, & miſericordiæ opera,* * *ſanctarum precum,* ‡ *& aliarum piarum deuotionũ exercitia, vtilium librorum lectionem, & bonam filiorum educationem.*

Ibidem reg. 10. 12. *Cum experientia doceat, & ſanctæ memoriæ Pater* IGNATIVS *ſcriptum reliquerit, nihil vtilitatis percipi ex iis concionibus, in quibus Principes, & Magiſtratus reipub. Prælati, & alij Eccleſiaſtici in particulari reprehenduntur, Concionatores noſtri ab huiuſmodi reprehenſionibus abſtineant.*

13. Ca-

13. Caueant, ne Religioſos aliorum ordinum quos reuereri, & obſeruare debent, etiam tacite videantur reprehendere: *quamuis noſtros ad maiores in virtute progreſſus excitare poſſint, præſertim in domeſticis exhortationibus, reprehenſionem tamen alicuius particularis, vel ipſius Societatis ne attingant.

*Par. 3.c.1. lit. S.

14. Ne rumoribus populi moueantur, vt noua, & parum confirmata in publicum afferant; & multo minus ea populo proponãt, quæ alioqui dubia, & incerta ſunt.

15. Curent, vt rationem, & modum, quem obſeruare debent in rebus populo denunciandis, & certis pauperibus, aliiſq; pijs operibus commendandis, à Superiore accipiant.

16. Caueant omnino, ne facetiis, aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, iiſue auditores ad riſum moueant; vel contra, vt ad fletum excitent, ſpectanda aliqua populo proponant, à communi in Societate concionandi conſuetudine aliena, niſi in aliquo particulari caſu, ad communẽ ædificationem pertinere Superior, pro ratione loci, iudicaret.

17. Ea, quæ dicturi ſunt, diligenti præmeditatione,

tione, & peculiari ad DEVM *recurſu (quatenus per tempus licebit) paranda erunt.*

18. Caueant arrogantiam, & oſtentationẽ in concione, humilitatemque, cui ex intimo cordis affectu ſtudere debent, in omni actione præ ſe ferant; quod ſi aliquid pro ſe, aut Societate cogantur reſpondere, ea modeſtia ſatiſfaciant, vt cauſam Christi, non ſuam agere videantur.

19. Modus concionandi, qui à ſcholaſtico diuerſus eſſe debet, ita ſit ad docendum comparatus, vt ad animorum motum præcipue dirigatur: cumq; quæſtio aliqua earum, quæ ad fidem, aut mores pertinent, modo aliquo tractãda erit, non ita exacte proponantur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (niſi auditorium id poſtulet) vt ſimpliciores ipſo proponendi modo offendi poſſint; ſed eo pacto res exponatur, vt illi ex data explicatione ſolutionem eorum, quæ ſibi in mentem venerint aut ab alijs audiuerint, facile colligant.

Par. 4. c. 8. §. 3.

20. Ne ſint affectati, aut verborum lenocinia ſectentur, nec ſtudio politioris ſermonis eos libros habeant familiares, ex quorum lectione

detrimen-

detrimentum in ſpiritu accipiant, & ſeculare aliquid redoleant.

21. *In laudibus, & reprehenſionibus à nimijs exaggerationibus, & ab omni ſpecie adulationis abſtineant.*

22. *Geſtus corporis ſit modeſtus, & in quo grauitas quædam religioſa præcipue eluceat; vocemq; accommodent ad res, quas tractabũt; proinde eam, vbi non eſt opus, ne præter modum extollant, aut deprimant.*

23. *In concionibus, & lectionibus templi, ſpatium horæ ne excedant.*

REGVLÆ EORVM QVI IN MISSIONIBVS VERSANTVR.

CVM ſcopus, ad quem tendit Societas ſit, varias mundi partes, ex Obedientia Summi Pontificis, vel Superioris Societatis peragrando, verbum DEI prædicare, confeſſiones audire, & reliquis quibuſcunq; poterit mediis vti ad animas, diuina aſpirante gratia, iuuandas; quicunq; in huiuſmodi miſſionibus verſantur, ſibi perſuadeant, rem maximi ponderis in Societate ſibi commiſſam eſſe, atq; ita ſe comparare ſtudeant, vt apta DEI inſtrumenta ad rem tantam eſſe poſſint.

In Declarat. procœ. 4. par. lit. A. & par. 6. c. 3. §. 5.

2. Quia vocationis noſtræ eſt, vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius DEI obſequium, & animarũ auxilium ſperatur; vnuſquiſq; paratus eſſe debet, vt in ea vineæ Chriſti parte, atq; opere ſe exerceat, quod ipſi commiſſum

Par. 3. c. 2. lit. G. & p. 7. c. 1. §. 1. & c. 4. §. 1.

ſum fuerit, ſiue per varia loca diſcurrendo, ſiue in quibuſdam continenter reſidendo.

*3. Vnuſquiſq; plenam in his, ac liberam ſui diſpoſitionem Superiori, qui eum Chriſti loco dirigit, relinquat: * poterit tamen motus animi, aut cogitationes quæ in contrarium occurrunt, illi proponere, ſubijciendo ſuum ſentire, & velle ei, quod in Domino iudicauerit.* Par. 7. c. 2. §. 1. * Ibidem lit. K.

4. Ei, qui mittendus erit plurimum conueniet, vt intelligat à Superioribus ſcopum ſuæ miſsionis, & effectũ, cuius gratia mittitur; id quod in ſcriptis, ſi fieri poteſt, habere curabit. Par. 7. c. 1. §. 5.

5. Cum oppidatim miſsi fuerint ad fructificandũ in agro Domini, dabunt operam, quoad fieri poterit, vt more pauperum Euangelium prædicent: ‡ proinde & pedites, vel in toto, vel in parte iter facient, ſi eos Superior id præſtare poſſe iudicauerit, & ex eleemoſynis, vel oblatis, vel cum ædificatione emendicatis viuent; niſi alia ipſis à Superiore ſuſtentationis ratio ſit conſtituta. Par. 7. c. 2. lit. G. ‡ Can. 12. Congr. 3.

6. Si nullum eis à Superiore deſignatum fuerit hoſpitium, intelligant ſibi ad aliquod hoſpitale, tanquam ad hoſpitium pauperũ eſſe diuertendum; ſi tamen honeſtum id ſit, atq; ad

exercenda ex eo miniſteria Societatis accommodatum: alioqui conuenientius erit, vt in domum pij alicuius, & exemplaris Eccleſiaſtici, aliùmue eiuſmodi locum ſe recipiant, in quo cum ædificatione manere poſsint.

*7. Cum ingreſsi fuerint loca ea, in quibus Ordinarij reſident, eos quamprimum adeant, ſuamque operam illis ſummiſſe offerant, & facultatem ad exercenda Societatis miniſteria modeſte, ac religioſe petant, * eoſq; omnes tam Eccleſiaſticos, præcipue Parochos, quàm ſeculares, quorum auctoritate, aut fauore opus habent, beneuolos ſibi facere ſtudeant.*

* Par. 10. §. 11. lit. B.

8. Cum eo peruenerint, vbi diutius immorari debent, prudenter, ac mature operam dabunt, vt notitiam habeant probatorum virorum, et pietate, ac rebus agendis inſigniorum, quorum informatione, vel auxilio iuuari poſsint, ad miniſteria Societatis maiore cum fructu animarum exercenda.

9. Qui in miſsione Superior erit, initio ſuſcipiendorum operum, vel quando maior ſubſidij neceſsitas cernitur, (quòd res magni momenti ſint, vel difficultates graues incidant) applicabit, curabitq; applicari Miſſas, & orationes,

Par. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3.

tiones, vt omnia cedant ad maiorem DEI *gloriam, & proximorum vtilitatem.*

10. *Si ijs, qui mittuntur, non fuerit iniunctum, vt medio aliquo vtantur limitato, quale eſſet vel legere, vel prædicare, &c. in ijs tantum ſe exercebunt, quibus Societas vti ſolet, iuxta Conſtitutiones: * conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit, ſemper erit ſecurius.* Par. 7. c. 3. §. 2. *Ibidem lit. A.

11. *Media ſpiritualia, quibus iuxta inſtitutum Societatis, & beneplacitũ Superioris vti poterunt, fere ſunt miniſterium verbi* DEI *in prædicationibus, ſacris lectionibus, priuatiſque exhortationibus, & colloquijs, Sacramentorum Confeſſionis & Euchariſtiæ adminiſtratio, Exercitiorum ſpiritualium traditio, diſsidentium reconciliatio, caſuum conſcientiæ ad Eccleſiaſticos, eorumq; officij magis priuata explicatio, & Chriſtianæ doctrinæ ad pueros, ac alios rudes publica declaratio.* Par. 4. c. 8. & p. 7. c. 4.

12. *Corporalibus etiam pietatis operibus, quantum ſpiritualia permittent, & vires patientur, incumbere poterunt, vt infirmos, præcipue in Xenodochijs, per ſe, vel per alios iuuando,* Par. 7. c. 4. §. 9.

 do,

do, & pauperes, ac in cuſtodijs detentos, quatenus licebit, eodem modo ſubleuando.

13. Etſi certus ordo in noſtris miniſterijs exercendis præſcribi non poteſt; plerumque tamen vtilius erit, & ſecurius ab humilioribus inchoare, vt à doctrina Chriſtiana pueris explicanda, ab ægrotis hoſpitalium inuiſendis, eorumque, & aliorum magis indigentium confeſſionibus audiendis.

14. Quamquam humana media non ſolum ſpernenda non ſunt, ſed etiam cum opus eſt, prudenter, & religioſe adhibenda; diuinis tamen, & noſtri inſtituti magis propriis præcipue vtendum eſt, in eiſque magis fidendum, oranduſq; DEVS, vt ijs omnibus det eam efficaciam, quæ ſit propoſito fini conſequendo neceſſaria.

15. Iuxta eam Caritatis regulam, qua ſe Apoſtolus omnia omnibus faciebat, vt omnes lucrifaceret, expediet nonnumquam, vt ingenio eorum, cum quibus agent, initio ſe attemperent (quatenus ratio, & virtus ferent) ita tamen, vt meminerint ad id tandem eos cum DEI gratia perducere, quod illis in Domino magis conferre iudicabunt.

16. Eam

16. *Eam animi magnitudinem, & æquabilitatem retinere ſtudeant, vt & proſperis ſucceßibus, & aduerſis ſuperiores ſint; quò nullo euẽtu fracti, nec religioſæ modeſtiæ, nec ſanctæ libertatis, nec bonæ de ſe conceptæ exiſtimationis, quæ ad fructum colligendum neceſſaria eſt, quicquam amittant.*

17. *Si quos erga ſe, aut Societatem male affectos eſſe intellexerint (præſertim non vulgaris auctoritatis homines) aut qui noſtra miniſteria impediant, non ſolum pro eis orabunt, ſed etiam conuenientem aliquam rationem inibunt, vt eos amicos, aut ſaltem non aduerſarios faciant: ad quam rem non parum conferet, ſi data occaſione, inſtituti noſtri rationẽ illis exponant, nullumq; officij genus prætermittant, quo illos, cum opportunum fuerit, ſincere, ac religioſe demereri, & conciliare poßint.* Par. 10. lit. B.

18. *Si quando Prælatum aliquem in viſitanda diæceſi comitabuntur, nihil ſe in negotiis ad viſitationem ſpectantibus, aliiſue id genus ad iuriſdictionem pertinentibus immiſceant, ſed ijs tantum miniſterijs attendant, quæ ſunt noſtri inſtituti propria.* Par. 4. c. 11. §. 3.

19. *Quamuis optare debeant, vt in ſua quiſque vocatione proficiat, æquumque eſt, vt pro ſuo munere ad eam rem omnes hortentur; nullam tamen reformandi Cleri, * aut Monialium, aliorumue Religioſorum curæ partem admittant: ſic enim fiet, vt & munus ſuum ſine impedimento exequi, & populum ad vberiorem fructum ex viſitatione percipiendum ſine offenſione diſponere poſſint.*

* Par. 6. c. 3. §. 5.

Par. 7. c. 1. §. 7.

20. *Cum præter id, quod eis fuerit peculiari ratione iniunctum, res aliqua diuini ſeruitij ſe obtulerit, in qua poſſint ſine detrimento ſuæ miſſionis ſuam operam ponere, opportunitatẽ, quam* DEVS *ad eam dederit, quantum in eodem conuenire iudicabunt, è manibus elabi non ſinent.*

Par. 7. c. 1. §. 7.

21. *Si in locis deſignatis diutius reſidendum erit, locumq; dederint præcipua negotia (quæ numquam propter alias occaſiones, licet bonas diuini obſequij poſthabebunt) excurſiones aliquas facere, ſi eas cum fructu fore iudicabunt, non erit inconueniens.*

22. *Sine facultate Superioris nulli Confraternitati, Congregationiue ſtatuta condent, ſeu vetus illa ſit, ſeu noua inſtituenda videatur.*

De

De noua autem inſtituenda, & quæ nullibi ſit in vſu, non prius agent, quam Superiorem conſulant.

23. *Quæ* DEO *auctore perficient, ea quantum licebit, ita conſtituant, vt ſtabilia ſint, & diu durare poſsint; quod facilius obtinebunt, ſi res conuenienti ordine diſponant, earumque bonum progreſſum ijs commendent, quorum exemplo, auctoritate, ſtudio, & diligentia facile conſeruari, & promoueri poſsint.*

24. *Scribent ad eum, quem deſignauerit ille à quo miſsi ſunt, ſingulis hebdomadis, vel quoties ipſis fuerit conſtitutum,* * *& quantum fieri poteſt, totius ſuceſſus eum certiorem reddant, quemadmodum perſonæ, & negotia exegerint, vt conſilio, & alijs auxilijs iuuari poſſint.* Can. 28. Congr. 2. * Par. 7. c. 3. §. 2.

25. *Cum propter nullas occupationes intermittendum ſit propriæ perfectionis ſtudium, diligenter animaduertant, ne prætextu procurandæ aliorum ſalutis, propriæ perfectionis obliuiſcantur, ipſamque propriam ſalutem ea ratione in diſcrimen adducant: ſed ſæpe illud Domini mente reuoluant; Quid prodeſt homini, ſi vniuerſum mundum lucretur, ani-* Par. 3. c. 1. §. 20.

mæ vero ſuæ detrimentum patiatur? ſibique illud D. Pauli vnuſquiſque dictum exiſtimet, Attende tibi, & doctrinæ, inſta in illis, hoc enim faciens, & teipſum ſaluum facies, & eos, qui te audiunt.

26. Hanc ob rem caueant, ne conſueta in Collegiis, ac Domibus orandi, & examinandæ conſcientiæ exercitia imminuãt; niſi ſi quando neceſsitas, aut in euentu aliquo caritas aliud faciendũ poſtularet. Conuerſationẽ cum ſæcularibus nimiam non habeant, aut incautam, aut
*Par. 7. c. 4. §. 2. *quæ ſecularem ſapiat; * ſed in omnibus ſe integritatis, & grauitatis exemplum præbeant. atque in ſumma Regularum Societatis, ſiue earum, quæ omnibus communes ſunt, ſiue quæ ipſorum officij propriæ, quantum locus patitur, obſeruationem non prætermittant.*

Par. 7. c. 2. §. 2. *27. Præter hæc, ſi pro ratione diuerſarum regionum, & miſsionum qualitate, alia quædam à Superioribus conſtituenda videbuntur; ea in peculiaribus inſtructionibus addita, pari diligentia obſeruanda erunt.*

REGV-

REGVLÆ PROCVRATORIS GENERALIS.

IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor ſit inſtituti Societatis, quæ DEI *omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Ipſe igitur verbo, & exemplo eos omnes ædificet, quibuſcum verſatur, & in his, quæ ad officium ſuum ſpectant, *fidelitatem, prudentiam, & dexteritatem habere ſtudeat, atq; eos ſibi beneuolos conſeruet, quorum opera ad negotia peragenda indiget.* *Par. 9. c. 6. ſ. 12.

2. *Ad eum pertinent negotia omnia ad expeditiones, lites & quoſuis contractus ſibi à Generali commiſſos ineundos ſpectantia, quæ ad vniuerſæ Societatis Collegia, vel Domos eius, vel etiam ad particulares perſonas pertinebunt.* Par. 9. c. 6. ſ. 12. & p. 4. c. 2. lit. E.

3. Su-

Par. 9. c. 6, §. 12. & lit. H. 3. *Superintendat non ſolum ijs, quæ à Procuratore, & Solicitatore externo curantur, ſed etiam ſocijs, qui illi dabuntur adiutores, quod ad negotia attinet; & ſi qui Romæ fuerint Procuratores Societatis rerum particularium, vel etiam Prouinciarum, ab ipſo dirigentur, prout Generali videbitur.*

Par. 9. c. 3. §. 16. 4. *Nihil, quod ad expeditiones, lites, aut grauiora negotia pertineat, incipiet agere, niſi à Præpoſito Generali, per ſe, vel alium approbatum ſit, & ei cõmiſſum, vt exequatur: quod ſi Generalis rem cõſultatione indigere iudicabit, ſolicitet vt mature de ea ſtatuatur, præcipue ſi res feſtinatione egere videatur: ſi quid autẽ ex ijs, quæ ſtatuuntur ipſi videretur non conuenire, proponat ſuam ſententiam, & rationes quibus mouetur.*

Can. 26. Cong. 2. 5. *Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res controuerſa (ſi fieri poßit) concordia aut compromiſſione componatur: ſi quando tamen ad litem deſcendendum erit, memor ſit vt magnam pacem interius exteriuſq; cuſtodiat, & ſemper ad iuſtam concordiam ſe paratum eſſe contrariæ parti innoteſcat.*

6. Curet

6. *Curet diligenter, vt recte, & ſolide fiant, quæ expedienda, vel alia ratione agenda erũt. quod ſi periti iuris, aut curiales conſulendi ſint, maxime idonei eligantur. idem de officialibus per quos res eſt tranſigenda, intelligatur.*

7. *Conferat cum præpoſito Generali, eique reddat rationẽ eorum, quæ facit & quo in ſtatu ſint negotia, aut illi, qui à Præpoſito deſignabitur. quod ſi rerum difficultas extraordinarium fauorem, aut diligentiam exigere videatur, eidem ſignificet, & auxilia, quæ opportuna viſa erunt, petat.*

8. *Rationem quoq; reddet ſtatus negotiorũ, eorumq; proſecutionis, vel expeditionis ijs, qui de negotijs ſcribunt; ſuas vero litteras legendas dabit illi Aſsiſtenti, ad cuius Prouinciam negotia pertinebunt.*

9. *Rationum libros conficiat, in quibus ſigillatim omnia quæ recipit, ſcribantur, & quas pecunias quibus in rebus expenderit, vt tam clara & diſtincta ratio dati & accepti ſit, vt ipſo etiã abſente ſupputari poſsit, quid ſingulæ Prouinciæ, Domus, Collegium aut particulares perſonæ dederint, aut debeant Procuratori, aut quid eis à Procuratore debeatur. quod vt* Par. 4. c. 2. §. 5.

com-

commodius obſeruetur, ſingulis ſaltem annis ad Natiuitatis Dominicæ feſtum rationum omnium ſummam colliget, & ſcribet, atque ad eos, quorum intererit, mittet, ſi quid autem pecuniæ ſupererit, eiſdem ſignificabit, vt pro ipſorum arbitrio de ea diſponatur.

10. Librum habeat, in quo ſcribat beneficia omnia eccleſiaſtica, quæ ſingularum Prouinciarum Collegiis ſunt vnita, & horum etiam catalogũ, vbi tempus in quo fuit facta vnaquæque vnio, & valor etiam annotetur, animaduertatq́, vt antequam adueniat dies præſcriptus ſoluendi quindennia, Rectores Collegiorũ, ad quæ huiuſmodi vniones pertinent, diligenter admoneat, vt opportuno tempore pecunias Romam mittant.

Par. 4. c. 2. lit. E.

11. Curet vt à Prouincijs mittantur pecuniæ, quas contribuere debent ad ſumptus neceſſarios in Procuratores, & cum opus fuerit, in aduocatos, latores litterarum, & alios ſimiles faciendos; vtque Romæ ſint eo tempore, quo illis ſunt ſoluendæ; eademq; diligentia, quæ ſibi deberi ex libro rationum colliget, vt reddantur curabit.

12. Cum pecunia Procuratori ad negotia

conſi-

coficienda tranſmittetur, ſi tantum literæ banchariæ, quæ de credito dicuntur, mittantur, nihil capiat, niſi quantum, & quando pro negotio conficiendo opus erit; ſi vero banchariæ literæ ad certam aliquam ſummam quæ iam alibi ſoluta eſt, capiendam miſſæ fuerint, & ea ipſa iam iam ad negotia expedienda erit neceſſaria, ne tum quidẽ à mercatore, præſertim locuplete, & ſpectatæ fidei educatur, donec numeranda ſit: ſi vero non tam cito erit neceſſaria, vel de fide mercatoris non tam certo conſtaret, primo quoq; tempore ab eo accepta pecunia, eam ſi alicuius momenti fuerit, reponat in arca ſub duplici claui, quarum alteram ipſe, & alteram diuerſam ſocius habeat.

13. *Scripturas, bullas, & breuia authentica, quæ in Archiuio conſeruantur, non niſi exigente neceſsitate accipiet; acceptas vero, quã primum commode poterit, reddat: ceteras autem ſcripturas, procuratoria inſtrumenta, literas negotia contientes, quam diu neceſſaria fuerint, & demum quæcunque ad officium eius pertinent, & quæ nec perpetuo neceſſaria ſunt, nec ſemper ſeruanda erunt*

ipſe

ipſe cuſtodiat ordinate, & diſtincte, facto eorũ omnium inuentario, cubiculumq; ſit claui obſeratum.

14. Informationes ad ſe miſſas in omnibus expeditionibus habeat præ oculis, vt ad eas omnino ſupplicationes conformentur; deinde animaduertat, vt bullæ, & breuia, quæ expediuntur, cum ſupplicationibus concordent.

15. In librum referat ſummam omnium negotiorum, quæ ei commendantur, reſq; maioris momenti quæ in eorum progreſſu peragentur, ibidem breui, ac dilucido ordine conſcribat.

16. Exempla litterarum, quas ad varias Prouincias, & loca ſcribit de negotiis, in librũ peculiarem referat; & cum memorialia, informationes, ſupplicationes, vel alia ſcripta alicuius momenti alijs dabit, exemplum eorũ apud ſe ſeruet.

17. Regulas Cancellariæ habeat, bullaſque, & breuia, quæ à ſummo Pontifice fiunt, emat; in eiſq; animaduertat, quid noui contineatur: quod ſi in cœna Domini Bulla aliquid adderetur, aut mutaretur, eam ſtatim ad omnes Prouincias tranſmittat: motus etiam proprios vni-

vniuerſales, conſcio tamen præpoſito Generali, Prouincialibus mittet.

18. *Cum Præpoſitus Generalis adire voluerit creatum nouum Pontificem, vt iuxta Conſtitutiones ſuæ Sanctitati Obedientiã votumq; Societatis declaret, redigat illi Procurator in memoriam, vt videat, an expediat ab eo impetrare confirmationem gratiarum, & priuilegiorum Societatis.* Par. 7. c. 1. §. 8.

19. *Subditus ſit Superioribus Collegij, prӕterquam in ijs, quӕ ad ſui officij executionem ſpectant.*

REGVLÆ PROCVRATORIS DOMVS PROFESSAE.

IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor ſit inſtituti Societatis, quæ DEI omnipotentis gloriam quærens profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipſe verbo, & exemplo præſertim humilitatis, & patientiæ eos omnes ædificare, quibuſcum conuerſatur, atq; eos ſibi beneuolos conſeruare, quorum opera ad negotia peragenda indiget; & cum oportuerit, de inſtituti noſtri ratione illos informet.

2. Quærat diligenter eleemoſynas, eaſque
Par. 6. c.2. §. 10. ſimpliciter, & amore Domini petat, nec non et eas augere, ac conſeruare ſtudeat, opportuneque eos viſitet à quibus petendæ erunt.

3. Habeat catalogum eorum, qui ordinariè

& extraordinarie eleemoſynas faciunt, & de his certiorem faciat Superiorem, ac videat ne ſua negligentia aliquos prætermittat, quorum beneficio domus iuuari poßit.

4. *Animaduertat, quid, à quibus petere debet, iuxta id quod vnuſquiſque facilius, & commodius ſuo tempore dare poßit, & caueat ne in petendis eleemoſynis grauis, vel moleſtus externis ſit; ita vt ad eos, cum oportuerit, gratus ſemper pateat aditus noſtrorum.*

5. *Habeat ſocium à Superiore deſignatum, cuius opera vtatur in his, quæ ad ſuum officium pertinent, præter alium (vbi opus erit) qui in virtute, & conuerſatione probatus poßit eleemoſynas ordinarias per domos colligere.* Par. 6. c. [illegible] §. 10.

6. *Procuratoris erit quaſcunque eleemoſynas recipere, & quæcunque afferuntur domum in libro quodam ad id deſignato quotidie ſcribere.*

7. *Videat in quærendis, vel admittendis eleemoſynis, ne præiudicium fiat puritati noſtri inſtituti, quod attinet ad eius miniſteria gratis omnino exercenda.* In Ex. c. [illegible] §. 3. & p. 6. c. 2. §. 6. & 7.

8. *Pecunia vndecunque prouenerit, ſi ali-*

cuius momenti fuerit, iudicio Superioris, in arca reponatur ad id deſignata, huius Præpoſitus clauem vnam, & ipſe Procurator alteram diuerſam cuſtodiat; in eadem liber aſſeruabitur, in quo ſcribetur pecuniæ ſumma, tam eius, quæ infertur, quam eius quæ effertur: ſi quando autem cogente aliqua neceſſitate pecunia in arcā non inferretur, nihilominus accepti, & expenſi ſumma ſemel in hebdomada in eodem libro ſcribatur, ac ſi in ea reponeretur.

9. Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius ſummam, & diem in libro ſuarum rationum adſcribat; in altera vero parte libri, expenſi ratio conſtet.

In Ex. c. 4. §. 4. & p. 1. c. 4. §. 6.

10. Procurator in libro ad hoc deſignato, quē penes ſe habere debet, ſcribat omnia, quæ vnuſquiſq; Nouitiorum Domum attulerit cum eiuſdem ſubſcriptione, & ea cuſtodi veſtium aſſeruanda tradat, niſi ſit pecunia, quam ſeparatim cuſtodiet in arca, vbi pecuniæ domus reponuntur, donec, biennio expleto, Nouitius conſueta vota Societatis emittat.

Par. 4. c. 2. §. 5.

11. Singulis menſibus dati, & accepti rationem Superiori reddet, & debita etiam indicabit, quò ipſe domus ſtatum prorſus intelligat.

12. Di-

12. *Diligenti cura aſſeruabit in archiuio ad hoc deſignato inſtrumenta originalia, & titulos, quibus conſtat de iure eorum, quæ Domus ad vſum, & propriam habitationem poſſidet, ſuis locis repoſita, vt facile inueniri poſſint. Archiuij autem duæ claues diuerſæ erunt, quarum alteram Præpoſitus, alteram ipſe habebit Procurator.*

13. *Item ſeorſum habebit hæc eadem inſtrumenta, & titulos manu Notarij publici ſubſcriptos, vt fidem faciant, ſi aliquando in iudicio præſentari neceſſe ſit.*

14. *Præter hæc Procurator librum habebit, in quo ſumma quædam horum inſtrumentorum & titulorum contineatur: cum autem cõtractus maioris momenti, præſertim rerum perpetuarum fient, redigat in memoriam Præpoſito ad archiuium, quod eſt in vrbe penes Præpoſitum Generalem, eorum exempla authentica mittenda eſſe.*

15. *Cubiculum claui obſeratum habeat, & aſſeruabit ſcripturas, quibus ad Procuratoriũ munus indigebit, cumq; aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro, qui in eodem archiuio erit, annotato die, menſe, & anno, memoriam*

relinquet, quas, cum ſuo tempore reſtituet, ex eodem libro expunget.

16. Cum toti domui neceſſaria prouidere ipſe debeat, iuxta Superioris ordinem, curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ, quam opportune emantur; ne aut non perinde bonas, aut non æquo precio cogatur comparare: caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut inſalubres res emat.

17. Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, à quo ſingulis diebus expenſarum exiget rationem ex codice; ſummã vero in librum ſuum ipſe referet.

18. Videat num ea, quæ empta ſunt, illæſa conſeruentur, atq; animaduertens aliqua non vt oportet conſeruari, aut expendi, Superiorẽ, vel Miniſtrum admoneat.

19. Si quid vendendum videretur, id Procurator ſine facultate Superioris ne faciat.

REGVLÆ PROCVRATORIS COLLEGII, ET DOMVS Probationis.

IN omnium negotiorum tractatione perpetuo memor ſit inſtituti Societatis, quæ DEI omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum inuigilat. Curet igitur ipſe verbo, & exemplo eos omnes ædificare, quibuſcum conuerſatur, atque eos ſibi beneuolos conſeruare, quorum opera ad negotia peragenda indiget.

2. Procuratoris erit conſeruare res temporales ſuæ curæ commiſſas, & eas curare, tanquam bona propria Domini noſtri IESV CHRISTI. Cum autem toti Collegio neceſſaria, prouidere ipſe debeat, iuxta Superioris ordinem, ad eum pertinebit prouentus quoſcunque Collegij, vel Domus probationis, & Par. 3. c. 2. §. 7.

eleemoſynas, vbi petendas à Rectore intellexerit, exigere ac recipere: ſyngraphas vero ſolutionis, quando opus erit, ipſe dabit ſubſcriptas à Rectore, aut à ſe, illius commiſſione.

3. Omnes Collegij prouentus, & tempora, quibus colligendi ſunt, in peculiari libro ſcribet, & ſeorſum ſummam contractuum, & locationum quæ ad breue tempus fiunt; ſeorſum etiam quaſcunque res, aut pecunias ex fructibus Collegij perceperit, addito à quibus, & quando ea prouenerint: eleemoſynæ autem alio in loco ſcribantur.

Par. 4. c. 2. §. 5. 4. Singulis menſibus dati, & accepti rationem Rectori reddet, debitaque, & credita Collegij indicabit, quò ipſe domus ſtatum prorſus intelligat.

5. Pecunia, vndecunque ea prouenerit, ſi alicuius momenti fuerit, iudicio Superioris, in arca reponetur ad id deſignata; huius Rector clauem vnam, & ipſe Procurator alteram diuerſam cuſtodiat: in eadem liber aſſeruabitur, in quo ſcribetur pecuniæ ſumma, tam eius quæ infertur, quam eius, quæ effertur: ſi quando autem cogente aliqua neceſſitate pecunia in arcam non inferretur, nihilominus accepti, & expenſi

expenſi ſumma in eodem libro ſtatim ſcribatur, ac ſi in ea reponeretur.

6. Quoties ex arca pecuniam accipiet, eius ſummam, & diem in libro ſuarum rationum adſcribat; in alia vero parte libri, expenſi ratio conſtet.

7. Procurator in libro ad hoc deſignato, quẽ penes ſe habere debet, ſcribat omnia quæ vnuſquiſque Nouitiorum domum atttulerit cum eiuſdem ſubſcriptione, & ea cuſtodi veſtium aſſeruanda tradet, niſi ſit pecunia, quam ſeparatim cuſtodiet in arca, vbi pecuniæ Collegij reponuntur, donec biennio expleto Nouitius conſueta vota Societatis emittat. In Ex. c.4. §.4. & p. 1. c. 4. §.6.

8. Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, à quo ſingulis diebus expenſarum exiget rationem ex codice; ſummam vero in librum ſuum ipſe referet.

9. Curet, vt res omnes, præcipue diu duraturæ quam opportune emãtur; ne has non perinde bonas, aut non æquo pretio cogatur comparare: caueat etiam ne dum nimium pecuniæ parcit, non bonas, aut inſalubres res emat.

10. Videat num ea, quæ empta ſunt, illæſa conſeruentur, atq́ animaduertens aliqua, non

vt oportet, conſeruari, aut expendi, Superiorem, vel Miniſtrum admoneat.

11. Aduertat num ea, quæ à Collegio poſſidentur, reparatione indigeant, ſeu domus, ſeu prædia, ſeu quiduis aliud, vt ad Superiorem referat: ſi quid autem vendendum videretur, eodem inconſulto, ne faciat.

Can. 25. Cong. 2.

12. Omnia, quæ ſpeciem habent ſecularis negotiationis, in colendis videlicet agris, vendendis in foro fructibus, & ſimilibus, intelligat prohibita eſſe noſtris.

13. Nihil, quod ad locationes, contractus, aut debita contrahenda, aut alia alicuius momenti negotia pertineat, faciat; niſi ipſi à Superiore commiſſum ſit: ſi quid autem ex ijs, quæ iubentur ipſi videretur non expedire, eidem proponat modeſte ſuam ſententiam, & rationes, quibus moueatur.

14. Excipiet in codicem lites, ſi quæ forte erunt, & quæ grauioris momenti circa eas fient, continenter, & ſummatim annotabit.

15. In tribunalibus Iudicum non compareat, niſi quando aliqua neceſſitas plurimum vrgere Superiori videretur, ſed per externos

Procu-

Procuratores noſtra negotia in publicis iudiciis peragantur.

16. Illud vero præcipue ante oculos habeat, vt antequam litem vllam intendat, res controuerſa (ſi fieri poſſit) concordia aut compromiſſione, conſulto Superiore, componatur: ſi quando tamen ad litem deſcendendum erit, memor ſit, vt magnam pacem interius exteriuſq; cuſtodiat, & ſemper ad iuſtam concordiam ipſum paratum eſſe, contrariæ parti innoteſcat.

17. Curet diligenter, vt recte, & ſolide fiant, quæ expedienda erunt. quod ſi periti iuris conſulendi ſint, maxime idoneos eligat. idem de ceteris Officialibus dictum intelligatur.

18. Conferat cum Superiore, eiq; reddat rationem eorum, quæ facit, & quo in ſtatu ſint negotia, aut ei, quem ille deſignabit; quod ſi rerum difficultas extraordinarium fauorem, aut diligentiam exigere videatur, eidem ſignificet, vt auxilia, quæ opportuna viſa erunt, petantur.

19. Diligenti cura aſſeruabit in archiuio ad hoc deſignato inſtrumenta originalia, & titulos, quibus conſtat de iure eorum, quæ à Col-

legio

legio poſsidentur, ſuis locis repoſita vt facile inueniri poſsint. Archiuij autem duæ claues diuerſæ erunt, quarum alteram Rector, alteram ipſe habebit Procurator.

20. Seorſum habebit hæc eadem inſtrumenta, & titulos manu Notarij publici ſubſcriptos, vt fidem faciant, ſi aliquando in iudicio præſentari neceſſe ſit.

21. Præter hæc Procurator librum habebit, in quo ſumma quædam horum inſtrumentorum, & titulorum contineatur: cum autem contractus maioris momenti, præſertim rerũ perpetuarum fient, redigat in memoriam, Rectori ad archiuiũ, quod eſt in vrbe penes Præpoſitum Generalem, eorum exempla authentica mittenda eſſe.

22. Cubiculum claui obſeratum habeat, & aſſeruabit ſcripturas, quibus ad Procuratoriũ munus indigebit: cumque aliquas ex archiuio accipiet, earum in libro, qui in eodem archiuio erit, notato die, menſe, & anno, memoriam relinquet; quas, cum ſuo tempore reſtituet, ex eodem libro expunget.

23. *In libellum referet quæcunque à Superiore ipſi facienda iniungentur, ne memoria excidant, & effectu fruſtrentur.*

24. *Intelligat, qui ſint illi potiſsimum, qui beneficia magni momenti in Collegium contulerunt, & eorum catalogum habeat, & Superiorem certiorem faciat; vt iuxta modum profeſsionis noſtræ, grati in illos eſſe poſsimus.*

REGVLÆ PRÆFECTI LECTORVM AD MENSAM.

CVret, vt idonei in lectores menſæ à Superiore deſtinentur, et eos inſtruat, vt alta, clara, & diſtincta voce legant.

2. Det operam, vt lector præuideat diligenter lectionem, vt bene, & emendate proferat, & in dubiis ad ſe recurrat.

3. Admoneat lectorem, vt ſi quid perperam pronunciauerit, correctus repetat, & emendate iterum proferat.

4. Habeat à Superiore aſsignatos ſibi ſocios, vt in neutra menſa deſit, qui lectorem corrigat, eoſq; iuxta has Regulas inſtruat.

5. Initio lectionis in prima, atq; etiam (niſi noſtrorum paucitas aliud ſuaſerit) in ſecunda menſa in prandio, & cœna legatur caput de

de ſcriptura Sacra noui vel veteris teſtamenti, cui ſuccedat ſemper aliquis liber pius ac facilis iuxta indicem inferius præſcriptum, & habeatur peculiaris ratio Coadiutorum, vt pro arbitrio Superiorum aliquid vernacula lingua ad illorum etiam conſolationem legatur.

6. *In celebrioribus feſtis legatur aliquid omiſſo capitulo ſcripturæ, ex Patrum homiliis & tractatibus, quod ad hiſtoriam, & celebritatem feſti pertineat, & à Dominica in paſſione vſque ad Paſcha, poſt lectionem ſcripturæ, de paſſione domini tractatus aliquot de eadem legantur.*

7. *Cum afferuntur literæ annuæ, & indicæ quamprimum legantur.*

8. *Initio cuiuſque menſis Summarium Conſtitutionum, Regulæ Communes, & Epiſtola P. N. IGNATII de Obedientia legantur.*

9. *Veſperi abſoluta lectione, ſeu prædicatione legatur martyrologiũ vulgare ſequẽtis diei: quo vero die ſit abſtinentia caput aliquod ex libro de imitatione Chriſti, cum martyrologio: cum vero ieiunatur, nihil legatur veſperi, ſed martyrologium legatur ad prandium.*

Libri

Libri diuinæ ſcripturæ, qui in refe-ctorio legentur.

Ex nouo teſtamento: omnia integre leguntur.
Ex veteri, Pentateuchus, præter Leuiticum.
Hiſtoriales omnes, et Sapientiales, præter Cantica.
Prophetales, præter capita aliquot obſcuriora.

Libri, qui poſt lectionem ſcripturæ legi poſſunt.

Hiſtoria eccleſiaſtica Euſebij Cæſarienſis.
Hiſtoria eccleſiaſtica Nicephori Caliſti.
D. Gregorij dialogi.
Hiſtoria Eccleſiaſtica Bedæ.
Vitæ Sanctorum Aloyſij Lipomani.
Vitæ Sanctorum Surij.
Seuerus Sulpitius de B. Martino.
Gregorius Turonenſis De gloria Confeſſorum.
Selectæ epiſtolæ D. Hieronymi.
Chryſoſtomus de orando DEVM, *de prouidentia, & de Sacerdotio.*
Ambroſius de fuga ſæculi, de bono Mortis.
Auguſtini ſermones, meditationes, confeſſiones, & alia eiuſdem opuſcula, & tractatus.
D. Bernardi de interiori domo, & aliquot ſermones & tractatus.

Homi-

Homiliæ Patrum ſelectæ.
D. Bonauenturæ ſtimulus diuini amoris.
Thomas de Kempis de imitatione Chriſti, & aliquot ex eiuſdem auctoris opuſculis.
Catechiſmus Romanus.
Literæ Indicæ.

10. Præter hos libros poterunt quidem alij legi tum vulgares, tum latini, ſed examinati, & approbati à Prouinciali; atq; illi eſſe debent, qui & pietatem promoueant, & vocationis propriæ propoſitum confirmare poßint.

11. De ſingulis libris ſuo tempore prælegendis in menſa iuxta indicẽ præſcriptum, prius conferet cum Superiore, vt ille conſtituat, quid legendum ſit.

12. Catalogum à Superiore habeat, eorum qui in refectorio cõmode concionari poterunt, ex quibus Superior ipſe eligat, qui ſtatis diebus concionentur, & eos præſcripto tempore admonebit, qua de re ſint concionaturi.

R REGV-

REGVLÆ PRÆFECTI SANITATIS.

Par. 3. c. 2. §. 6. PRæfecti ſanitatis munus, erit ſuperintendere ijs, quæ ad corporis bonam valetudinem pertinent conſeruandam in ſanis (in ijs præſertim, qui ex ætate, aut aliis de cauſis ſunt debiliores) tum reſtituendam in ægrotantibus.

2. Præſit Infirmario, & ceteris quibus cura ægrotorum commiſſa erit, * detq; operam, ne deſit Medicus, adſitq; eo veniente, præſertim vbi morbi qualitas id poſtulauerit, & quicquid ab eo præſcriptum fuerit, ſtudeat, vt executioni mandetur; & vbi videret ægrotorum cubicula ſalubria non eſſe, ad Superiorem referat.

* Par.3.c.2. lit.G.

3. Obſeruet num quis ex nimia fatigatione corpo-

corporis, aut ſpiritus plus æquo laboret, vel alia de cauſa morbi periculo ſe exponat, & ſuperiori ſignificet.

4. *Si in cibis, aëre, frigore, aut alia quapiam in re aliquid probabili ratione animaduertat, quod communi omnium, vel alicuius ſaluti prodeſſe, vel obeſſe poſsit, Superiorem admoneat.*

5. *Curet vt Infirmarius Regulas ſuas obſeruet, quas apud ſe etiam habebit.*

REGVLÆ PRÆFECTI BIBLIOTHECAE.

INdicem librorum prohibitorum in Bibliotheca habeat, & videat, ne forte vllus ſit inter eos ex prohibitis, aut alijs, quorum vſus communis eſſe non debet.

2. Bibliotheca clauſa ſit, cuius claues ipſe habeat & illis tradat, qui eas, iuxta Superioris iudicium, habere debebunt. Par: 4. c. 6. §. 7.

3. Libri omnes eo ordine in Bibliotheca collocentur, vt ſingulis facultatibus ſuus certus ſit locus proprio titulo inſcriptus.

4. Singuli libri titulis exterius inſcribantur, vt facile cognoſci poßint.

5. Omnium librorum, qui domi ſunt, catalogum habeat, diuerſarum facultatum auctoribus ordine Alphabetico in diuerſas claſſes diſtributis.

6. In

6. *In alio catalogo diuiſis etiam per claſſes facultatibus, ij libri ſcribantur, qui in noſtrorum vſum extra Bibliothecam conceſſi ſunt; qui vero intra dies octo reſtituendi extrahuntur, in tabula in hunc vſum parieti appenſa notentur; quibus redditis, quod fuerat ſcriptũ deleatur.*

7. *Nullum librum ex Bibliotheca cuipiam dabit ſine Superioris licentia ſpeciali, aut generali, & aduertat, ne quis librum, etiam cum licentia, ſe inſcio accipiat.*

8. *Curet vt Bibliotheca valde munda, & compoſita ſit, quam in hebdomada bis verret, & ſemel ex libris puluerem excutiet; cauere etiam debet, ne libri humiditate, aut alia re lædantur.*

9. *Quando intellexerit domi deeſſe aliquos libros neceſſarios, aut aliquos valde vtiles in lucem editos eſſe; certiorem faciat Superiorem, vt ſi illi viſum fuerit emantur: ſi vero domi libri inutiles fuerint, eundem admoneat, an cum alijs melioribus commutandi ſint.*

10. *In loco publico, præſertim in magnis Collegijs ſint quidam cõmuniores libri, quib⁹ vnuſquiſq; pro ratione ſuorum ſtudiorũ, vti poſſit.*

11. *Habeat librum, in quo ea omnia iudicio Superioris ſelecta diligenter ſcribantur, quæ in ſuo Collegio publice exhibentur, vt Comœdiæ, Dialogi, Orationes, & id genus alia: Concluſiones vero ſingulorum annorum, quæ publice defendentur; ſimul conſutas in Bibliotheca aſſeruet.*

12. *Si aliqui libri extra domum accommodato darentur, adhibeat diligentiam vt recuperentur ſuo tempore; & in aliquo interim libro notabit, qui nam illi libri ſint, & quibus eos accommodauerit.*

REGVLÆ SVBMINISTRI.

SVbminiſter eſt inſtrumentum Miniſtri, & aliorum Superiorum, ad res particulares obeundas, & executioni mandandas.

2. *Nihil ordinat, ſed tantum eſt executor, & exactor actionum domeſticarũ, iuxta modum, & ordinem ſibi à Superioribus præſcriptum.*

3. *Eſt eius præcipua cura, vt omnia, quæ attinent ad culinam, refectorium, penum, cellam vinariam, & aquariam bene, & ordine, & tempore ſuo parata ſint, & miniſtrentur; videatque vt cubicula ſint decenter compoſita, quæ alternis ſaltem diebus viſitabit.*

4. *Curet, ne noſtri per Domum, vel Collegiũ vagentur, vel intempeſtiue colloquãtur; ac*

deniq; vt vnuſquiſq; in ſuo officio verſetur, & contineatur.

5. *Referet de omnibus rebus quotidie ad Miniſtrum; ad Præpoſitum vero, vel Rectorem, quoties eis viſum fuerit.*

6. *Nullam iniunget pœnitentiam, ſed de defectibus domeſticis admoneat Miniſtrum, vel alium Superiorem: poterit tamen impoſitas pœnitentias nomine alicuius Superioris aliis denunciare.*

7. *Erit Superior noſtrorum, qui Sacerdotes non ſunt: Sacerdotibus tamen aliquid iniungere poterit nomine alicuius Superioris.*

REGVLÆ ÆDITVI.

PRæfecto Eccleſiæ obediat in omnibus, quæ ad templi miniſteriū pertinent.

2. Seruet modeſtiam in inceſſu, vultu, ſermoneq; tam in templo, quam in ſacriſtia: ijs vero, qui aliquid exigunt, ſatiſfacere cum ædificatione ſtudeat per ſe, vel ad Præfectum recurrendo, aut ipſos ad eum remittendo: ſi quando vero neceſſe erit cum mulieribus loqui, id oculis demiſsis, & quam breuiſsime faciat.

3. Dum Sacris inſeruit, attentus ad ſuum miniſterium cum deuotione, & ædificatione ſit; nec ante eum, qui celebrat, aut ad latus ex æquo, ſed aliquanto poſterius maneat; vtatur vero tono, qui congruat cum eo, quo Sacerdos vtitur; omnia recte proferat, nec celeriter ni-

mium, nec nimis lente. deniq; in iјs ſit bene inſtructus, et cæteros, qui Sacerdotibus miniſtrabunt, eadem doceat.

4. Curet, vt veſtimenta, quæ Sacrum facturus induitur, ſint recte aptata, ipſumq; circumquaq; intueatur, antequam è ſacriſtia exeat.

5. Diligenter det operam, vt Sacerdotes, qui Sacrum facere volunt, quamprimum miniſtros habeant, iuxta ordinem ſibi à Superiore præſcriptum; & quotidie vnumquemq; eorũ, qui ordine in ſummo Altari Miſſas dicturi ſunt, opportuno tempore admoneat.

6. Tot habebit appenſa ſudariola in ſacriſtia, quot fuerint Domi Sacerdotes, inſcriptis ſingulorum nominibus, & addito vno, vel pluribus pro extraordinariis.

7. Dum Sacra fiunt, accendat, vt minimũ, candelas duas, & cum ſanctiſsimum Sacramẽtum eleuatur, facem, aut cereum, quo tempore etiam tintinnabulum pulſet: accendet etiam facem, cum aliis ſanctiſsimum Sacramentum miniſtrabitur, ipſeq; confeſsionem generalem eorum vice recitabit.

8. Curet, vt vinum, quod in Sacrificium paratur, ſit bonum, & merum, ac mundum,

eoq;

eoq; ipſo die hauſtum: ſimiliter & aqua, & ampullæ ſint mundæ, & decenter copertæ.

9. Hoſtias faciat, quam fieri poterit, pulchras, eo numero, vt & Miſsis, & communionibus ſufficiant.

10. Ante Miſſas, & conciones, ac lectiones, pulſet campanam, prout ſibi præſcriptum erit; det etiam ſignum ſalutationis B. MARIÆ, in aurora, in meridie, & veſperi. det etiam ſignum, cum primum quis ex noſtris vita functus fuerit; vt omnes, pro cuiuſq; deuotione illius animam DEO commendent.

11. Si quando propter vniuerſalem aliquam cauſam in reliquis Eccleſijs campanæ pulſentur, ipſe etiam iuxta Superioris præſcriptum pulſabit.

12. Pridie quam ſit habenda concio, diſponat ſcamna in templo, iuxta ſolitum morem.

13. Det operam, vt nullo modo lumen deſit ante ſanctiſsimum Sacramentum, neq; interdiu neque noctu.

14. Ex ijs Sacerdotibus, quos habet à Superiore deſignatos, vocet diligenter ad templum qui nominatim petuntur ad confeſsiones audiendas. quod ſi nominatim non petuntur,

eos

eos iuxta ordinem ſibi præſcriptum accerſat, & quantum in ipſo eſt, det operam, vt omnibus, qui confiteri volunt, ſatisfiat.

15. *Si qui Miſſas, aut orationes petant, ad Præfectũ recurrat, vel ad eum illos remittat.*

16. *Si quis aliquid quæreret, in quo ei à Ianitore melius ſatisfieret, eum ad portã domus remittat, & eos etiam, qui per portam, qua à templo in domũ patet aditus, ingredi vellent: niſi viri eſſent eiuſmodi, vt eorum peculiaris eſſet habenda ratio, prout à Superiore fuerit inſtructus: numquam autem porta ea aperta relinquatur.*

17. *Curet, vt nunquam illic aqua deſit, vbi lauantur manus: & ſint lintea conuenienter munda pro Sacerdotibus, ad manus ſolas ante, & poſt Sacrum extergendas.*

18. *Prouideat, vt aqua benedicta in pila non deſit.*

In Ex. c. 1. §. 3. & p. 6. c. 2. §. 7.

19. *Si quando eleemoſynæ Miſſarum vel Confeſſionum gratia offerrentur, eas non admittat; ſi quid tamen alioqui in Altaribus, aut aliis templi locis repererit, aut in vſũ templi oblatum fuerit, id Præfecto tradet.*

20. *Templi portas mane, ſed non ante auro-*

ram

rum aperiat; eaſdemq; veſperi circa ſolis occaſum diligenter obſeret; quod etiam faciet circa meridiem, niſi Superior in caſu aliquo ſecus faciendum iudicaret; & quotidie noctu claues Eccleſiæ ad Superiorem deferat.

21. *Quamdiu templum erit apertum, diligenter curet, ne vnquam ſine cuſtode relinquatur, ſed ſemper, aut ipſe, aut alius in eo ſit, vel in ſacriſtia, ita vt & videre templum, & cuſtodire poßit.*

22. *Aduertat, ne quis in templo deambulet, neue ſtrepitus in eo audiatur: eos vero, qui loquentur altius, modeſte, vt decet, admonebit.*

23. *Det operam diligenter, vt Altaria ſint munda, & bene præparata, & pro ratione tẽporum ornata, atq; vt vaſa ſacra, ornamenta, & cetera omnia, quæ ad diuinum cultum pertinent, in ſuis locis apte, & decenter reponantur, & conſeruentur.*

24. *Videat, vt templum ſit mundum, & bis ſingulis hebdomadis, ac ſæpius, ſi neceſſe ſit, præſertim in feſtorum ſollemnium vigilijs, ſcopis mundetur; canes etiam ex templo abigat.*

REGV-

REGVLAE INFIRMARII.

Par. 3. c. 2. lit. G.

CVram habeat infirmorum, quorum ægritudo ſimulatque ei indicata fuerit, ſi cenſeret rem eſſe alicuius momenti, Præfectum, & Superiorem admoneat.

Par. 3. c. 2. lit. G.

2. Cum quis in morbum incidit, à Superiore intelligat, num ſtatim Medicus vocandus ſit, qui vnus, ordinarie eſſe debet, niſi ingraueſcente morbo, aut in quibuſdam aliis caſibus, alio Medico opus eſſe Superior iudicauerit; & quoties Medicus ægrotos inuiſet, adſit ipſe.

3. Studeat, vt quæ ægrotanti danda ſunt, & opportune emantur, & bona ſint, & bene præparata miniſtrentur.

4. Curet, vt ægrotorum cubicula ſint valde munda; lecti concinne ſternantur, & ramuſculis, & huiuſmodi alijs decumbentes oblectet.

5. Agro-

5. *Aegrotum cõſolari, & exhilarare ſtudeat, non ſolum rebus à medico probatis, ſed verbis etiam ſpiritualibus, & lætis. habeat etiam libros, quorum lectione ægroti recreari, & iuuari in ſpiritu poſſint.*

6. *Intelligat à Superiore quos ex noſtris ad ægrotos inuiſendos, ac recreandos accerſere debeat; caueat autem ne dum infirmis placere ſtudet, aliquid fiat, quod eis nocere vlla ratione poſſit.*

7. *Medicinalia, & cuncta, quæ ægrotantium vſui neceſſaria ſunt, habere ipſe debet, niſi Pharmacopola domi ſit, & in loco conuenienti ea cuſtodire, & ſæpius reuiſere, vt incorrupta conſeruentur: & quando opus fuerit, vt de nouo ſuo tempore conficiantur, curare iuxta ordinem Superioris.*

8. *Nihil omnino eorum, quæ à Medico præſcribentur, prætermittat, aut mutet: ordinem etiam obſeruet temporum præfixorum, quibus prandium, cœnam, ſyrupum, ceteraque medicamenta det, omnia ſcripto excipiens, quæ Medicus præſcripſerit.* Par. 3. c. 2. lit. G.

9. *Aduertat, quo die quis cœperit ægrotare, & qua hora febres ægrotũ corripiant, & deſe-*

deſerant; tum vt Medicum, & Superiorem admoneat, tum vt cibum tempeſtiue præbeat.

10. Si morbus ſit contagioſus, ſuppellex ſeparari debet, ne cuiquam noceat.

11. Conualeſcentes è lecto ſurgere non permittat, priuſquam id medicus conceſſerit, & operam det, vt ea conualeſcentibus præbeantur, quæ medicus præſcripſerit, quoad Superiori ſatis viſum fuerit.

12. Patienter, & cum Caritate, tum ipſe, tum ſocij eius ferant moleſtias, & difficultates, quæ interdū in curandis infirmis accidere ſolent. quemadmodum autem diligenter curare debet, ne debita miniſteria ægrotis deſint; ita etiam animaduertere, ne nimiæ vigiliæ, immoderatiq; labores, aut morbi cōtagio vel propriæ ipſius, vel ſociorum ſaluti noceant.

Par. 6. c. 4. §. 1. *13. Cum grauitas morbi id poſtulauerit, Superiorem certiorem reddat, vt ægrotus, antequam iudicij vſu priuetur, omnia Sacramenta accipiat: quod ſi ægrotus diu, licet ſine periculo decumbat, curet vt octauo quoque die pro more Societatis communicet, ne huiuſmodi ſpirituali fructu, & conſolatione priuetur, niſi aliqua ratio, iudicio Superioris, impediat.*

14. In-

14. *Ingraueſcente morbo, Superiorem admoneat, vt orationibus omnium domeſticorũ valde peculiaribus infirmũ iuuari faciat; atq; eo magis, quo morti propinquiorem videret, & vt morienti quo plures poterunt ex noſtris adſint, qui eum animoſiorem reddant, iiſque auxiliis iuuent, quæ eo tempore conuenient; ac cum primum vita functus fuerit, Aedituum admoneat.* Par. 6. c. 4. §. 2.

15. *Prouideat, vt eorum corpora, qui ad meliorem vitam migrarint, ad ſepulturam conſueto regionis more præparentur; & vt ſpatio diei naturalis decenter teneantur; niſi ratione mali odoris anteuerti poſſe hoc tempus Superiori videretur.* Par. 6. c. 4. §. 3. lit. B.

16. *Præfecto ſanitatis obediat in omnibus quæ ad hoc officium pertinent, qui ſi nullus fuerit conſtitutus, Præfecti munere ipſe fungatur.*

REGVLÆ IANITORIS.

NOmina omnium domeſticorum prope oſtium domus in tabula ſcripta ſint, vbi notis quibuſdam illi deſignabuntur, qui egredientur: * neminem vero foras exire permittat, qui facultatẽ à Superiore generalem, aut particularem non habeat; & ab ijs, qui egrediuntur, quo eant, intelligat.

* Par.3. c.1. §. 3.

2. Nihil cuiquam nunciabit intempeſtiue, & cum in menſa ſedetur, niſi aut res eſſet neceſſaria, aut perſonæ mittentis conditio aliud exigeret.

3. Literas omnes, & ſchedulas, quæ domeſticis mittũtur, Superiori tradat: ij vero, ad quos dabantur, eas eſſe acceptas, ne intelligant: caueat etiam ne alicuius domeſtici litteras, aut quid ſimile externis det iniuſſu Superioris.

4. Cum aliqui ex Societate peregre veniunt, ianuam ingreſsis dicat, vt illic expectent, dum Superior de aduentu eorum fit certior.

5. Fr.

5. *Feſtinet ad ianuam, cum tintinnabulum pulſari audit, & cum res patietur, per feneſtellam venientes expediat, porta non aperta.*

6. *Si quis ab externis quæratur, qui domi non ſit, modeſte intelligat, quis ſit ille, qui petit, & quid velit, vt id redeunti, ſi opus ſit, cum facultate Superioris, ſignificare poſſit.*

7. *Talem cum omnibus conuerſandi modũ teneat, vt diſcretione, modeſtia, & ſpiritualibus verbis ſingulos ædificatos, & contentos à ſe dimittere ſtudeat.*

8. *Cum externi aliquem è noſtris alloqui volent, Superiorem adibit, qui ſi ad id facultatem dederit, diligenter eum, qui petitur, quæret, & ad locum colloquiis deſtinatum eos remittet.*

9. *De eleemoſynis, quæ ad ianuam mittentur, Superioris mentem intelligat, illiuſq; ordinem ſequatur, & ſi alicuius momenti ſint, Procuratorem certiorem faciat.*

10. *Si quando Prælati, aut Magnates domum intrarint, curet, ſi commode poſſit, vt Sacerdos aliquis eos comitetur, dum Superiorem ipſe accerſit.*

11. *Cum pauperes eleemoſynæ cauſa ad ianuam accedunt, benigne reſpondeat, & ſedulo*

quærat, quidnam eis erogari poſſit iuxta Superioris arbitriū, idq; illis cū caritate diſtribuat.

12. Mulieres, ſi quando ad oſtiū accedunt, paucis verbis dimittat, aut ſi pluribus opus eſſe videretur, in eccleſiam eas mittat ad Aedituum, vbi reſponderi ipſis poterit.

13. Obſerata ſemper ianua ſit, clauiſq; in porta ne relinquatur; loca etiam portæ vicina munda ſeruet, et vt iuxta ianuam omnes ſummiſſa voce loquantur, curet.

14. Portas domus ante noctem claudat; exinde vero eas nullius cauſa aperiat, niſi de Præpoſiti, vel Rectoris expreſſa licentia, & antequam cubitum eat; claues eidem tradens; ſi quis foris maneat, illi renunciabit.

15. Nihil cuſtodiendum à quoquam externo recipiat, abſq; Superioris iuſſu.

16. Quoties Medicus domum ingredietur, ſignum dabit campana; vt Miniſter, & ceteri qui debent, adeſſe poſſint.

17. In Collegiis, in quibus Scholæ externis aperiuntur, ſignum campana dabit pro initio lectionum, ac fine, & Gymnaſia ſtatis temporibus aperiet, atq; claudet, niſi horum cura aliis demandetur.

REGV-

REGVLÆ CVSTODIS VESTIVM.

SEruare debet omnem ſupellectilem, ſiue lineam, ſiue laneam, & quicquid ad indumenta, & vbi opus fuerit, etiam ad calceamenta attinet; quæ diligenti cura, vt rem pauperum Chriſti, cuſtodiet.

2. *Inuentarium rerum, quas ipſe cuſtodit, ſi alicuius momenti ſint, in libro habeat, & ſeorſum ſcribat, quæ de nouo fiant, addito die, menſe, & anno; vt cum à Superiore iubebitur, poſſit ſui muneris rationem reddere.*

3. *Veſtes ordine diſpoſitas ſeruet, & nouas, & integras à vetuſtioribus ſeiungat, & ne corrumpantur videat; eas etiam aptandas, & reſarciendas curet, vt decet religioſam paupertatem; quas vero non amplius vſui noſtrorum*

futuras iudicabit, eas Superiori oſtendat, vt ille, quid de eis faciendum ſit ſtatuat.

In Ex. c. 4. §. 4. & p. 1. c. 4. §. 6.

4. Quæ ſinguli Nouitij domum attulerunt, ea alicubi ſeparatim aſſeruabit, inſcripto nomine eius qui attulit, donec biennio expleto conſueta vota Societatis emittat.

5. Singulis menſibus omnia domus viſitabit cubicula; vt ex Superioris arbitrio, ſi quid eis deſit, ſuppleri poßit; ſi quid etiam ſuperfluum inuenerit, in veſtiaria officina cuſtodiatur.

6. Inſpiciat etiam qui nam veſtibus indigeãt, vt Superiori dicat, eiuſq; ordinem exequatur, eo vero inconſulto nihil cuiquã dabit. * *Coadiutores autẽ temporales ſottanis dimidio palmo breuioribus, quam Sacerdotes, & pallio ſottanis breuiori vtantur.*

* Can. 23. Congr. 1.

7. Linei panni lotori, ſiue externus ille ſit, ſiue domeſticus, ſcripto numero dentur, & accipiantur.

8. Subuculæ ſingulorum, quæ ſtaturæ induentium conuenire debent, ſignis particularibus internoſcantur, ne permiſceri contingat.

9. Pannos lineos omnes, quos vtendos Refectorij Præfecto, Coquo, alijſque miniſtris diuidet, numerato det, & recipiat.

10. Sab-

10. *Sabbati veſpere linea munda per omnia cubicula diſtribuat: Dominica vero die mane ex iiſdem cubiculis immunda colligat; & an omnia, quæ dederat, recipiat, animaduertat.*

11. *Aeſtiuo tempore linteamina munda pro lectis decimoquinto quoque die: hyberno vero poſt tres hebdomadas diſtribuat, vbi id fieri poterit.*

12. *Hæc omnia cuſtos veſtium præſtabit, niſi eius officium in magno aliquo Collegio, aut Domo in plures perſonas diſtribuere neceſſe ſit.*

REGVLÆ EMPTORIS.

Diligens ſit in emendis ijs, quæ ad quotidianum vſum, Superioris arbitrio, domum comportanda ſunt, eaque tempeſtiue Diſpenſatori tradat. emat autem res bonas, & quam commodiſſimo pretio poterit, licet longius ſint petendæ.

2. Adnotet pecuniæ ſummam, quam à Procuratore in dies accipiet, & quas in res eam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati, & accepti: quid autem ſequenti die empturus ſit, à Miniſtro intelliget.

3. Curet quantum poterit, eos quibus cum aget, diſcretione, ac modeſtia ædificare, & quatenus eius officium decet, religioſis verbis in ſpiritu iuuare.

REGVLÆ DISPENSATORIS.

IN rebus diſtribuendis ordinem Superioris ſequatur. & quamuis communiter æqualitatẽ inter omnes ſeruare debet; habeat tamen infirmorum, & conualeſcentium rationem, prout ei fuerit præſcriptum.

2. Vinum in menſa ponendum aqua temperabit, vbi, & quantum Superiori videbitur.

3. Quæ ex menſis ſuperſunt, diligenter conſeruabit, memor paupertatis; vt & domeſticis, & externis pauperibus, iuxta ordinem Superioris, vſui eſſe poſſint.

4. Curam habeat conſeruandi res ad victũ neceſſarias, quæ ipſi committentur, clauſaſque cuſtodiat, aduertens ne corrumpantur: quod ſi corruptionis ſit periculum, Superiorem admoneat. vt autem hæc melius obſeruet, viſitet ſæpe Penum, & alia loca vbi illa reconduntur.

5. *Tam Penum, quam reliqua omnia, quæ in eo ſunt, munda habeat.*

6. *Antequam penitus abſumantur cibi, qui domi reconduntur, Superiorem admoneat, vt alij coemi tempeſtiue poßint.*

7. *Curet concinnanda dolia, & purganda, cum opus eſt, ad nouum vinum infundendum: cuius rei, cum tempus impendet, Superiorem admonebit.*

REGV-

REGVLÆ PRÆFECTI REFECTORII.

CVret refectorium, & quæ eius vſibus ſeruiunt, omnia eſſe quam mundiſsima.

2. Ne aqua manibus abluendis, aut mantilia extergendis deſint, aduertat: horum autem (quæ bis in hebdomada ſaltem mutabuntur) alia Sacerdotibus, alia non Sacerdotibus deſtinata erunt.

3. Mantilia ſingulis ſaltem hebdomadis ſemel, mappæ vero quæ ſingulis ſingulæ ſeruient, bis mundæ ponentur: omnia autem lintea numerato, & accipiat, & reddat.

4. Curet, ne vaſa, & cætera in refectorio neceſſaria deſint, & vt quam maxime munda ſint: cultellos autem frequenter acuere faciat.

5. Paruam menſam paratam habeat.

6. Signum campana temporibus ſuis dabit

conue-

conueniendi ad primam, & ſecundam menſam: ſed ante primum pulſum, (qui quarta parte horæ ſecundum præcedat) à Coquo intelligat, an ſint omnia parata.

7. *Menſæ rebus neceſſarijs paratæ eſſe debent, cum campana ſignum primo dabitur: quæ autem ad potum pertinent, circa ſecundũ ſignum apponantur; & aquæ, ac vini vaſa ſupra orbes collocentur.*

8. *Sit certus locus ijs, qui curæ Infirmarij ſubſunt, quibus nihil, niſi quod ab eo præſcriptum erit, apponat: ſeruet autem cum omnibus æqualitatem, niſi ſecus neceßitatis cauſa eſſet à Superiore monitus, ſine cuius arbitrio, neq; ientaculum, neq; aliud quicquam vlli concedet.*

9. *Priuſquam è menſa ſurgatur, inferantur orbes aliquot in menſam, vt quiſq; locum ſuum mundet: quamprimum vero pro ſecunda præparata omnia habuerit, ſignum campana dabit; prouidebitq;, ne deſint, qui miniſtrare debent.*

10. *Quæ ex menſis ſuperſunt, colliget, atq; illi tradet, ad quem id ex officio pertinet, ſiue Coquus is, ſiue Diſpenſator ſit.*

11. No-

11. *Nomina eorum, qui domi tam in refectorio, quam extra veſcuntur, in quadam tabula habeat, & eos qui cibum cepere, notabit; vt intelligat, qui nam ſuperſint; & Coquum qui portiones diſtribuit, commonefaciet.*

12. *Menſis expeditis mantilia plicentur, verraturq; refectorium: & ſi quis inter comedendum ſilentium non ſeruauerit, aut aliquid minus modeſtum fecerit, ipſe Superiori ſignificabit.*

13. *Habeat à Miniſtro catalogum in quo ſcriptum ſit, quinam, & quibus diebus in prima, & ſecunda menſa miniſtraturi ſint; eumque ordinem ſeruet. Intelligat etiam ſabbato quinam per hebdomadam ſequentem in refectorio legere debeant, eoſq; faciat certiores.*

14. *Catalogum habeat rerum, quæ in refectorio ſeruiunt; vt cum ratio ab eo requiretur, in promptu ſit, & in loco ad id deſignato eas cuſtodiat.*

15. *Ad finem recreationis, quæ vna hora poſt primam menſam, altera poſt ſecundam à prandio, & à cœna durare debet, diſtincta ſigna campana dabit.*

REGV-

REGVLÆ CO-QVI.

IN ijs omnibus, quæ ad ſuum munus pertinent, munditiam ſeruet ipſe, & ab alijs ſeruandam curet, detq; operam, vt omnia recte, & opportune parentur, ea præſertim, quæ ad ægrotos pertinent.

2. Carnes, piſces, & alia, quæ ad menſam portanda ſunt, dum ſecat, et diſtribuit, digitis minime contrectet, ſed fuſcinula, aut cultello ad eã rem vtatur.

3. Semihora aut ſaltem quarta horæ parte, antequã in menſa ſit ſedendũ, præparati cibi oẽs eſſe debent.

4. Circa qualitatem, & quantitatem portionum ordinem à Superiore datum ſequetur.

5. Coquere, aut aliud quippiam pro aliquo particulari parare, Infirmario tantum excepto, neminem ſinet, neq; ipſe faciet ſine Superioris facultate.

6. Scriptum in codice habeat catalogum rerum, quarum eſt vſus in coquina, quas ipſe ſeruare debet.

7. Diligenter aduertat, ne plura quàm neceſſaria ſint, ligna comburantur. hanc ſimiliter diligentiam in rebus quas conſumit, adhibebit, ne quid non neceſſariũ inſumatur; vt religioſam paupertatẽ decet.

8. Quæ ex menſa ſuperſunt, eiq; traduntur, conſeruabit memor paupertatis; vt & domeſticis, & externis pauperibus vſui eſſe poßint, iuxta ordinem Superioris.

9. Si quem haberet adiutorem, curet vt eum verbo, & exemplo ſuo ædificet, præſertim Nouitios.

REGV-

REGVLÆ EXCITATORIS.

Edia ſaltem horæ parte ante cæteros cubitum eat, eodemq; temporis ſpatio ante alios mane ſurgat, & hora conſtituta campanam pulſet, ſtatimq; ad omnia cubicula lumen deferens cunctos excitet; quod vt certius, & melius præſtare poſſit, horologium excitatoriũ à Superiore habeat. Par. 3. c. 1. §. 2. & lit. E. & p. 4. c. 10. §. 9.

2. *Quarta horæ parte ab excitatione elapſa, cubicula rurſus inuiſat, ac ſi quos nondum ſurrexiſſe comperiat, Superiori nunciet.*

3. *Poſt aliam quartam horæ partẽ ad orationẽ pulſabit, ita vt ab excitatione, ad orationis vſq; initiũ ſemihora intercedat: abſoluto verò tempore orationi deputato, finis ſignum dabit.*

4. *Si quorum opera indigebit propter multitudinem eorum, quos excitare, aut viſitare debet, eos à Superiore petet, quos ſeruare eaſdem regulas curabit: ſi qui autem debiles, aut valetudinarij erunt, eos iuxta ordinem Superioris excitabit.*

5. *Si quem videret communem illam regulam minus obſeruantem, qua omnes decenter cooperti dormire iubentur: Superiorẽ monebit.*

REGVLÆ NOCTV CVBICVLA VISITANTIS.

Par. 4. c. 10. §. 9.
* Par. 3. c. 2. §. 2.

Hora à Superiore præſcripta ad nocturnum conſcientiæ examen pulſabit; * *tranſactoq́ quadrante ſignum dabit ad cubandum.*

2. *Elapſa quarta horæ parte à cubandi ſigno, ſingula cubicula adibit, & an omnes ad lectũ ſe receperint, ac lucernas extinxerint, videbit: ſi quos inuenerit extra lectum, aut qui lucernas non extinxerint, Superiori renunciabit.*

DE OBEDIENTIÆ VIRTVTE, EPISTOLA N. P. IGNATII.

Ignatius Loiola Fratribus Societatis IESV, qui ſunt in Luſitania gratiam, & amorem CHRISTI Domini ſempiternum.

MAGNAM ANIMI VOluptatem capio, fratres in CHRISTO cariſſimi, cum affertur ad me, quàm acri ſtudio conatuq; ad ſummam virtutis, ac diuini obſequij perfectionem enitamini; beneficio illius, qui vos, vt ad hoc vitæ inſtitutum vocauit, ſic in eodem pro ſua clementia retinet, dirigitq; ad beatum finem, ad quem, qui ſunt ab ipſo electi, perueniunt.

II. *Atque ego ſane, cum vos omnibus donis ornamentiſq; ſpiritalibus perfectos, tum vero (quod alias ex me cognouiſtis) in primis Obedientiæ virtute præſtantiſſimos eſſe cupio: idque non ſolum ob eximia quædam, ac ſingularia eius bona, quæ tot, tamque illuſtribus ſacrarum literarum teſtimoniis, atque exemplis, in teſtamento æque nouo, ac veteri comprobantur; ſed etiam quod (vt eſt apud ſanctum Gregorium) Obedientia ſola virtus eſt, quæ virtutes ceteras menti inſerit, inſertaſq; cuſtodit. Hæc dum floruerit, florebunt procul-dubio reliquæ, edentque fructus, quales & ego in animis veſtris exopto, et ſuo iure poſtulat is, qui humanum genus neglectæ Obedientiæ ſcelere afflictum, ac perditum, ſalutari ipſemet Obedientia reparauit, Factus obediens vſq; ad mortem, mortem autem Crucis.*

Libr. 35. Moral. c. 10.

Ad Philip. 2.

III. *Ab alijs religioſis ordinibus facilius patiamur ſuperari nos ieiunijs, vigilijs, & cetera victus, cultuſque aſperitate, quam ſuo quique ritu, ac diſciplina ſancte ſuſcipiunt: vera quidem, ac perfecta Obedientia, abdicationeque voluntatis, atque iudicij maxime velim, fratres cariſſimi, eſſe conſpicuos, quicunque in*

hac

hac Societate DEO *Domino noſtro deſeruiunt; eiuſdemque Societatis veram, germanamque ſobolem hac quaſi nota diſtingui, qui numquam intueantur perſonam ipſam, cui obediunt, ſed in ea* CHRISTVM *Dominum, cuius cauſa obediunt. Siquidem Superiori, nec ſi prudentia, bonitate, cæteriſue quibuſlibet diuinis donis ornatus, inſtructuſque ſit, propterea obtemperandum eſt; ſed ob id ſolum, quod vices gerat* DEI, *eiuſdemque auctoritate fungatur, qui dicit, Qui vos audit, me audit, & qui vos ſpernit, me ſpernit: nec contra ſiue conſilio, aut prudentia minus valeat, quicquam iccirco de Obedientia remittendum, quatenus ille Superior eſt; quando illius perſonam refert, cuius ſapientia falli non poteſt; ſupplebitque ipſe quidquid miniſtro defuerit, ſiue probitate, alijſque ornamentis careat; ſiquidem diſertis verbis* CHRISTVS *Dominus cum dixiſſet, ſuper Cathedram Moyſi ſederunt Scribæ, & Phariſæi; protinus addidit, Omnia quæcunque dixerint vobis, ſeruate, & facite; ſecundum vero opera eorum nolite facere.*

Luc. 10.

Matth. 23.

IV. *Quocirca ſedulo vos in eam curam, atque*

exercitationem incumbere cupio, ut CHRISTVM *Dominũ in Superiore quolibet agnoſcere ſtudeatis, in eoque diuinæ Maieſtati reuerentiam, atque Obedientiam ſumma cum religione præſtare. Quod vobis minus mirum videbitur, ſi animaduerteritis præceptũ eſſe ab Apoſtolo, ut Superioribus etiam ſecularibus, ethniciſque pareamus, ut* CHRISTO, *ex quo omnis poteſtas bene inſtituta deſcendit:*
Cap. 6. *ſic enim ſcribit ille ad Epheſios, Obedite Dominis carnalibus cum timore, & tremore in ſimplicitate cordis veſtri, ſicut* CHRISTO, *non ad oculum ſeruientes, quaſi hominibus placentes, ſed ut ſerui* CHRISTI *facientes voluntatem* DEI *ex animo, cum bona voluntate ſeruientes, ſicut Domino, & non hominibus. Atq; hinc exiſtimare poteritis ipſi, cum ſe religioſus quiſpiam regendũ, ac moderandum alteri tradidit, non ſolum ut ſuperiori, ſed etiã nominatim ut* CHRISTI *partes agenti; quo illum loco apud animum ſuum habere, utrum ut hominem, an ut* CHRISTI *vicarium debeat intueri.*

V. *Iam vero illud etiam vobis clare compertum eſſe, ac in animis veſtris penitus inſidere*

vehe-

vehementer cupio; infimam, & valde imperfectam eſſe primam illam Obedientiæ formã, quæ mandata dumtaxat opere exequitur; nec virtutis nomine dignam, niſi ad alterum gradum aſcendat, qui voluntatem Superioris ſuã efficit, & cum ea ita concordet, vt non ſolum in effectu executio appareat, verum etiam in affectu conſenſio; ſicq; idem velit vterque, idem nolit. Atque propterea in ſacris literis legimus, Melior eſt Obedientia, quàm victimæ; ſiquidem (vt S. Gregorius docet) Per victimas aliena caro, per Obedientiam vero voluntas propria mactatur: quæ quidem pars animi, quoniam eſt adeo præſtans, ſic fit, vt eius oblatio Domino, ac Creatori noſtro per Obedientiam facta, magni ſit æſtimanda.

1. Reg. 15.

Lib. 35. Moral. ca. 10.

VI. Quanto in errore, quamq; periculoſo verſantur, non dico ſolum ij, qui in ijs, quæ ad carnem, & ſanguinem pertinent, ſed illi etiam, qui in rebus alioquin admodum ſanctis, ac ſpiritalibus, vt ieiunijs, precationibus, alijſue quibuſuis pietatis operibus, fas putant à præſcripto Superioris, ac voluntate diſcedere, Audiant quod ſapienter adnotat Caſſianus in Collatione Danielis Abbatis: Vnum ſane, inquit,

Coll. 4. cap. 20.

atq; idem inobedientiæ genus eſt, vel propter operationis inſtantiam, vel propter otij deſiderium, ſenioris violare mandatum; tamque diſpendioſum eſt pro ſomno, quàm pro vigilantia Monaſterij ſtatuta conuellere: tantum denique eſt Abbatis tranſire præceptum, vt legas; quantum ſi contemnas, vt dormias. Sancta fuit actio Marthæ, ſancta contemplatio Magdalenæ, ſancta patientia & lacrymæ, quibus pedes CHRISTI *Domini rigabantur: ſed hæc omnia nimirum oportuit fieri in Bethania, quam vocem domum Obedientiæ interpretantur; vt ea re, quemadmodum ait S. Bernardus, nobis ſignificare voluiſſe Dominus videatur; Nec ſtudium bonæ actionis, nec otiũ ſanctæ contemplationis, nec lacrymam pænitentis extra Bethaniam illi accepta eſſe potuiſſe.*

In Serm. ad milit. templ. c. 13.

VII. *Quocirca voluntates veſtras, fratres cariſſimi, quoad eius fieri poteſt, omnino deponite: libertatem Conditori veſtro, quam vobis ipſemet elargitus eſt, in eius miniſtris libere tradite, ac dicate. nolite exiguum veſtri liberi arbitrij fructum putare, quod liceat vobis illud à quo id accepiſtis, eidem per Obedientiã plen*

plene reddere. Quod cum facitis, non modo non perditis ipſum, verumetiam augetis, atq; perficitis; quippe qui veſtras omnes voluntates certiſsima rectitudinis regula moderamini voluntate diuina, quam videlicet interpretatur is, qui vobis DEI nomine præſidet.

VIII. Itaq; diligenter illud etiam cauendum eſt, ne Superioris vllo vnquam tempore voluntatem (quam ducere pro diuina debetis) ad veſtram detorquere nitamini: id enim eſſet non veſtram diuinæ conformare, ſed diuinam veſtræ voluntatis norma regere velle, eiuſdem diuinæ ſapientiæ ordinem inuertentes. Sane quam magnus eſt error, & quidem eorũ, quos amor ſui obcæcauit, obedientes exiſtimare ſeſe, cum Superiorem ad id, quod ipſimet volunt, aliqua ratione pertraxerint. Sanctum Bernardum in hac re præclare exercitatum audite: Quiſquis, inquit, vel aperte, vel occulte ſatagit, vt quod habet in voluntate, hoc ei ſpiritualis pater iniungat; ipſe ſe ſeducit, ſi forte ſibi quaſi de Obedientia blandiatur: neque enim in ea re ipſe Prælato, ſed magis ei Prælatus obedit. Quæ cum ita ſint, quiſquis ad Obedietiæ virtutẽ velit peruenire, oportet ad hunc

In Serm. de trib. ordin. eccle. ad Patres in capitulo.

ſecundum Obedientiæ gradum aſcendat, vt Superioris non ſolum iuſſa exequatur, ſed etiã eius voluntatem ſuam faciat, ſeu potius ſuam exuat, vt diuinam à Superiore expoſitam induat.

IX. *Qui vero ſe totum penitus immolare vult* DEO, *præter voluntatem, intelligentiã quoque, qui tertius, & ſummus eſt gradus Obedientiæ, offerat neceſſe eſt, vt non ſolum idem velit, ſed etiam idem ſentiat, quod Superior, eiuſque iudicio ſubijciat ſuum, quoad poteſt deuota voluntas intelligentiam inflectere. quæ vis animi, tametſi non ea, qua voluntas pollet, libertate prædita eſt, atq; ipſa natura fertur eius aſſenſus in id, quod ſibi veri ſpeciem præbet; tamen multis in rebus, in quibus videlicet cognitæ veritatis euidentia vim illi non infert, poteſt voluntatis pondere in hanc potius, quàm in illam partem inclinari. quæ res cum incidunt, debet quiſquis Obedientiam profitetur, inclinare ſeſe in ſententiam Superioris. Etenim cum Obedientia ſit quoddam holocauſtum, quo totus homo ſine vlla prorſus imminutione Conditori ſuo, ac Domino per manus miniſtrorum in caritatis igne immolatur; cumq;*

cumq; ſit eadem renunciatio quædam integra, per quam omni ſuo iure ſponte decedit religioſus, vt diuinæ prouidentiæ, Superioris ductu gubernandum, ac poßidendum vltro ſeſe addicat, ac mancipet; negari non poteſt, quin Obedientia comprehendat non ſolum executionē, vt imperata quis faciat, & voluntatem, vt libenter faciat; ſed etiam iudicium, vt quæcunque Superior mandat, ac ſentit, eadem inferiori, & recta, & vera eſſe videantur, quatenus, vt dixi, vi ſua poteſt voluntas intelligentiam flectere.

X.

Vtinam hanc mentis, & iudicij Obedientiam, ita & intelligerent homines, & exercerent, vt grata DEO eſt, ac omnibus, qui in religione viuunt, neceſſaria. Nam vt in corporibus, globiſq; cæleſtibus, vt alius alium afficiat, moueatque, requiritur, vt certa quadam conuenientia & ordine inferior orbis ſuperiori ſubijciatur: ſic in hominibus, cum alter alterius auctoritate mouetur, quod per Obedientiam fit, oportet, vt is, qui ab alterius nutu pendet, ſubſeruiat, et obſecundet, vt virtus ab imperante ad eum deriuetur, & influat. Hæc autem obtemperandi, obſecundandiq; ratio con-

ſtare non poteſt, niſi voluntas, ac iudicium inferioris cum Superioris voluntate, ac iudicio congruat.

XI. *Iam vero ſi finis, & cauſa Obedientiæ ſpectatur, quemadmodum voluntas, ita & iudicium in eo, quod nobis conuenit, decipi poteſt. ergo ſicuti, ne voluntas erret, cum Superioris voluntate coniungitur; ſic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiã conformanda eſt. Ne innitaris prudentiæ tuæ, ſacræ literæ* Prouerb. 3. *monent: atque in rebus etiam humanis cenſent ſapientes, vere prudentis eſſe, ſua ipſius prudentia minime fidere; præſertim in rebus ſuis, quarũ homines animo perturbato fere boni iudices eſſe non poſſunt. Quod ſi in rebus noſtris, alterius etiam non Superioris iudiciũ, atq; conſilium noſtro anteponendum eſt, quanto magis ipſius Superioris, cui nos, vt* DEI *vicem gerenti, ac diuinæ voluntatis interpreti moderandos tradidimus? In cauſis vero, perſoniſq; ſpiritualibus eo maior etiam cautio proculdubio eſt neceſſaria, quo grauius eſt ſpiritalis viæ periculum, cum ſine frenis conſilij diſcretioniſue in ea decurritur. Qua de re commode Caſſianus in Collatione Abbatis Moſi* Coll. 2. cap. 11.

cit, Nullo alio vitio tam præcipitem Diabolus monachum pertrahit, ac perducit ad mortem; quam cum eum neglectis conſilijs ſeniorum, ſuo iudicio perſuaſerit, definitioniq́ confidere.

Præterea, niſi hæc Obedientia iudicij exiſtat, fieri non poteſt, vt vel conſenſus voluntatis, vel executio talis ſit, qualem eſſe oportet: natura enim ita comparatū eſt, vt animi noſtri vires, quæ appetitiuæ dicuntur, ſequantur apprehenſiuas; & niſi adhibita vi, voluntas, iudicio repugnante, diu obtemperare non poterit. Quod ſi forte quis aliquo temporis ſpatio obediat per communem illam apprehenſionem, qua cenſetur, perperam etiam præcipienti parendum eſſe; certe id ſtabile, ac fixum eſſe non poteſt: atque ita perſeuerantia deficit, vel ſaltem Obedientiæ perfectio, quæ in prompte, & alacriter obediendo conſiſtit: non enim ibi poteſt eſſe alacritas, ac diligentia, vbi eſt animorum, ſententiarumque diſſenſio: perit etiam exequendi ſtudium, & celeritas, cum ambigitur, expediat, nec ne, facere quod iubemur: perit celebris illa Obedientiæ cæca ſimplicitas; cum apud nos ipſos in quæſtionem XII.

voca-

vocamus recténe præcipiantur, an ſecus; atq; etiam fortaſſe damnamus Superiorem, quod ea mandet, quæ nobis non ita iucunda ſunt: perit humilitas, quoniam & ſi ex altera parte paremus, ex altera tamen noſmetipſos Superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo: perit deniq; (vt ſummatim complectar) virtutis huius vis omnis ac dignitas: ſuccedunt autem in eorum locum dolor, moleſtia, tarditas, laſsitudo, obmurmurationes, excuſationes, aliaque vitia non ſane leuia, quibus Obedientiæ pretium, ac meritum prorſus extinguitur. Itaque ſanctus Bernardus, de ijs, qui grauiter ferũt imperata minus ſibi ſuauia, ſic ait: Hæc ſi moleſtè cœperis ſuſtinere, ſi dijudicare Prælatũ, ſi murmurare in corde; etiã ſi exterius impleas, quod iubetur, non eſt hæc virtus patientiæ, ſed velamentũ malitiæ. Quod ſi pax, & tranquillitas animi quæritur: certe hac non fruetur is, qui habet intra ſeſe cauſam perturbationis, atque tumultus, diſſenſionem videlicet iudicij proprij ab Obedientiæ lege.

Serm. 3. de Circũciſione.

XIII. *Atque iccirco, tuendæ concordiæ cauſa, quæ Societatis omnis eſt vinculum, tantopere hortatur Apoſtolus, vt id ipſum omnes ſapiant*

&

& dicant; nimirum vt conſentientibus & iudicijs, & voluntatibus, mutuo foueantur, & conſeruentur. Iam ſi vnum eundemque oportet eſſe membrorum ſenſum, & capitis; facile cernitur, vtrum ſit æquius, caput membris, an membra capiti conſentire. Atque ex his quidem, quæ dicta ſunt hactenus, ſatis apparet, Obedientia iudicij quam ſit neceſſaria.

Ad Rom. 15. & 1. Cor. 1. & 2. Cor. 13. & ad Phil. 2.

XIIII.

Quam vero ſit eadem ipſa perfecta, grataque Domino, inde primum oſtenditur, quod per eam præſtantiſſima pars hominis, ac pretioſiſſima Domino conſecratur: deinde quod Obediens ita ſit holocauſtum viuum, gratumque Maieſtati diuinæ, cum nihil ſuimet omnino retineat: poſtremo quod magna eſt huius certaminis difficultas; frangit enim ſeſe DEI cauſa Obediens ipſemet, reſiſtitque naturali propenſioni, quæ omnibus hominibus inſita eſt ad ſuam complectendam, ſequendamque ſententiam. Ex his igitur rebus efficitur, vt Obedientia tametſi proprie voluntatem perficere videatur, quippe quam reddit ad nutum Superioris promptam, ac paratam; nihilominus ad intelligentiam quoque ipſam, vt diximus, pertinere debeat, eamque inducere ad ſentiendum

dum

dum id ipſum, quod ſentit Superior: ſic enim fiet, vt omnibus connixi viribus, & voluntatis, & intelligentiæ ad executionem celerem, atque integram veniamus.

XV. *Videor mihi vos, fratres cariſſimi, audire dicentes, de virtutis quidem huiuſce neceſſitate iam non ambigere, illud vero, vt cognoſcatis vehementer optare, quo pacto ad eius perfectionem peruenire poſſitis. Huic ego quæſtioni cum ſancto Leone, ita reſpondeo. Nihil arduum eſt humilibus, & nihil aſperum mitibus. modo non deſit vobis humilitas, non deſit manſuetudo; non vtiq; deerit* DEO *benignitas ad vos adiuuandos, vt quæ ſibi promiſiſtis, ea præſtare poſſitis, animo non ſolum æquo, ſed etiam libenti.*

Serm. 5. de Epiphania.

XVI. *Præterea vobis tria nominatim propono, quæ ad Obedientiã iudicij comparandam multum iuuant. Primum illud eſt, vt quemadmodum initio dixi, non intueamini in perſona Superioris hominem obnoxium erroribus, atque miſerijs; ſed Chriſtum ipſum, qui eſt ſapientia ſumma, bonitas immenſa, caritas infinita, qui nec decipi poteſt, nec vos vult ipſe decipere. Et quoniam conſcij vobiſmet eſtis,*

vos

vos DEI *amore iugum Obedientiæ ſubiiſſe, vt in Superioris voluntate ſequenda, voluntatem diuinam certius ſequeremini; nolite dubitare, quin pergat fideliſsima Domini caritas, eorum miniſterio, quos vobis præfecit, vos deinceps gubernare, et rectis itineribus ducere. Itaque Superioris vocem, ac iuſſa, non ſecus ac* CHRISTI *vocem excipite: ſiquidem Apoſtolus etiam in hanc ſententiam ſcribens ad Coloſſenſes, cum ad obtemperandum Præpoſitis ſubditos adhortatur, ait, Quodcunque facitis ex animo operamini ſicut Domino, & non hominibus; ſcientes, quod à Domino accipietis retributionem hæreditatis, Domino* CHRISTO *ſeruite. Sanctus vero Bernardus, Siue* DEVS *(inquit) ſiue homo vicarius* DEI *mandatum quodcumque tradiderit, pari profecto obſequendũ eſt cura, pari reuerentia deferendum, vbi tamen* DEO *contraria non præcipit homo. Atq; ita, ſi non hominem externis oculis, ſed* DEVM *inſpexeritis internis; haud ſane graue fuerit vobis voluntates veſtras, atq; iudicia conformare ad eam regulam actionum veſtrarum, quam ipſimet elegiſtis.*

Cap. 3.

In tractat. de præcepto. & diſpenſat, fere initio.

Altera eſt ratio, vt quod Superior mandat, XVII.

vel

vel ſentit, defendere ſemper apud animos ve-ſtros ſtudioſe nitamini; improbare autem ne-quaquam. atque ad eam ipſam rem proderit bene animatos, affectoſq; eſſe ad id omne, quod ipſe iuſſerit: ſic enim fiet, non ſolum vt ſine moleſtia, ſed etiam vt cum voluptate, lætitia-que pareatis. nam (vt eſt apud S. Leonem) non dura ibi neceſſitate ſeruitur, vbi diligitur quod iubetur.

Serm. 4. de ieiunio ſeptimi menſis.

XVIII. *Poſtrema ſubijciendi iudicij ratio eſt cum facilior, tutiorque, tum etiam apud ſanctos Pa-tres in more poſita, vt ſtatuatis vobiſcum ipſi, quidquid Superior præcipit, ipſius* DEI *præ-ceptum eſſe, & voluntatem: atque vt ad cre-denda, quæ Catholica fides proponit, toto ani-mo aſſenſuque veſtro ſtatim incumbitis; ſic ad ea facienda, quæcumque Superior dixerit, cæco quodam impetu voluntatis parendi cupidæ ſi-ne vlla prorſus diſquiſitione feramini. Sic egiſ-ſe credendus eſt Abraham, filium Iſaac im-molare iuſſus: ſic noui Teſtamenti tempore ali-qui è ſanctis Patribus ijs, quos commemorat Caſſianus, vt Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, non reputabat vtile ne eſſet, an inutile; vt cum aridum lignum tanto, ac tam*

Gene. 22.

Lib. 4. c. 24. & 26.

diutur-

diuturno labore per annum irrigauit: nec vtrum fieri poſſet, nec ne; vt cum conatus eſt tam ex animo ingens ſaxum ſolus dimouere loco, quod ne multi quidem ſimul homines impellere potuiſſent: quod Obedientiæ genus ipſis interdum miraculis diuinitus comprobatum videmus. Nam (vt alios taceam, quos ipſi non ignoratis) Maurus ſancti Benedicti diſcipulus, mandato Superioris lacum ingreſſus, nec merſus eſt: alius quidam à Superiore iuſſus, leænam ad ſe ducere, illam cepit, atq; perduxit. Eſt igitur hæc ratio ſubijciendi proprij iudicij, ac ſine vlla quæſtione ſanciendi, & collaudandi apud ſe, quodcunque Superior iuſſerit, non ſolum ſanctis viris vſitata, ſed etiam perfectæ Obedientiæ ſtudioſis imitanda omnibus in rebus, quæ cum peccato manifeſto coniunctæ non ſunt.

Grego. 2. dialo. c. 7. In vitis Patrum 2. par. lib. de obed.

XIX. Nec tamen iccirco vetamini, ſi quid forte vobis occurrat à Superioris ſentētia diuerſum, idq; vobis (conſulto ſuppliciter Domino) exponendũ videatur, quominus id ad Superiorem referre poßitis: verum in hac re, ne vos amor veſtri, iudiciumque decipiat, illa cautio eſt adhiben-

hibenda, vt animo ſitis, & ante, & poſt relationem æquiſsimo; non ſolum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur, vel ſuſcipiendam, vel deponendam; ſed etiam ad approbandum, rectiuſque putandum quidquid Superiori placuerit.

XX. *Atque hæc quæ de Obedientia diximus, æque priuatis erga proximos Superiores; atque Rectoribus, Præpoſitiſque localibus erga Prouinciales; Prouincialibus erga Generalem; Generali denique erga illum, quem* DEVS *ipſi præfecit, nempe ſuum in terris Vicarium, obſeruanda ſunt; ſic, vt & ordinum perfecta diſtinctio, ac proinde pax retineatur, & caritas, ſine qua nec Societatis noſtræ, nec alterius cuiuſlibet Sodalitij poſſet recta gubernatio conſeruari.*
Sap. 8. *Nimirum hoc modo prouidentia illa diuina diſponit omnia ſuauiter; infima per media, media per ſumma, ſuos ad fines cuncta perducens. Hinc illa videlicet in Angelis vnius Hierarchiæ ad aliam ſubordinata ſeries; hinc & cæleſtium, & aliorum omnium, quæ cientur, corporum certis locis, ac ſedibus inter ſeſe apta connexio, quorum conuerſiones, ac motus*

ab vno mouente ſupremo gradatim omnes vſque ad infimos rite proueniunt. Item in terris, cum in omni ciuitate bonis inſtituta legibus, tum vero in Hierarchia Eccleſiaſtica cernitur, cuius omnia membra, & functiones ab vno generali CHRISTI *Domini noſtri Vicario deriuantur; & quo accuratius hæc diſpoſitio, & collocatio cuſtoditur; eo rectior eſt gubernatio, & melior. contra vero huius ordinis negligentia, quam grauia incommoda multis hominum Societatib⁹ importentur, nemo non videt. atque iccirco in hac, cuius mihi nonnullam procurationem, ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc virtutem exerceri, vigereque percupio, quaſi in ea Societatis noſtræ bonum, ac ſalus vniuerſa conſiſtat.*

Quæ cum ita ſint, vt vnde exorſa eſt; ibidem terminetur epiſtola; vos ego per Chriſtũ Dominum noſtrum obteſtor, qui ſeſe nobis non modo præceptorem, ſed etiam exemplar præbuit Obedientiæ, vt ad eam virtutem toto pectore incumbatis, & glorioſæ victoriæ appetentes, atque auidi, voſmetipſos ſuperare, id XXI.

eſt excelſiorem, & difficiliorem animi partem, voluntatem dico, atq; iudicium expugnare, & ſubijcere ſtudeatis; quò DEI *Domini Noſtri ſolida veraque cognitio, atque amor veſtros ad ſe animos penitus trahat, totoque vitæ huius, & quaſi peregrinationis curriculo vſque eo gubernet, ac regat, dum vos demum alioſque complures, veſtra opera exemploque adiutos, ad vltimum & feliciſſimum finem, nimirum ad beatitudinem ſempiternam perducat. Veſtris ad* DEVM *precibus me valde commendo. Romæ* VII. *Kal. April.*

M. D. LIII.

FINIS.

INDEX REGVLARVM.

SVmmarium Conſtitutionū. pagina 1
Regulæ communes. 20
Regulæ Prouincialis. 31
Regulæ Præpoſiti. 77
Regulæ Rectoris. 99
Regulæ Examinatoris. 121
Regulæ Magiſtri Nouitiorum. 126
Regulæ Modeſtiæ. 155
Inſtructio ad reddendam conſcientiæ rationem. 157
Regulæ Peregrinorum. 161
Regulæ Miniſtri. 167
Regulæ Conſultorum. 170
Regulæ Admonitoris. 174
Regulæ ſcribendi. 177
Regulæ Præfecti rerum ſpiritualium. 189
Regulæ Præfecti Eccleſiæ. 193
Catalogus Miſſarum, & Orationum. 201
Regulæ Sacerdotum. 211
Regulæ Concionatorum. 218
Regulę eorum, qui in miſsionibus verſantur. 224

Regulæ Procuratoris generalis. 233
Regulæ Procuratoris Domus Profeſſ. 240
Regulæ Procuratoris Collegij, & Domus Probationis. 245
Regulæ Præfecti lectorũ ad menſam. 252
Regulæ Præfecti ſanitatis. 256
Regulæ Præfecti Bibliothecæ. 258
Regulæ Subminiſtri. 261
Regulæ Aeditui. 263
Regulæ Infirmarij. 268
Regulæ Ianitoris. 272
Regulæ Cuſtodis veſtium. 275
Regulæ Emptoris. 278
Regulæ Diſpenſatoris. 279
Regulæ Præfecti refectorij. 281
Regulæ Coqui. 284
Regulæ Excitatoris. 285
Regulæ noctu cubicula viſitantis. 286
Epiſtola P. N. Ignatij de Obedientia. 287

D-1116/59/97
WEOV

Emi Veterrzetlitzy 4ta
Decembris Anno 1723 à meo
Patruele Illustrissimo Domi
no, Domino Francisco Caro
lo Libero Barone de Pesi
sigell.